

SCRITORII
ROMANI
CONTEMPORANI

ION PILLAT

POEZII

VOL. III
1927—1941

FUNDAȚIA CULTURALĂ REGALĂ
REGELE MIHAI I

02.0.D.

POEZII

V.L-30

POEIII

ION PILLAT

P O E Z I I

1906—1941

EDIȚIE DEFINITIVĂ
INGRIJITĂ DE AUTOR

VOL. III

1927—1941

Ion Pillat

Prof. H. Bănuș

BUCUREȘTI

FUNDAȚIA CULTURALĂ REGALĂ « REGELE MIHAI I »

39, Bulevardul Lascar Catargi, 39

1 9 4 4

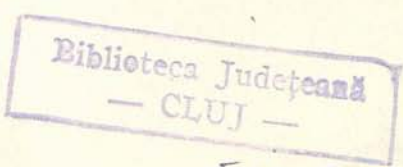

I. PILLAT «POEZII» ESTE AL DOISPREZECELEA VOLUM DIN COLECȚIA «SCRITORII ROMÂNI CONTEMPORANI, EDIȚII DEFINITIVE». VERSURILE STRÂNSE ÎN PREZENTUL VOLUM AU FOST ALESE DE AUTOR, IAR TEXTUL, LOR REVIZUIT DE DÂNSUL. ACEASTĂ PRIMĂ EDIȚIE S'A TRAS ÎN TREI MII DOUĂ SUTE DOUĂZECI ȘI ȘASE EXEMPLARE PE HÂRTIE VELINĂ VERGÉ, NUMEROTATE DELA 1 LA 3226

JUSTIFICAREA TIRAJULUI

Ion Pillat

534

589.855

CAETUL VERDE

1927—1936

CAETUL VERDE

1937-1939

SCRISOARE

Se lasă iar amurgul pe parcul din Miorcani
 Și zgomotul pe care l-am auzit de ani,
 Cu pulberea luminii ajunge pân' la mine:
 E mugetul cirezii ce 'nctet cu seara vine.
 Sunt scârțări de care pe drumul greu de rod.
 E tunetul căruții ce trece peste pod.
 Sunt chiote de oameni... Ce stranie prelungire
 Le face să se piardă deodată 'n amintire.

O toacă bate tainic. Un clopot sună lung.
 Sântă Măria mică e mâine. Să te-ajung
 Nu pot decât cu slova, cu gândul și cu dorul.
 Pe chipul tău, pe timpul ce fuge, trag zăvorul
 Să mi te prind aicea, tu, cea de ieri, de azi,
 Tu, pururea aceeași la cuget, la obraz.
 În parcul vechi și unde nimica nu se schimbă
 Ci numai anotimpul cu pas pustiu se plimbă,
 Cum vrei să măsur ziua cu bietul nostru ceas.
 De ce apuc condeiul să-ți scriu, când mi-ai rămas!
 Întâia frunză cade, întâia barză pleacă.
 Vor da alți muguri mâine și păsări noi pe cracă
 S'or legăna. Tu însă vei sta când s'or fi dus.
 În juru-mi înserarea pe țarini a apus,
 Cenușa înnoptării pe mâna mea se lasă.
 O lampă cu-o privire a luminat în casă
 Ca sufletul tău darnic, deschis și liniștit.
 În drumul vieții mele Miorcanii m'au oprit.

A înnoptat: orașul și-aprinde cafeneaua.
Aici la câmp sting lampa să se apropie steaua
Ce-a licărit stingheră la margine de sat.
Pe-aleea nevăzută se-aude apăsăt
Unitul pas al tatii și-al mamei mele, pasul
Ce-l auzeam pe vremuri, copil, când suna ceasul
Culcării, așteptându-i să mă sărute 'n pat.
O rază albă ramul din geam l-a desgropat:
Din umbră mii de ramuri misterios se lasă
Cu crengi catifelate pe pajiști de mătăasă
Și bolți de întunerec se farmă și se frâng.
Ce-a fost adânc în noapte se face mai adânc
Sub arcuri nesfârșite ce tremură 'n lumină,
Când se revarsă luna ca o fântână plină.
Deschid fereastra: pace, părere și pustiu.
Doar inima mi-o roade ceva ca un burghiu
Și o fărâmițează cu fiecare clipă.
Pe iarbă cade-o poamă, prin frunză o aripă.

Și mă gândesc departe, la tine, la copii,
La moartea tuturoră ce vine când nu știi,
La viața care curge cu murmure de apă...

ADORMIND

Ți-ai desbrăcat de haine ca de-o coajă
Migdala trupului cu gust amar,
Și patul jos ca valul de pe plajă
Primește alb neprețuitul dar.

Răcoarea inului îți dă o tremurare
Ușoară, ca o boare peste iaz.
Pleoapele se lasă. Cu mirare
Îți recunosc un alt al tău obraz.

O clipă tai cu mâna moartă valul
Imaginar la țărmul rătăcit,
Innotătoare, părăsindu-ți malul
Cu puf ușor de perini vătuit.

Dar ape moi în juru-ți parcă sună
In svonul surd cu legănări de somn.
Alunecă... Ascultă... Te adună
Pe alt țărm, supusă altui Domn.

Tot trupul mlădios te părăsește
Și mâinile legate până 'n zori.
Ce singură îmi stai, copilărește,
Din vârf de frunte până la picior!

Inlănțuito, ce privești? Și unde
Liane, vise, o păstrați de-acum?
Zadarnic. Mâine n'o să-mi poți răspunde,
Statue, răsărind din țări de fum.

ODAIA/EI

Când am intrat târziu în casă, totul
Păstrase clipa ultimei vederi.
Pe canapea rochița rămăsese
Sculptând molatec trupul tău de ieri.

Deschisă cartea. Nicio mână nouă
Nu întorsese pagina de-atunci.
Pe ornicul oprit aceeași oră,
Prin storul tras aceeași raze lungi.

Pe masă încă stăruiau alături
Tacâm de-argint și cupă de cleștar.
Doar perele păreau acum de piatră,
Doar strugurii stăteau de chihlibar.

De porțelan albastru pudriera
Tot mai ningeă parfumul tău pe scrin.
Am tresărit că n'a uitat mănua
Nici brațul gol, nici degetul tău fin.

Tu singură lipseai. Ascunsă unde?
Când totul după ani e neclintit.
Ori poate colo 'n umbrele oglinzii
Obrazul tău, plâpândul, mi-a zâmbit.

SONET
STANŢE PE L'AZZOR DE ROSSARD

Ori unde îmi duc paşii, icoana ta urmează ;
 Ori unde stau, în suflet lumina îşi opreşte.
 Ca steaua care încă la Bethleem porneşte,
 Din umbra îndoelii mă scoate cu o rază.

Durerea şi nădejdea la fel mi le veghează
 Şi orice fericire de-o clipă mi-o sporeşte.
 Prin ochii mei, deschişii, privirea ta priveşte ;
 Prin genele-mi plecate, vederea ta visează.

Sunt descântat şi vorba-ţi din zori şi până 'n seară
 Imi sună ca un cântec prin vrăjile urechii, /
 Iar noaptea, ca o apă în şoaptă sună iară.

Priviri şi glas zăloage mi le-ai lăsat perechii,
 Trăiesc aev' n taina lor dulce şi amară +
 Doar inima departe mi-o ţii, la mii de leghii.

STANȚE PE UN MOTIV DE RONSARD

Când peste ani vei fi bătrâna care
Sbârcită stă și toarce la cămin,
În visul tău ieși-vor din uitare
Toți cei ce te-au iubit până la chin.

Toți cei ce te-au poftit și te avură
Și n'au uitat pierdutul tău tipar:
Un trup născut pe-a Venerei măsură
Din spuma mării, brun mărgăritar.

Și tu vei sta sbârcită: o bătrână.
Vei tremura din cap și vei ofta,
Când chipul tău de astăzi nicio zână
În stare nu va fi să ți-l mai dea.

Un singur om, el singur, îl mai are
Închis adânc în suflet ca 'ntr'un scrin.
Ca timpul și ca moartea e mai tare
Doar versul lui, eternul tău suspin.

RECUERDO

Grădină, unde tânăr am învățat iubirea,
Copaci înalți, pe care și vara și-amintirea
Iși țes în taină mreaja de gânduri și de foi,
Și tu, fântână: undă și nimfă, umeri goi
De nori în desvelire, oglinzi întunecate...
Ce darabană seara spre porți închise bate?
Reginele de piatră rămân, dar noi, dar noi?
Colunul de-altădată oprit din sbor greoi,
Și râsul tău, copilă iubind întâia oară,
Și apa care plânge și pasărea ce zboară.

Jardin du Luxembourg. Paris.

SÂNGE STRĂBUN

Când noaptea mi se lasă pe pleoapă,
 Ursita zilei de-astăzi de-a apus,
 Vuind mă fură vremea ca o apă
 Și-o iau pe firul sângelui în sus.

Mijesc din umbră stepe nesfârșite.
 Nechează 'n vântul zorilor un mânz.
 Scad focuri. Corturi cad. Se sbat copite.
 Deodată soarele pe suliți, dârz!

Deodată 'n mine tot vârtejul stepii,
 Tot dorul meu în vântul ei răpit!
 Vultanul, când l-au deșteptat sirepii,
 Din ierburi, cu-aripi aprigi a sbucnit.

Strunindu-mi murgu 'n loc, rămas cu palma
 Deasupra ochilor, îi văd urcând
 În soare aripa de foc, deavalma
 Cu sufletu-mi năvalnic și ne 'nfrânt.

Și 'n urma lor, când i-am pierdut în zare,
 Un chiot am svârlit așa păgân
 Că peste țări și veacuri tot îmi pare
 Că îmi aud năprasnicul stăpân.

SCITUL

Când până 'n zări e câmpul numai iarbă
In jocuri de lumină și de vânt,
Când herghelia se repede oarbă
Și-l vântură cu coama la pământ.

De-mi sună 'n cer întâiul tunet goarna
Și bubue din depărtări în depărtări,
In sânge mi se desmortește iarna
Și ce-a fost mort învie din uitări.

Pe roib călare o pornesc cu zorii.
Oprit cu ochii roată pe gorgan,
Adulmec vântul și aud cocorii
Vestind din cer sămânța altui an.

Atunci înfricoșat descalec iute
Lipind urechea de pământul viu.
Și din afund de lumi răspund pierdute
Popoare răscolite din pustiu.

Aud prin vreme scârțâit de care.
Galop adânc vuind spre răsărit.
Și inima îmi bate tot mai tare
Chiemându-mă cu sângele meu scit.

VRĂJITORUL DE ȘERPI

*Herencheu,
Berendeu,
Grozăvior, stai pe loc!*

Sub soarele 'n amiază e lacul de platină
Și joardele luminii îl bat cu vergi de foc.
Stă lopătarul oacheș, tăiat într'o tulpină
Străveche cum e lotca greu pironită 'n loc.

Pe luciul apei, negru, un sfârc de bici în plăsnet
Străfulgeră topirea... Pescarul l-a simțit.
Se-apleacă, mormăește descântecul: de trăsnet
Atins, un șarpe-și lasă inelul despletit.

S'a răsturnat și țeapăn plutește buturugă.
Dar omul mișcă buza și vorba veche iar
Se duce, ca jivina deplin să-i fie slugă.
Din ape se ridică un cap triumfiular,

Alunecă în luntre năpârca blestemată,
Pe brațe e brățară și măr rotund în sân,
Și omul giugiulind-o ca pe-un copil, i-arată
Șerpoaicele bătrâne cu șuerul păgân,

Ce-și chiamă seminția ieșind la gol de baltă.
Din milă iar șoptește cuvinte de hrisov:
Și șarpele, deodată desmeticit, tresaltă
Și scapă ca săgeata pe lacul din Snagov.

MORTUL

Deodată s'au rupt norii și deodată
Sbucniră 'n ceruri munții toți de piatră.
Se depărta furtuna. Rar, un tunet
Venea rostogolit dealungul văii
Lovindu-se din stei în stei, năvalnic.
Se 'nsenina. Iși scutura brădetul
Broboanele de apă sclipitoare
Și pe poiană au ieșit oierii
Din poalele pădurilor cu turma
Să 'ncremenească iar, proptiți în bătă.

Când seara umbra lor s'a făcut lungă,
Ciobanul nalt în cușmă brumărie
A coborât în vale unde râul
Umflat de ploi, rotindu-se 'n bulboane,
Gonește orb ducând vârtej butucii
Și plutele sfârmate sus la cheie.
Acolo, la poiana de pe ape,
Il aștepta Maria lui, o fată
Dintr'un sătuc sărăcăcios. Venise
In mâini cu legătura de merinde,
In ochi cu o iubire încă nouă.
Cu păr bălai și trup subțire 'n mladă,
Cum se strângea sfioasă de grumazu-i
Și-i se lipea de piept copilărește
Și se-anina cu brațele de gâtui,
El neclintit, ea numai tremurare,
Păreau așa un brad și un mesteacăn

Cu crengile unite de furtună.
Când s'au trezit, pe vale înnoptase
Și râul ce scădea mereu, ca leșuri
Lăsând pe prund butuci de brad și trunchiuri,
A părăsit pe-o limbă de nisipuri
Sub un arin cu ramurile joase
Un trup de om cu ochii plin de ceață.
Nu l-au văzut, nu măi vedeau nimica.
Imbrățișați trecură lângă dânsul
De tot aproape. Fata de odată
Râzând s'a rupt din brațe dragi. Ciobanul
A stat puțin prinvind-o cum se pierde
De umbrele pădurii alintată.
Vârî apoi merindea în desagă,
Iși trase peste ochi căciula sură
Și o porni la munte cu nevoia.

Se înnoptase bine. Câte una,
Ca oile 'n poiană, stele, stele
Ieșeau din ce în ce mai mari. Departe
Prin toancele de piatră, vâjâitul
Nahlapilor în spumă era groaznic.
Dar Bistrița la marginea fâneței
Iși liniștise val cu val mânia
Și murmura un cântec vechi de leagăn,
Pe când arinul, tânăr ca și mortul,
Il mângâia cu ramuri aplecate
Și frunze verzi, ușor de tot, pe frunte.

ORNIC

Prin somnul care-mi scapă în noaptea ce revine
Un ceas în depărtare răsună liniștit.
Bătăile lui limpezi vășles^o încet și pline
De vremi murmurătoare se cern la nesfârșit.

În încăperi de suflet trezind ecouri, parcă
De pretutindeni zile pierdute le răspund.
Dar tu legat de patul cu legănări de barcă
Pornești pe firul nopții cu stelele ca prund.

Te duci, purtat de apa din ce în ce mai rară
La fiecă nălucă de sunet măsurat,
Cu gene lungi pe umbra pleoapelor de ceară,
Străin și sfânt și singur, de visul tău durat.

CĂLĂTORIRE

Un călător grăbit cum se deșteaptă
Nedumerit, pe-a visurilor treaptă,
De care țară astăzi are parte;
Și stă buimac și nu mai știe unde
A mai zărit odaie, jâlț și masă;
Și dureros, chinuitor l-apasă
Străinul ce 'n oglinda lui pătrunde.
Aude 'n gară trenurile grele,
Și tot se 'ntreabă cine o să plece.
Se pipiăe și mâna lui e rece
Și calendaru 'n zid își uită anul...
Și tot mai dorm în miezul vieții mele.

OGLINDA FERMECATĂ

Intr'un conac de țară părăsit
Și unde nu venisem niciodată,
In toamnă și 'n tăcere ți-am găsit
Ovalul pur ca un obraz de fată.

Oglindă, tu, purtând argint pe tâmple
Și 'n ochii limpezi un trecut întreg,
Cu ce adâncuri sufletu-mi se umple,
De ce vârtej turburător mă leg.

Răsar din vremi pe apa jucăușă,
Atât de viu și totuși mort de mult,
In fața mea — și n'am deschis o ușă,
Și umbra unei umbre o ascult.

Sunt eu, sunt eu, ești tu de altădată!
Ecoul de-azi nu poate da cuvânt.
Și stau înlănțuit și vinovată
Privirea mi se 'ndoaie la pământ.

Știam un om într'un local de noapte,
Adus puțin de umeri, aplecat
Nu pe-o femeie stearpă, ci pe șoapte
Pierdute din iubirea ce-a uitat.

COCORII

Pe șesul peste care seara cade
Cenușa și pustiul se întind.
Tot mai lucește 'n zare apă albă
De toamnă fumurie când, foșnind
Din aripi ridicate, se coboară
Cocorii cerului. Intregul stol
Se strânge să-și ia masul pentru noapte
Și, umbre din trecut, pe câmpul gol
Nostalgicul lor cânt și-oprește goana.
Dar călăuza veche, 'ntr'un picior
Veghează, somnul morții să nu-i prindă.
Spre stele țipă ea sfâșietor
Și cârdul speriat de glasul mare,
Cu freamăt lung de zbor se pierde 'n neguri,
Tăcerea urcă. Se deschide 'n zare,
Mijind a zori de zi, o apă albă.

ȚARA

Când una după alta iubirile de tină
Și-or desfoia obrazul în somnul meu de veci,
Când trupurile calde de dor și de lumină
Din brațe mi s'or smulge lăsându-mi-le reci,

În marea părăsire din mine și din groapă,
Sub lacătele morții eu tot voi auzi
Un freamăt lin de frunză, un murmur lung de apă
Tălângi suind la munte ca și în vechea zi.

Răslețe m'or ajunge ca și odinioară
Un drum în pacea serii cu plopii lui subțiri,
Sub sălciile boltite o strașină de moară,
Și munții de zăpadă în toamna cu rodiri.

O troiță uitată, un piersic plin de floare,
Un schit tăcut, poiana cu turmele de miei
Și pe câmpie taina apusului de soare,
Icoana țării mele din suflet nu mi-o iei.

PRIMĂVARĂ NOUĂ

In apa cerului de primăvară
Incearcă ramul solzi de frunze noi.
Câmpia 'n urma omului ce ară
Iși adumbrește valurile moi.

Nori albi par munții troeniți din zare.
Par turme albe pomii din livezi.
Un cuc în codru cântă a uitare
Vrăjind în amintire tot ce vezi.

PIERSICUL

Grădina 'n straturi își așează
alături floare lângă floare.
Uitând de amorțeala iernii,
lungindu-și ramul nou la soare,
Un piersic svelt ridică fruntea
și, rușinos de-atâta cer,
Roșește 'n Mai să se arate
în haină strâmtă de Prier.

DE PAȘTI

Peste noapte a
Inflorit mălinul.
Peste noapte s'a
Luminat seninul.

Rândunele mici
Ciripesc în țară.
Pluguri ca furnici
Au ieșit pe-afară.

Puișori de puf
A clocit găina.
Berzei cuib de stof
A 'ntocmit vecina.

In zăvoaie au
Coborât sitarii.
Pe la hanuri s'au
Cuibărit cobzarii.

Smeii pe uluci
Sbârnâind se 'nalță.
Rațele 'n papuci
Galbeni se încalță.

Peste câmp o iau
Câinii ca nebunii.
Peste cap "se dau
Vântul și lăstunii.

Râuri mici și mari
Spun de ape-albastre.
Sate date 'n var
Râd privirii noastre.

Flori de ghiocel
Vând țigănci cu coșu,
Dă-mi de Paști un miel
Alb și un ou roșu.

DE-O FI SĂ FIE RAIUL...

De-o fi să fie raiul, să fie un zăvoi
Că sălciile 'n muguri și ierburile moi,
Cu miei priori — tot îngeri albi, plăpânzi și goi —
Și apa pe sub ramuri să cânte ca un roi
De-albine nevăzute ce cată miere 'n flori.

De-o fi să fie raiul, să fie-un lan de grâu,
In vântul dimineții să miște ca un râu,
In soarele de-amiază să ardă aur greu,
Să intre 'n el arhangheli cu secera în brâu
Și umbra lor albastră să dăinue târziu.

De-o fi să fie raiul, să fie-un deal cu vii,
Cu prune cum e bruma și mere arămii.
De-asupra lui să zboare cu frunza cea dintâi
Un stol de păsări albe vâslind prin zări pustii,
Țipând a toamnă lungă ca dorul meu să-l știi.

De-o fi să fie raiul, să fie-un câmp de nea,
Să scânteie zăpada aprinsă stea cu stea
Și zurgălăi de sănii să sune cum suna
In țara mea pe vremuri copilăria mea
Când toată tinerețea, iubire, te-aștepta,

OCTOMVRIE

Rodit se 'ndoaie ramul și mâna se ridică
Deschisă ca o cupă sfințită pentru har,
Căci vine iarăși vremea când frunza cea mai mică
Primește dela Domnul al aripelor dar.

Se leagănă prin aer ce-a fost sortit țărână,
Ce-a fost pe sus lumină se lasă la pământ.
De-acuma sună ceasul să mergem mână 'n mână
Și ce privim să fie blagoslovit și sfânt.

Și aerul și-amurgul sunt numai amintire.
E vinul de-altădată al anilor din noi.
Mă leagă raza toamnei de tine cu dulci fire
Atât de vechi că 'n umbra privirii le cred noi.

Dar pasărea căzută pe iarbă ca o frunză
Sub pașii tăi se 'nalță în tremur lung de sbor
Și frunza de pe vânturi coboară să se-ascunză
Cu foșnet surd sub pasu-mi îngreuiat de dor.

SEARĂ PASCALĂ

Pe grâul nou al primăverii
Se 'ntinde noaptea tot mai mare
Când stele încolțesc din taina
Semănăturilor cerești.
Plutind se lasă porumbieii
Și rugii prind aripi la altare
De Paști în mănăstiri păstrate
Prin flori de pruni și de cireși.

Ce-a fost în zare zid de flăcări
Se face aur de lumină
Și ce-a fost rază tremurată
Se stinge 'n svon de clopoț lung.
In drumul vremii, gârbovite
Stau sălciile de se'nchină
La piatra crucilor săpată
Pe la fântâni cu cer rotund.

De-odată pe livezi în floare
S'așterne înflorirea lunii.
Pe axa lui rotind, pământul
Ți-aduce ziua lui Hristos
Și 'n casa cu pridvor și strașini
Sub care cuibăresc lăstunii,
Cu ou încondeiat te-așteaptă
Copilul ei, cel mai frumos.

ICOANĂ PE STICLĂ

Pe-această sticlă clară ca fața unui iaz,
Voi așeza sus cerul cu stele pe grumaz.
Voi strânge jos: zăpadă, pârâuri de cleștar,
Copaci de promoroacă și pârtii de hotar.
Voi zugrăvi în zare, albi, munții. Pe un dâmb
Păstorii plini de spaimă și steaua cu sbor strâmb.
In colțul dimpotrivă, voi însemna — să-i știi —
Trei Crai pe trei cămile ca umbre albăstrii.
In inima icoanei un staul voi picta
Și 'ntr'însul Preacurata pe Prunc s'o apleca:
O salcie prin ape cu frunzele pe-o stea.
De-o parte și de alta un bou și un asin
Vor aștepta la iesle minunile ce vin,
Și voi lăsa să pice pe-acoperiș de stuh
Porumbul alb ce-aduce în aripi Sfântul Duh.

ASSISI

Se 'nalță chiparosul, columbele coboară.
Din cer albesc năframe pe-albastre amintiri.
Assisi. Angelusul prin seara sfântă sboară.
Deschide-te în mine fântână de iubiri.

Tu, Umbrie, din unda tăcerii franciscane,
Iar tu, în piatră dură și 'n vis puternic prins,
Vas cu trei punți legate de ceruri prin otgoane
De raze ce în aur amurgitor s'au stins.

Vas-cruce, San Francesco, tras la liman de rugă,
Stigmatete în trupu-mi imprimă-le: sărut
Mistuitor, din care păcatele să fugă.
Prin zori de lumi cu Giotto aicea m'am născut.

De prin măslini și astăzi mă chiamă Santa Chiara.
O turlă sună salbe de binecuvântări.
Din San Rufin pogoară pioasă înserarea.
Spre porumbarul crucii revin pierdute zări.

Senină pace, miere a zilei care moare,
Inmărmurind, pe munte și 'n mine singur schit,
Voi *carceri* în focul săgeților de soare,
Tu, inimă străpunsă de fierul fericit.

TOLEDO

In soarele amiezii rotesc încet ereții.
Prin stânci adoarme Tagul cu ape de metal.
Pe munți pleșuvi asinii pasc praful și scaeții.
Din stânca vremii crește Toledo vertical.

Un gând de piatră 'nfruntă viața pe vecie,
Tot verdele din lume aicea a pălit.
Credința din cenușă uluitor învie
In suflet singuratic pe-un munte pustiit.

O, numai suflet și blocuri de tăcere,
Toledo, numai piatră, încremenit auz,
Când inima 'n cunună de spini pe Domnu-l cere
Pe crucea răstignirii de veci, în Santa Cruz.

In umbra mănăstirii El Greco îți dă harul:
Toledo reînvie în contele Orgaz.
Dar un monah și-a mistuit tot jarul
Din ochi. Și te privește cu moartea pe obraz.

NORUL

Tot cerul în amurg își limpezise
Albastrul ud, acuma mai adânc.
Se liniștise vântul. Era pace
Pe țărmlul dintre ape și câmpii.
Iar ploaia cu o mie de fuioare
Foșnindu-și fuga peste lanuri verzi
Lăsase doar să tremure departe
Țesut dintr'o urzeală de lumină
Un curcubeu târziu care sfârșea.
Pe drumul strâmt ce duce pe nisipuri
Tăceam mergând spre casă cu copiii,
Și ne-am oprit mirați cum nu se poate,
Căci sborul lui puternic îl purta
Pe mare și cu aripe tivite
De soare roș, venea vâslind văzduhul.
« Un nor » am spus « e doar un nor ». Dar sigur
Nu sunt nici azi, căci vântul era mort.
Sbura greoi și parcă da din aripi
Rotindu-se domol în cercuri rare,
Și i-am văzut atunci sub piept o rană
Prin care raze roșii se scurgeau
Prelinse 'ncet ca picături de sânge.
Deodată se opri stingher și mare,
Atât de singur că părea un zeu.
Apoi lăsându-și gâtul alb pe spate,
Cu capul moale aplecat în moarte,
Alunecă învolburat pe mare.

Și spuma mării se făcu de purpur
Când aripa lui frântă o atinse,
Și valul se făcu de aur vânat
Strălucitorul trup când se topi.
Iar noi încremeniți priveam apusul,
Albastrul sfânt al cerului adânc.
Se liniștise totul. Era pace.
Din pleoapa zării luneca pe ape
O lacrimă de-argint, întâia stea.

DANSATOAREA

Pe plaja unde valurile joacă,
Intr'un vârtej de soare cum a stat,
Ca o coloană vie își îmbracă
In raze trupul încordat.

Apoi c'un singur gest lăsând să cadă
Lumina ca un văl uluitor
Din împietrirea coapsei de zăpadă
La degetul dela picior,

Desfășurându-și șarpele, mișcarea
Deodată o cuprinse pân'la gât.
Dar ochii ei păstrându-și nepăsarea,
Străini de joc, n'au coborât.

INSCRIPȚIE VOTIVĂ

La groapa celei albe sub vâl de dansatoare
Al cărui pas ușure n'ar fi culcat un crin,
Nu vreau cernind cenușă de strofe pieritoare
Să las pioase lacrimi, nici limpede suspin.

Un sarcofag în piatră s'o învelească rece.
Ca orice ritm de gânduri piciorul ei mai sfânt,
Să-și joace nemișcarea prin veacul care trece,
Când umbra umbrei noastre va fi suflată 'n vânt.

Să se cufunde 'n vreme, în apele-i verzuie,
Ca pân' la visătorul dintr'un muzeu tăcut,
Cu vrajă împietrită clar forma ei să suie.
Dar tremurata umbră pe umărul pierdut?

Dar părul? legănarea de soare a privirii?
Obrazul ca o floare de nufăr prins în mâni?
Ce marmură, ce piatră e'n stare nemuririi
S'o dec, când țărâvii deapururea rămân!

Nu cântece, nici lacrimi, nici marmură — ci doară
Un pumn de micșunele plăpânde voi svârli,
Parfumul lor să-l țină cenușa ei ușoară
Precum în gol de suflet năluci de bucurii.

VEGHIE

Inveți cu greu răcoarea zăpezii ne 'ncepute.
Cald părul tău prin perini mai lasă tremurat
Lumină pe odihna pleoapelor căzute
Și umbre moi pe brațul ce încă n'a 'nghiețat.

Pe degete, pe mână mai pică o căldură
De lacrimi spuzite în doruri și iubiri.
Dar uită-le: sunt ceață pierdută pe măsură
Ce intri în statuia pustie de-amintiri.

Reci limpezile liniști te 'ncearcă și prind coajă
Pe frăgezimea feții cu flori de mărgărint.
Adormi azi adormirea cea mare, ca 'ntr'o vrajă
Mi te-ai schimbat la față suflată în argint.

Desăvârșit profilul tău cel etern îmi scapă,
Reintră sfânt în lumea pe care n'am puteri.
La țărnel meu zadarnic te mai veghiez. O apă
Tot mai deplin te fură de chipul tău de ieri.

ELEGIE IN PĂDURE

In vale iar tălăngile răsună
Și pier sunând a vremuri vechi pe drumul
De toamnă, ce coboară către țară...
Rămâne muntele pustiu și singur.
Făgetul e de aur, numai brazii
Stau pururi verzi pe cerul mai albastru.
In codru ghionoaia bate toaca
Grăbit, și toaca schitului răspunde.
Și nu mai știi de-o vreme: e monahul
Sau pasărea ce-și spune rugăciunea.
Dar au tăcut ca să înceapă vântul.
Ca un izvor cu ape șopotite
El curge tot mai lin, tot mai departe
In liniștea înaltă care-l soarbe.
Amurgul a intrat în codru, calcă
Pe foi uscate pașii de lumină,
Și un ecou deodată se trezește
Din somn adânc ca să adoarmă 'n vale.

De-acuma lasă-mă să sui la munte.
Păstor de zile grele și de gânduri,
Să mă opresc la stâna părăsită,
Să-mi număr turma grijelor în tihnă,
Să sun domol din fluer să-mi adoarmă
Durerea, o mioară, la picioare.
Să-mi pun urechea la pământ s'audă
Surd inima pământului cum bate,

Și ochii să-i ridic pe culmi să vadă
Intâia stea crescând mereu lumina
Ce tremură aprinsă la icoana
De sticlă și de taină a tăriei.
Și mai târziu, rotindu-se, să prindă
Sus zodiile cerului în care
Stă scris de când e lumea soarta lumii
Și soarta pasării și soarta frunzei
Și soarta muntelui și soarta mea.

ELEGIE IN TOAMNĂ

Stă vântul deodată pe iazuri, și stelele toamnei.
Vâslind din aripe bătrâne ca ziua și noaptea,
Un stol se înșiră de ducă sub zodii, dar nimeni
Nu știe să răstălmăcească azi semnele firii.
Și fumul rămâne albastru pe sate și frunza
Rămâne pe umăr ușor ca o mână uitată
Și timpul se-adună, cenușă, în ornicul serii.
Aleea cotită te-aduce de unde plecase.
Bătrânul găsește într'însul flăcăul din vremuri.
Păstori au venit dela munte, proptiți în toiege
Intreabă luceafărul care lucește pe staul.
Dulăii cu botul pe labe le stau la picioare
Și turmele lor, împietrite, s'au strâns pentru
[noapte.
O lampă se-aprinde în casă și omul deschide
Iar cartea cea sfântă, citește iar slovele sfinte.
Femeia întinde pe masă o pânză curată
Și frânge iar pâinea și varsă iar vinul. Copilul
Privește icoana, icoana privește copilul.
In poartă așteaptă ologul și orbul șoptește:
« La cină am stat în Emaus și astăzi cu Domnul ».
Dar nimeni nu vede minunea, n'aude cuvântul,
Și totul rămâne în lume, doar aripa sboară.

ELEGIE IN FAȚA MĂRII

In fața mării iată-mă, în fața
Desăvârșirii cerului pe ape
Fără sfârșit... Desgrănițarea iat'o
Și sufletul cu aripă de spumă
Pe valuri vii vestind viurea verde-a
Furtunilor sub norul de cerneală
Venind din zări. In fața mării stau ca
Un stâlp de lut. Pe tălpi purtând țărâna
Ogorului, pe frunte praful holdei,
In sânge neamul morților ducându-l.
Aici pe țărmul vechi de unde 'ncepe
Sămânța vântului pe brazda apei
Și jocul norilor și sbor de stoluri
In unghi deschis cu vremea și cu visul.
Ce-mi poate-aicea secera și sapa
Și plugul tras de opintirea vitei?
Aici ce-mi folosesc grâu și secară?
Stau și privesc, ajuns la căpătâiul
Pământului din mine. Singur, fără
Moștenitor ca să-mi adune sarea
Durerii de pe apele amare.
Stau și socot, înfipt cu rădăcina
Piciorului în humă grea, cu frunza
Mea slobodă pe vânturi. Pescărușii
Furtunilor se duc țișând — Stau stâncă
In murmur lung de valuri prăbușite
Și tot ascult, pe țărmul cel din urmă,
La glasul morții și la glasul mării.

ELEGIE PENTRU MINE

Amurgul cade. Toamna și ornicul se 'ntoarce.
Viața își răstoarnă nisipul vremii. Totul
Se 'ntunecă, se 'nchide. Da, ado lampa. Prinde
De geana umbrei ochiul luminii. Dă privirii
Ce-mi scapă, alta care să-mi tremure pe suflet
Cum tremură o rază de soare în aleea
De ulmi primăvăratoci pe piatra ce așteaptă
In umbră, clipa albă.

Ia-mi cartea. Ia-mi ierbarul
De buchii moarte. Masca tiparului mi-o smulge,
Sub care îmi tânjește ca un obraz ființa
Curată a simțirii. Abecedarul rupe-l.
Văratec cum e cerul cu zodii ne'nțelese,
Ce-aduc de sus norocul sau prăvălesc năpasta,
Pe pagină să crească neîncepute semne.
Abecedarul uită-l, l-a împietrit cititul.
Vreau proaspăt, viu, cuvântul, și gol, așa cum sare
Din spuma mării sprinten băiatul cu sirena
Pe brațe. Sperioasă, o clipă mai păstrează
Minunea unei nașteri străină de dorința
Ce-o chiamă. Pe nisipuri se sbate un delfin.
Și un băiat își pleacă urechea iar pe scoică
Să mai audă 'n suflet vecii. Atât rămâne.

In suflet, mai departe — în zarea lui, acolo
Privesc din umbră jocul cuvântului. Vocala
O văd, și văd consoana, așa cum prinzi cu spaimă,

Copil fiind, în codri, împerechierea stranie
A unor zei de care n'ai bănuț nimica.
Acolo văd cuvântul, nu umbra lui: conturul
Acela de cerneală, ci miezul tainei însuși:
Un arc întins de sunet să săgeteze fuga
Ce-și profilează forma pe stâncile simțirii,
Un pas, un sbor, un dor, un vas cu amintire,
O urnă... Nu. Mai bine o dansatoare albă,
Marame lungi țesute cu socoteli subțiri,
Ca să răsară goală și iar să se 'nvelească,
O statue în umbre, în melodia vie
Ce-o poartă 'n mine.

Vino cu lampa 'n mână. Prinde
De geana umbrei ochiul luminii. Dă-mi privirea.
Nici un cuvânt. Dă-mi sufletul. Atât rămâne.

A DOUA ELEGIE

In fața mea, la masă, băiatul meu citește
 Cu fruntea încrețită puțin de încordarea
 Ce-l face să urmeze povestea. Raza lămpii
 Ușure îl atinge pe păr bălai și geana
 Lui lungă dă o umbră. E fiul meu. Deasupra-i
 Mă văd copil, de-o vârstă, în cadrul dealtădată.
 Citesc și eu la lampă. Mi-e fruntea încrețită
 Puțin de încordarea povestei începute.
 Am păr bălai. Am gene prea lungi, umbrind
 [privirea.

In ape limpezi ramul mai bine nu-și răspunde
 De cum viața nouă oglindă poza veche.
 Sunt eu acel din față? E el cel din perete?
 Cum? Glasul meu de-atuncia, îmi spune astăzi:
 [tată.

Dar vremea? Unde-i vremea? O caut și e lipsă.
 Sunt ca un om ce urcă pe munte și se-oprește
 Sub zid de stânci să strige ecoului un nume,
 Și 'nfricoșat aude ecoul că-i aruncă
 Alt nume.

Unde-i vremea? Unde s'a dus? Să vie.
 Cenușa să i-o scurgă clepsidra. Calendarul
 Să-și lase 'n vântul toamnei iar foile foșnite
 In drumul ei. Tic-tacul ceasornicului bată
 Cu inima-i de-avalma în pieptul meu. In sânge
 Vuiască valu-i vajnic. Dar unde e? Să vie.

Cu păr bălai în fața-mi, copil, citesc sub lampă.
 In poza din perete, cu păr bălai, citește

De-atâția ani băiatul meu mic. Să vie vremea!
Să izvorească tainic și turbure să curgă
Intre copilul de-astăzi și cel de ieri. Ce singur,
Ce nesfârșit de singur, aștept aici. Știu: totul
M-a părăsit. Sunt singur în trupul meu, cum singur
Sta Robinson Crusoe într'un ostrov pe mare.
Chiar fiul meu cu ochii-mi nu poate să-mi zărească
In vârful de prăjină semnalul nalt, de pânză,
Cum flutură, cum chiamă. In zare nimeni. Vremea
Cu fumul ei de-o clipă pe cerul veșnic. Marea
Și marea, iarăși marea, și marea pretutindeni.
Zadarnic. Nici o punte. Dă-mi mâna. Ce departe
Mai tremuri. Ține-mi mâna.

E mâna mea. Sunt singur.

A TREIA ELEGIE

Deodată seara. Poarta deschisă: câmpul, cerul
Și 'n umbră, colo, steaua de-amurg. Deodată seara
Albastră, cum e apa albastră din acvarium,
Umplând odaia. Curge pe mobile, pe umăr,
Pe mână. Valu-i mișcă în unduiri prin gânduri,
Se sparge 'n zid, revine, se sparge iar, nălucă,
Depart, pretutindeni. Rămâne în oglindă
Prin apă fruntea albă alunecând. Se 'nchide
Pleoapa, se deschide, recade iar. Pe semne
S'a înecat acolo un om tăcut. Depart
Cu inima în mine mai bate surd. Să intre.
Ești tu? Sunt eu. Ia-mi trupul. E mut. E o păpușă
De pâslă părăsită pe un divan. Sunt rupte
Doar sforile. Primește-l de-acuma pentru noapte.
Ți-l dau, să faci cu dânsul ce vrei. Ești regisorul.

Pe vremea dealtădată, copil, am zărit visul.
Era la panorama dintâi, mi-aduc aminte,
Un măscărici ușure ca un balon ce sue
Și cade iar să sară mai sus și 'n ceruri scapă.
Purta pe fața-i albă de clown o mască toată
De aur. Era luna? Nu știu. Era de sticlă
Și strălucia ca luna de sfânt și era vară
Cu greeri mulți. Comete încălecau pe noapte.
Și el juca pe-o rază. De sârmă? Nu. Pe-o rază
De aur în lumină încolăcit. Știu bine:
Intâiul vis.

Stai. Nu vreau astfel. Vreau altfel, altfel.
Aceasta nu-i măsura de-atunci, nici jocul nu e,
Nici cântecul. E tactul cel trist de când e lumea
Al inimii, al morții. Ascultă-mă, nu-i visul.

În haina ta de piele ce vrei, burghez cuminte,
Cu gestul frânt din leagăn și calcule tocite
De veacuri ca prundișul de ape repezi?— Spune.
Nu mai zâmbi în valsul grotesc; cu mulțumire
Nu mă privi ca dintr'o fotografie ștearsă.
În lături! Dar rânjește. În lături! Dar rămâne.
Se 'nchină și se 'nclină, se strânge și se plânge,
Salută și sărută, iubește și bolește,
Și dă din cap ca mine și dă din mâni ca mine,
În pantomina oarbă.

Destul, Destul. Oprește.
— Cândva la panoramă, copil, am zărit visul.
Purta pe fața-i albă... lumina lunii... albe...

Deodată ziua. Poarta deschisă: câmpul, cerul
Și 'n umbră, colo, gândul dintâi atins de-o rază
Fugerător deodată. Un sbor de ciocârlie
Din praștia luminei în suflet săgetând.

A PATRA ELEGIE

Pe drumul vechi pe care se lasă toamna: fumul
Sătucului din vale urcând la dreapta, fumul
La stânga mea pe ceruri al unui stol, departe.
Și eu aici în golul vieții. Singur între
Pământul ce rămâne și zilele ce sboară
In anotimpul tainic. Cu greul meu, cu pasul
Ce sună surd de parcă mă urmărește pulsul
Străvechiului meu sânge foșnind a veșnicie,
Gonindu-mă din astăzi spre nicăeri. Cu gândul
Cules de mult, cum este cules tot câmpu 'n toamna
Târzie unde stărui. Aud prin ceața serii,
Din sat, lătratul jalnic al câinelui în lanțuri,
Din cer, tot mai în zare, sfâșietorul țipăt
Al păsării pornite spre pribegie. Unde
Să merg de-acum? Pe cine să mai aștept? In iarnă
La staul se întoarce asin și bou s'aștepte
Pre Domnu 'n scutec. Singur pe pragul îndoelii,
Pe pragul veșniciei și-al vremilor mai singur,
M'opresc să-mi aflu calea adevărată: fumul
Sătucului din vale pierind la dreapta, fumul
Topindu-se la stânga cu stolul meu în zare.
Și eu aici. Dar umbra se 'ntinde, ziua scade.

ȚĂRM SUDIC

Nisipul cald oprise luntrea. Valul
Se trase înapoi și legănatul
Adormitor pieri treptat pe plajă.
Din țărm la piscu 'n nouri, sub frunzișul
Pădurilor de palme, nesfârșite
Tăceri pândeau. Și coborând cu frică,
Străinii au îmbrățișat pământul.
Și răsturnând din luntre împletitul
Șirag de flori trandafirii și fructe
De purpură cu miezul de migdală,
Au ridicat un rug pe țărmul mării
Cu lemnul bun mirositor din insuli.
Și rânduind, ce au adus, pe frunze,
S'au așezat cu fața către apă
Privind cum fumul jertfei își înalță
Palmierul încărcat de mirodenii,
Să-i știe zeul. Seara se pogoară:
Un vâl de foc așterne peste mare.
Tot aurul topit pe ape arde,
Se stinge în cenușa înnoptării.
Dar ei ca umbre stau să vie zeul.
Au tresărit. O nucă grea de cocos,
Căzând din foi, s'a descojit cu sgomot.
Tăcerea crește iar. Stau iar ca idoli
Străvechi, adânc înfășurați în taină,
Cu golul larg al liniștei în suflet.
Plutirea unei aripi se aude
Abia. Luna se revarsă albă,
Și fără vânt o adiere trece.
Se mișcă straniu umbra unei palme.

ȚĂRM PIERDUT

1927—1941

Ț Ă R M P I E R D U T

HELLADĂ

Stă marea ca o treaptă de senin
Pe care urcă insula 'n lumină,
Și templul din pădurea de măslin
Se 'nalță gol și viu ca o tulpină.

Coloane, trupuri netede de zei
In care sângele s'a făcut soare,
Colunii lângă ele îmi sunt grei:
Nu pasărea ci piatra o să sboare.

Lăsați-mă să vin iar la părinți.
Doar clipa mea se cerne cenușie,
Doar lutul meu se surpă 'n suferinți.
Aici lumina dăruie vecie

Pe friza vieții unde în alai
Fecioare vin cu vas rotund pe umăr
Și călăreți semeți strunează cai
Și dansatoare saltă 'n tact și număr,

Pe stela morții unde un bătrân
Senin întinde dreapta împăcată
Flăcăului răpus răsând păgân —
Pe marea ca o liră încordată.

589.855

SUNIUM

Vaporul nostru alb plutea
Ca pasărea pe val,
Un cer albastru se-oglindea
Pe marea de cristal,

O, Sunium, când ți-am aflat,
Sus, pe un țărm abrupt,
De-un neam senin în alb sculptat,
Aerian și rupt,

Pe stâncă templul tău urcând
Cu tot trecutul viu,
Cum se înalță sfântul gând
Pe un altar pustiu.

De mări viorii, de ceruri vii
Unite 'n mintea mea,
Vor străjui, vor stăru
Coloanele de nea.

HIMET

Profanat de nici o casă,
Umilit de nici un templu,
Munte gol, te rog mă lasă
Forma pură să-ți contem plu.

Zei n'au voit s'ascundă
Cu păduri și umbră moale
Fruntea naltă și rotundă,
Umerile tale goale.

Dar lipsit de vre-o podoabă,
Soarele îl ai și cerul
Și Athena ca o roabă
Să-ți învăluie misterul.

Lasă barbarii să vină,
Din țări triste, de departe!
De durerea ta senină
Cum vrei tu să aibă parte?

Cum vrei tu să înțeleagă
Luminoasa 'nvățătură,
Când în suflet besna-i leagă
Tot de patimi și de ură,

Dar îngăduie-mi doar mie,
Care cred în cer cu soare,
Să-ți aștern o poezie
Ca și umbrele ușoare

Când amurgul mi le scoate
Și le 'ntinde pe 'ndelete
Până noaptea le ia toate,
Munte, plin de violete!

DAFNI

Mănăstire ancorată pe pământul lui Apollo,
Dafni, sfinte cărămizi,
Cine va reda vreodată sufletului meu de-acolo
Umbrele de chiparizi,

Cerul dimineții clasic conturat cum e o cupă
De lumină cu argint,
Și în inimi călătoare dorul primăverii după
Eleusis și Corint!

Cine va suna talanga turmelor de pe coline
Ca 'ntr'un viers de Theocrit,
Și în curte printre dafini va lega —o, Dafni! —cine
Maci de sânge pe granit?

Mai trăiesc ca altădată zeii veșnici, mănăstire,
Și zadarnic ai cuprins,
Ca s'o răstignești sub cruce, o coloană. Stă subțire,
Pururi vie, cu trup nins,

Cu trup neted, cu trup tânăr în divină nepăsare
Ca pe vremea când purta
Peste frunte o metopă și o friză pe spinare —
Dă-mi, coloană, pacea ta!

Și 'nflorită printre pietre, floarea morții, asfodelă,
Mă învață cum să fiu
Ca să seamăn după moarte cu sculpații pe o stelă
Din Ceramicul pustiu.

Iar tu zeu al poeziei, o, Apollo, mă îndrumă
Ca să scap biruitor,
Căci în naos, ce patetic, cu durerea-i mă sugrumă
Tragicul Pantocrator.

ACROCORINT

Clopoței caprelor sunau răcoare
De ape vii printre măslini și eucalipti,
Pe când pe golf ardeau ca portocale
In legănare pânzele fierbinți...

Patriarhal platanul pentru oaspe
Chierea în frunze umbra la ospăț.
Pe foi de brustur: brânză, în blid: lapte,
Ne-au dat păstori străvechi cu port semeț.

Băiatul oacheș lua de coarne Țapul negru —
Se arcuiiau pe zarea altui veac.
Trosnea uscat din ace pin și cedru
Sau svon de greer sub frunziș sărac.

Din coaja inimii rănite da rășină,
Prelinsă vreme, lacrimă de chihlimbar...
O singură coloană în lumină
Purta pe cap amiaza ca un dar.

EPIDAUR

— Teatrul antic —

Pe cer se perindă lin nourii și
Azurul adânc, spălat de lumină.
Pe trepte se-așează tăcute, pe rând,
Când umbra, când raza senină.

Pădurea în juru-mi și-adună și ea
Un fraged obraz de ramură verde.
Și trunchiul și mușchiul și frunza privesc,
Doar veacul privirea își pierde.

Eschile, Sofocle, aici nu s'au stins
Și glasul le tremură 'n aer —
Și mierlele flueră coruri de mult
Și vântul, străvechiul lor vaer.

Teatrul pustiu e umplut azi de zei
Cu trup străveziu de vecie.
In piatră, în plantă și 'n pieptu-mi la fel
Fierbintele suflu adie.

OLIMPIA

Albe coloane, zei reci,
Trupuri fără de pată,
Frunză cu freământ de veci,
Vreme nedeslegată.

Răm de măslin milenar,
Umbre plăpânde și azi,
Ape șoptind în cleștar,
Nu v'ați schimbat la obraz.

Stai ca o stană și tu —
Lepezi om și viață,
Totul când străniu stătu
Tânăr, plin de verdeață.

Mieii priori i-au păscut
Fluere fără de moarte.
Albe coloane sunt scut
Celor ce vin de departe.

DELFI

In spate zid de stâncă arde 'n cer
Pe care torc cununi vulturii.
In față, prăvălită 'n golful clar,
Umbrirea verde stinsă a pădurii.

Sfințită de oracol și altar,
Pieziș o rază taie înserarea.
Și cum coboară caprele și pier,
Cresc clopoței din vreme, ca izvoare.

Lumina peste marmure dă maci,
Dar grabnic înnoptarea le culege
Și trupuri de coloane stau ca magi
Să 'nfrunte visul, veacul să-l deslege.

E umbra timpului, pe care șed
Sub Fedriadele nemuritoare.
Teatru, stadiu, temple — nu-i mai văd:
Apollo sună 'n mine viers de soare.

ASFODELA

Pe culme trei coloane de porfir
Și printre ele cerul până 'n zarea
Intinsă de lumină ca un fir,
Și — ca o lespede — departe, marea.

Incremeniți, toți munții violeți.
Nici un copac și văi pustii de apă.
Iubită și de morți și de poeți,
O asfodelă printre stânci ce crapă.

O asfodelă singură stă scut
Și tainei și credințelor surpate.
Cu rădăcina prinsă în trecut,
Ea înflorește în eternitate.

Barbăr, venit aicea să mă 'nchin,
Din tot ce-a fost am mai găsit o floare.
O las să înflorească. Și senin
Reiau toiagul vremii călătoare.

INSULA

Amurgul lăsase pe ape lungi plete de aur și umbră
 Când îi zărirăm măslinii și munții albaștri pe cer,
 Când adieri cu mireasma rășinei și algei uscate,
 Vestind egeica stâncă, vrăjiră născare de zei.

În sborul ei luntrea cu pânză legase ca pescărușul
 O aripă albă de pacea cleștarului nețarmurit —
 Și iată și plaja, pârâul sărind de pe prunduri la vale
 Cu murmur umbrit de milenii pierind în imense
 [tăceri.

Și fete în alb spălau lâna în apă curată de munte,
 Și una, bălaie ca luna, mai mândră ca toate, zâmbi
 Și glasul melodic îmi spuse: «De ești prea vicleanul
 [Ulisse

Sosit din Troada, la mine, străine, fii bine venit ».
 Și glasul tăcu ca prin farmec, de parcă nicicând
 [nu sunase.

Dar unde e nimfa Calipso? dar unde, fecioa-
 [rele ei? . . .

Pasc liniști nemaivisate pe țărnul zărilor clare
 Din care vinete piscuri brumate de visuri răsar.
 Un nor cu pene de flăcări mai fâlfâie foc până cade
 Departe, ca pasărea stinsă de dor, istovită de drum.
 Pe când izvorînd din legende mai vechi decât
 [vremea,

Tăcutele stele se duc cu pași de lumină pe mări.

PĂSTOR IONIAN

Pe plaja 'n arc de soare, unde marea
Cu val rotund de mii de ani a stat,
Îi văd, lungit pe-o rână, doar spinarea
Și trupul gol în bronz turnat.

Din naiul dus la gură, apriline
Chiemări se pierd cu sunet de izvor.
Pasc capre pe uscatele coline
De piatră sub azur dogoritor.

Și vremea a încremenit sculptată,
Dar trunchiul unui pin a tresărit,
Sub coajă desvelind un piept de fată
Și un suspin cu plâns înăbușit.

Pe când în marea limpede, în care
Prin scoici și alge peștii fug și vin,
Misterios din umbre vii răsare
Un zeu tăcut, ca un delfin.

CENTAURUL BĂTRÂN

Când soarele pieziș se lasă 'n mare
Și umbrele alunecă pe munte,
Din patul lui de frunză și de cetini,
Centaurul bătrân se 'nalță 'n codrul
De aur al amurgului. E singur.
Ii curge barba peste piept cum curge
Pe pieptul stâncii un șuvoi de apă.
Sprâncenele stufoase îi acopăr'
Lumina ochilor ce altădată
Zăriră neamul zeilor de-un sânge,
De-un grai cu neamul lui. Acum zadarnic
Urechea iscodește să audă
In vântul cald plăpânda răsuflare
De nimfe 'nlănțuite pentru-o noapte.
Incet copita lui se depărtează
Suind greoi la munte cu uitarea.

Păstorii din Olimp, când vine toamna
Și când în caravane lungi coboară
Pe drumuri povârnite de pădure
Măgarii lor și oile și câinii,
Prin frunzele rărite îi ghiciră
Făptura-i uriașă. Primăvara
Copiii care vin la fragi văzură
In frica lor o namilă de spaimă.
Dumbrava îl ascunde. Prin desişuri
Dihăniile, doar ele, îi ulmează
Cu teamă urma și se trag din cale-i.

Și-l pomenesc în satele din vale,
În mână cu fuiorul alb de lână,
Nevestele muntenilor în șoptă.
Și tot mai rar se-aude de Centaur,
Și tot mai mult se învește 'n umbra
Legendei și 'n Olimp se risipește.

PRINOS

Din jghiabul nalt al șipotului până
Pe stânca învelită cu mușchi verde,
Legându-și arcul, apa săgetează
Lumină prin penumbrele pădurii.
Alătura altarul. Piatra veche
Din săpătura ștearsă mai păstrează
Doar păcurarul tânăr care duce
Pe brațe mielul alb cu lână creață,
Doar fata mlădioasă care suflă
În două fluere prelungi și fata
Ce poartă în mers lin un coș cu poame.
Lung vâlul le mai flutură pe șolduri.
Și nimeni altul.
Sub frunză apa nouă se perindă.
Pustiul altor vremuri se așterne.

BUST ANTIC

De peste coama veacurilor iată-l
Ieșit din spuma vremii pân' la mine,
Un singur cap de marmură gălbuie
Păstrând lumina cerului, seninul
Lăuntric al făpturilor Helladei.
Poseidon e, un Faun sau Socrate.
In părul inelat cornița crește,
Dar fruntea larg boltită chiamă gândul.
Sub nasul rupt puțin ce gură-amară!
De mult iertară ochii. Barba curge
Pe pieptul spart, în valuri împăcate
De zeii ce-au păzit Arhipelagul.
Acum pe scrinul negru stă 'n odaia
In care-am strâns pe rafturi ani de-a-rândul
Pe toți poeții dragi în cărți iubite.

ȚĂRM PIERDUT

Mai suflă 'n scoici prelung tritonii mării,
Sirena își mai stoarce păr de alge,
Zei goi și mai frumoși ca muritorii
Adastă încă pe un țarm cu soare.
Dionisos tot mai culege vița, tainic
Mai duce Pan o trestie la gură
Și tot mai cade binecuvântarea
Lor grea de rod pe floare și pe turmă.
Ce a legat odată pururi leagă —
Și cântecul ce l-au pornit pe aripi
De vânturi nu-l oprește nici o vrajă...

Stau munți cu chiparoși pe cer, pe mare.
Păstorii de milenii zic din fluer.
Fecioare la fântână tot așteaptă,
De mii de ani, urciorul să se umple.
De mii de ani, pescarii mai ridică
Pe luntre pânza lor triumfiulară...
Și valul vechiu nu cade niciodată,
Dar alb de spume murmură într'una.
Nechează caii soarelui pe mare:
Intinerește lumea și lumina —
Și limpezită liniște se lasă
Când ei tăcuți se pierd sub cerul zării
In umbre potcovite cu lumină.
Și pretutindeni fumul se ridică
Crescând în tremur pașnic de tulpine
Din ruguri pentru jertfa hotărîtă.

Dar trei flăcăi ținându-se de mână,
Pe când deoparte unul cântă 'n frunză,
In armonia zilei și a umbrei,
Pios ritmează pasul fericirii,
Și altul dintr'un laur rupând ramuri,
Stă singur și senin se încunună,
Privind cu ochi eterni la cer, la mare,
La jocul fără seamăn al luminii
Pe dimineața ne 'ncepută-a lumii.

Și zei cuminți păzesc la stăvilare
Ca vremea potolită să rămână,
Cu val curat purtând pământ și ceruri;
Veghează zei puternici să nu scape
Fugara și nebună să nu 'nfrângă
Eterne legi, surpând în haos totul.

INSULĂ

Cu fruntea ei tăiată 'n marmor clar,
Cu păru 'ntunecatelor păduri,
Sibilă murmurând din mii de guri
Oracole uitate de pescar,

Stă insula pe marea din bătrâni.
Pâraele de munte își dau brânci,
Alunecă și cad și râd pe stânci
Și duc trupșorul nimfelor pe mâni.

Sonor fântâni în amfore mai curg,
Tot spală pânza fetele la mal;
Și 'n ape limpezi prinsă în cristal
Nausicaa se scaldă în amurg.

Ulisse, unde e corabia ta
Să ancoreze 'n golful ăsta mic?
Sub cerul clasic n'a murit nimic
Și ce-a cântat Homer, va mai cânta.

CICLADELE

Cu limpedea 'ncrețire a mărilor revine
Lin primăvara lumii pe vânturi înapoi,
Și prin oglinzi cu sare, purtând panere pline
De foc de oleandri, de rodii și de foi,
Surorile ridică iar frunțile, senine
Pășind cu tălpi de stâncă pe valurile moi.

Corabia străveche cu pânza ei pătrată,
O căutați zadarnic, zeițelor, prin zări.
Dau ramuri și dau muguri din puntea îngropată
Pe plaja unde valul vrăjește a uitări.
Dar unde e Ulisse, ce v'a fost drag odată,
Și Troia unde este, stăpâna peste mări?

S'a prăpădit Helena, frumoasa pentru care
Atâția regi căzură, în floarea vârstei lor.
Prin vânturi pescărușii tot țipă a pierzare —
Surd valul se răstoarnă prin vremuri vuitor
Și una câte una solemn reintră 'n zare
Cicladele cu trup nemuritor...

M I T

Insulă, pierdută colo 'n mări
De micșunele, aur și amurg,
Insulă, vrăjită din visări,
Deasupra-ți vânturile curg
In melodii murmurătoare de pârâu.
Insulă, în loc de grâu
Măslinu-și tremură sub munți argintul
Aerian și oleandrul floarea, unde
Mireasma pipărată terebintul
Și albe aripi pescăruși pe unde
In lunecări fugare ți le lasă.
Insulă, te-ascunzi ca într'o leasă
De vițe atârinate și glicine
Cu flori plăpânde peste țărmul frânt.
Din pișcure vezi oglinzile senine,
Auzi al mării veșnic cânt.
Insulă, aicea nici un pas
De om sau fiară urma nu și-a tras.
Pe plaja scânteind prundiș de stele,
Doar trupul Venerii crescú din mări —
Și desfăcând desişurile grele
Diana doar, în albe desfătări
De raze, a pătruns pe mușchiul unde
Endimion în codrul ei se-ascunde.
Primăvăratie, pretutindenii suie
Din foi și valuri tănuită pace.
Tot ce privești e vis și totuși nu e:
Un zvon de-albine zumzăie și tace.

Din nai plângând cu picături de lună,
Suspină 'n umbră Faunul și sună
Departe surd, din funduri de ponoare,
Cu inima pământului,
Copite de Centauri călătoare...
Rămâi pe veci! Pe pana vântului
Nu piere! Tu, clădită în terase ca
Altarul anului rotund, nu îmi seca
Inaltul corn de 'mbelșugare; ia-l,
Răstoarnă-l tot în noaptea care cade,
S'ajungă darul tău din val în val
La omul cela trist ce șade
Pe țărnm pustiu de zei, cu fața
Și jalea mea...

OVIDIU

Intâia stea clipi în zare. Vântul
Porni prin stuf cu aripă de păsări,
Apoi stătu. Se auzi deodată
Rostogolirea valului, departe,
Urcând mereu din partea din spre mare —
Când l-am zărit venind încet și singur,
Cu capul aplecat puțin ca unul
Ce stă de mult de vorbă cu pustiul.
Prin bălți, în care triste păpurișuri
Oftează lung cu șoaptă omenească,
Vânasem toată ziua și cu pușca
Pe umăr, mă 'ntorceam în spre cetatea
Ce-a fost odată Tomis și-azi e alta.
Pe câmpul ars de toamnă al Dobrogei,
Știam că va veni mult așteptatul
Poet, ce-și plânge peste morți durerea.
Dar ochii lui, bătrâni de zeci de veacuri,
Nu m'au văzut. Sub albele lor gene
Priveau adânc spre țărmul unde 'n noapte
Se deslușea neptunic glasul mării.
Atunci din stuful ghiolului o albă
Aripă și-a 'nălțat, străină, sborul
Și lebăda sălbatică, în taina
Acestui cer, prin stelele de toamnă,
S'a legănat o clipă ca ținută
De tremurate fire de 'ntuneric;
Apoi s'a dus țipând atât de jalnic
Că vântul speriat s'a strâns în baltă

Și sufletul în mine, când pe zare
A lunecat cu aripe întinse
În noapte, spre o țară de lumină
Cu soare cald sub care cresc coloane
Ce-și înfloresc zăpada cu acantă.

Pierise sborul alb în umbră. Pasul
Meu singur stânjenea singurătatea.
Un far clipi departe. Din spre mare
Sirena unui vas mugi să plece.
În gara din Palas locomotive
Rar pufăiau. Un tren trecu în goană.
Pe stepa înnoptată uruirea
Vagoanelor se stinse. Numai marea
Rămase să-și ridice glasul antic,
Sub zodiile toamnei, numai marea.

LA UN POET

Poete drag Minervei și drag Mediteranii,
Fiu tainic al Provansei și-al cerului latin,
Din urna veșniciei zadarnic pică anii —
De-argint îți crește versul ca frunza de măslin.

Tu ai cântat păstorii, pescarii și țărani
În graiul lor cel simplu cu ritmul larg și lin,
Și ai adus pe cimbrul colinelor Maillanii
Albinele Helladei cu zumzetul divin.

Ca un stăpân ce șade în paza holdei sale,
Ca un oier ce vine din Alpi pe Rhône la vale,
Așa te văd: alături de zei, privind din deal

În seara ce coboară la ceata care suie
Puțină dar senină pe-aceeași cărăruie
Din umbra lui Virgiliu spre umbra ta, Mistral.

PĂSTORUL ȘI FAUNUL

Păstorul tânăr sta pe piatra albă
Pe care dăltuit se mai vedea
Un chip de faun tânăr; capre albe
Pășteau printre coloane iarba rea.

Pe nai, stângaci se tot trudea să spună
Și dorul lui și marea dimprejur,
Dar trestiiile sub buze nu mai sună,
Zadarnic cearcă vechile măsuri.

Tăcut acuma stă atât de singur!
Lin soarele alungă umbre lungi
Pe templul risipit prin stânci și crânguri,
Pe vremi la cari cu mîntea nu ajungi.

Amurg sau somn îi picură prin gene?
Pe-aproape o făptură s'a mișcat.
Un faun calcă tânăr pe poene,
La fel cu cel în marmură săpat.

Alături de băiat mi se așează.
De faun teamă n'a simțit —
Privea uimit doar cum o rază
S'a prins în cornul ascuțit.

Erau de-o seamă — își aflară graiul...
S'au înțeles deodată amândoi!
Și faunul i-a luat în mână naiul
Și cum la gură i l-a dus: un roi

De-albine zumzăiră surd și marea
Vuind pe-un țârm pustiu se auzi.
In freamăt de păduri pierrea chiemarea
Și re'nvia în viers de ciocârlii...

Cât timp au stat să cânte, cin' să știe?
Sub luna plină parcă i-a văzut —
Când s'a trezit flăcăul — fața vie,
Dar în penumbra lunii s'a pierdut...

Din nai spunea păstorul pe o piatră
Pe care dăltuit se mai vedea
Un chip de faun trist cu cap de capră —
Amurgul vânăt peste ei cădea.

CAPRE

Pe munții arizi ai Grechiei cu miros de dafin și
 [cimbru,
 De unde privirea cuprinde azururi de mare în zări,
 Vă văd nostalgica turmă răsleață întotdeauna,
 Voi, capre cu ochi de muiere, voi, țapi cu bărbi de
 [monahi.
 Oierul să-și pască alene poporul de oi uniforme,
 Sunând din fluer, la umbră, sub fagul bucolic,
 [prelung.
 Prin stânci potopite de soare, pe râpe bătute de
 [valuri,
 Să pot păstori fantezia în voe, căprar mă doresc.
 Talazul a dat pe-Afrodita, să fie ca marea cu toane
 Femeea și nu, cum ne minte, ieșită din coastă
 [de om.
 Dar capra, izvorul acesta de atice grații și salturi,
 Ce aeriană zeiță, jucând pe ce val, o născu?
 Sau poate chiar tu, Poezie, i-ai fost și mamă și
 [doică,
 Din piatră în piatră de sare mai sprintenă ca un
 [dactil,
 De stă cu ochii ei galeși, vicleni și adânci ca
 [Amorul,
 Privindu-mă epigramatic cu duh de străvechi
 [elegii.

MOARTEA PĂSTORULUI

Prin ramuri vântul și în zare marea
Rotundă și albastră și brăzdată
De prora insulelor violete
Bătute 'n cearcăne de-argint, cu golfuri
Ferite de furtună unde singuri
Delfinii vin jucându-se. Deasupra
Cer limpede ca apele de munte
Ce prin poiană trec săltând la vale
Cu pas ușor de calcă parcă zeii
Pe lume iar. De sus cad liniști. Vulturi,
Rotind cununi, se 'nalță și coboară.
Mioarele s'au grămădit la umbra
Tulpinilor. Sub bolți de aur veșted,
Cu botul pe spinarea celeilalte,
Se 'ndeasă toate la movila unde
Sub frunza toamnei stă întins păstorul
Lor tânăr doborât de mâini viclene.
Infapt alături îi veghează pacea
Doar fluerul de soc. Și ziua fuge.
Și vântul bate. Lung din fluer plânge
Făptură nevăzută. Rar răspunde
Din fund pierdut de sihlă jalea frunzei.
Și vântul bate... Behăie mioara...
Răsună fluerul din alte timpuri.
Deodată ramuri se desfac și fața,
Străină nouă, faunul și-arată:
O față mai bătrână decât coaja
Pământului, mai tristă decât toamna

Pământului... Surd bate vântul. Spune
Tot mai departe gura de lumină
A înserării; piere și se lasă
Pe marea violetă și rotundă
Cu insule de umbră unde zeii
Au dus cu ei păstorul să le cânte.

STELĂ

Tu, ce treci în tânără lumină,
Rupe pentru umbra mea un ram
Proaspăt înflorit pe ceruri roze,
Rourat de limpezi zori.

Tu, ce râzi cum am răs eu odată
Și săruți o gură de copil —
Ado-mi, albe, două turturele
Impreună prinse 'n laț.

Umbrei mele 'n Hades să-i adie
Primăvară și să-i vie guruit,
Umbra mea din Hades să cunoască
Iar că Eros a sosit.

SIRENA

Pescare, stai, nu-ți arunca năvodul,
Mai lasă-mă talazului de-azur!
Nu-mi strânge în rețele brațul pur
Și sânelui meu nou nu-i strivi rodul.

De-mi scânteiază 'n ape solzi solari,
Nu-s pește și în razele difuze
Nu-i legănare moale de meduze,
Ci adumbrit se 'nchiagă în cleștar

Profilul frumuseții fără moarte.
Ascultă-mi tinerețea din străvechi —
Deschide-ți asurzitele urechi
Și ochii plini de amăgeli deșarte.

Pescare fără suflet, ce făcuși!
M-ai prins. Răstorni în barcă prada rară.
Scoici sifidii, subțire algi, amară
Și irisată spumă sunt acuși...

INSULA

Insula mică era
Albă de anemone.
Amurgul cu aur podea
Plaja pustie.

Pas omenesc până-atunci
Pacea n'o turburase —
Ecoul vrăjise din stânci
Murmurul vremii.

Tumba delfinul venea
Cu amurgul pe ape,
Marea tăcută purta
Aripe albe.

Zei goniți ca pe-un roi
Strălucitor îi primise
Seara cu umerii goi
Ai Afroditei.

Zei uitați ca un fum
Prins de marmura clară...
Umbre prin umbra de-acum
Stăpânitoare.

Prora noastră lovi
Lung țărmul minunii.
Pasăre albă pieri
In nemurire.

ALESUL

Mi-am deslegat sandala ca o frunză
Ce cade moartă la piciorul meu,
Mi-am limpezit făptura să n'ascunză
Nimic din ce nu duce pân' la Zeu.

Pe țărmul mării mă înalț: o urnă
In care doar lumină am turnat.
Nu plâng, nu chiem tot ce-am lăsat în urmă.
Stau singur, pentru jertfă împăcat.

Din pietre albe i-am durat altarul,
Din lemne scumpe flăcări i-am ivit —
Și cerul nalt cum îmi primește darul,
Urc rugul împlinirii, fericit.

SCUTUL MINERVEI

1933

S C U T U L M I N E R V E I

I

Ajuns acum pe culmea vieții, înainte
De a descrește 'n umbra ținutului tăcut,
Zeiță înarmată cu lăncie și scut,
Stăpân deplin pe cuget, înalț o rugăminte.

De ani destui Diana cu raza ei mă minte
Și, falsă ca și valul din care s'a născut,
Cithereenei pradă destui ani am zăcut
Plătindu-i vamă chinul și lacrima fierbinte.

Cu mai păzită grijă îmi voi păstra odorul.
Spun crinului și rozei un veșnic bun-rămas:
Măslinul și un dafin să-mi străjue ogorul.

Nu-ți dau, de patimi arsă, o inimă pustie,
Dar gânditorul suflet ce singur mi-a rămas,
Tu încunună-l, Dreapto, cu verde poezie.

II

Deoarece, Senino, mireasă mi-ești și soră
Și călăuză 'naltă pe valul ce-am urcat,
Cuminte și 'ndrăzneată, cu capul ridicat
Să-mi stai, spintecătoare de veșnicii, la proră.

Iar eu din întuneric intrând în auroră
Și limpezit cu totul de patimi și păcat,
Voi cerceta cu ochii părerea de uscat
Pe umăr de talazuri, albind ca o amforă.

Strălucitoare 'n suflet e țara ta, Zeiță!
Bacchantele în fața-i prin noapte se ascund,
Fug speriați Silenii încununați cu viță.

Apollo însă tainic pe fruntea-ți cum răsare,
In razele rășfrânte de scutul tău rotund,
Imi naște nouă Muze mărețe la picioare.

III

Acelaş zeu profetic cutremură stejarii
Dodonii şi la Delos înaltul palmier
Rămâne mărturie legând pământ şi cer,
Dar au tăcut de-atuncia Homerii şi Pindarii,

In temple profanate au năvălit barbarii
Şi viersul lor răsună strident şi adulter,
Dar n'au să se ridice pe piscul auster
Nici când, al poeziei cu strictele fruntarii.

De lauda, de ura lor oarbă azi nu-mi pasă.
M'am depărtat de-un laur ce 'n fiecare zi
Pe altă frunte 'ngustă mai veştejit se lasă.

Căci tu îmi creşti în suflet — la fel cum altădată
Din creştetul lui Joe destinul te trezi —
Senina fericire puţin îngândurată.

IV

Adăpostit sub scutul Minervei stau deoparte
La umbra unui dafin ce n'are veştejiri,
De gloria lumească, de secile vrăjiri
A vremii 'nşelătoare totuna de departe.

Adun pământ şi plante şi oameni într'o carte
Inaltă în simţire, bogată 'n zugrăviri.
Din vechile otrăvuri făcut-am izbăviri,
Din turbure viaţă, armonioase arte.

Dar sarcofagul poartă îngemănate roade:
In juru-i saltă 'n soare al zeilor alai,
Năuntru zace mortul cu viermele ce-l roade.

Nu-i nimeni, desnădejdea din gând să mi-o
[ghicească.
Doar tu, Zeiţă clară ca flacăra, îmi dai
Puterea să-mi torn chinul în marmura cerească

V

Precum prin crâng, în umbră, o pasăre ațipă
Din sborul ei rănită de vechiul vânător
Și te ajunge glasul-i sunând sfâșietor
Când vrea și nu mai poate să 'nalțe o aripă,

În sângele-mi departe se tânguie și țipă
Iubirea încolțită de rănilor ce-o dor;
Sleită se mai sbate când nu e ajutor
Să-i dea o vlagă nouă în neguroasa clipă.

De prin afund de mine, aud cum se prelinge
În liniștea de astăzi neliniștea de ieri'.
Zeiță prinsă 'n zeaua luminii ce învinge,

În sufletu-mi noptatic în arme te coboară.
Străpunge-o fără milă cu sulită de fier,
Dă-i moarte bietei inimi ce n'a putut să moară.

VI

Neptun pe mări în spume și-a așezat domnia;
Zefir, pe-o adiere; Boreu, pe-un aprig vânt.
Cibela 'mpărățește pe rodnicul pământ
Și Ceres leagă spicul și Bacchus crește via.

Și-împart nemuritorii: văzduhul, apa, glia
Și tot ce-a fost pe lume și toate câte sunt.
Un zeu ne duce 'n leagăn și altul în mormânt;
Ei ne trimet păcatul și nevinovăția.

Veghează zei, zeițe pe orișice făptură —
In arbore: Driada; la vatră: zeul Lar.
Suntem ca fire prinse în vasta țesătură.

Nu pot să lupt cu zeul: el dă și el culege;
De el nebunu 'ncearcă să fugă în zadar.
Eu mă supun, cuminte, la ne 'ndurata lege.

VII

Cu armonie simplă de linii și lumină
Trezindu-ne comoara gândirilor adânci,
In tragică splendoare prin dezolate stânci,
Se profilează templul tău vechi pe o colină.

Dar veac de veac frontonul îl crapă; se înclină
Coloana albă 'n vremea ce-o surpă stând pe brânci;
Și 'n țara pustiiată de barbari: Turci și Frânci,
Prin pietrele de-acantă dau tufe de sulfină.

Când vremile și omul, Minerva mea, te lasă,
Când slava ta n'o ține granitul cel mai dur,
Din paisprezece versuri ți-oi făuri o casă.

Dar dă-mi, Zeiță, harul și legile 'nțelepte,
Sonetul meu să suie în veșnicul azur
O vrajă de pilaștri și de proporții drepte.

VIII

Sub rod se 'ndoaie pomul când seva îl pătrunde,
El ce sfida Prierul cu verzile lui frunți,
Și râul fără-astâmpăr ce spumega prin munți,
La vale poartă pașnic corăbiile pe unde.

Departe jocul fraged al anilor se-ascunde
Și iată-i, rari pe tâmplă, întâii peri cărunți,
Când patimi împlinite s'au arcuit în punți
Și fecundate doruri s'au liniștit profunde.

Ca așrpele de-acuma îmi schimb noroc și piele,
Căci soarta nu-mi apleacă viața în zadar
Cu versuri care-atârnă din ce în ce mai grele.

In toamna unde darul se pângue 'n tăcere
Aștept să vii și, rece, cu dreptul tău cântar,
Să-mi hotărești măsura de-amaruri și de miere.

IX

La Roma, când Horațiu prindea nemuritoare
Cadența ta în Odă, când verbul suveran
Il mlădia 'n Eglogă poetul mantuan,
La noi ziceau din frunză păstori pe la izvoare.

Dar să-ți înalț primește Sonetul la picioare,
Ca să înfrunte ritmic al vremilor noian —
Când simt sub mână lira, pe fiecare an
Mai pură, mai pioasă și mai învingătoare.

Din lutul țării mele mi-am ridicat spre tine
Un suflet ca un codru adânc și nepătruns;
I-ai dat desăvârșirea coloanelor eline.

Nici azi nu-l va pricepe ilotul și nici mâne,
Dar versul meu în slujba-ți purificat și uns
Și logodit în taină cu Muzele, rămâne.

X

Pe mări nu poate vasul să sboare, dacă vântul
În pânze chibzuite nu-și frânge vлага lui,
Și drumului s'așterne în goana gândului
Fugarul, doar când frâul i-a stăpânit avântul.

Din liră ca să 'nvie, deplin și proaspăt, cântul
Pe coarde numărate ești nevoit să-l sui
Și nu se schimbă piatra informă în statui
De n'o lovești cu dalta. La fel e și cuvântul.

Năuci, să creadă Sciții că bâlciul e-un spectacol,
Că 'n lire nestrunite dorm melodii adânci,
Că vorbe ne 'nțelese adună un oracol.

Adevărata artă de alte minți se-alege:
Nu pâlپâie în noaptea desişului, pe stânci
În soarele Minervei scânteie alba-i lege.

XI

Abia sosi Prierul cu 'ntâia rândunică
Și-l strânse galben vara la pieptu-i însořit
Și iată peste dealuri lumina și-a oprit
Din toamnă raza lungă prin fulgii care pică.

Tot ce-am legat de suflet cu aripi se ridică;
Ce mi-a fost drag pe lume, în ochi mi s'a umbrit
Și 'n amintire suie cu fumu-i albăstrit
Iubirea cea mai mare, dorința cea mai mică.

Cu trecerea rotundă a lunilor rotește,
Schimbat pe bolta nopții, străvechiul zodier
Și steaua ca și visul în zori se veștejește.

Nimic nu se re'ntoarce la fel a doua oară:
Nici anotimp, nici suflet, nici pasăre, nici cer...
Eternă doar Minerva cu lira le măsoară.

XII

Icar cum îl sfidase cu aripe de ceară,
L-a prăbușit Apollo pe-al mărilor podmol.
Și pe Acteon care-i pândise trupul gol,
Prin câinii lui, Diana l-a osândit să piară.

Chiar Prometeu, când slăvii a smuls un foc în pară.
El ce s'a vrut năprasnic al omenirii sol,
Pe stânci legat de Joe, cu vulturii ocol,
Hrăni flămânde ciocuri din fierea lui amară.

Și totuși nu mi-e teamă, în nalta mea trufie,
Comoara ta în versul sonetelor s'o fur,
In suflet când eroii Helladei îmi învie.

Deapururi în lumina senină urcă sborul,
Pe veci văd ochii minții tiparele de-azur,
Când focul fără moarte îl ține răpitorul.

XIII

Din toate, numai roza ce 'n moarte mai încheagă
O inimă de flăcări pe palidul stufiş,
Prin seara prelungită de soarele pieziş
Cum tremură în purpur, îmi este cea mai dragă.

Şi numai tămâioasa ce s'a păstrat întreagă
În viea pustiiată de-al toamnei luminiş,
Acuma când scânteie de brumă prin frunziş,
Mai tare mă încântă şi locului mă leagă.

Mi-e dor de ce 'nfloreşte sub semnul despărţirii
Şi braţele ce albe de gâtul meu s'au prins
Mă țin când ştiu că mâne s'or şterge iar privirii.

Minerva-mi spune:— Uită ce 'n pulbere se cerne.
Ciorchini de stele setea ți-o sting şi am întins
Iubirii tale cupa petalelor eterne.

XIV

Nespovedită mie ce grijă îți apleacă
Profilul pur pe brațul în lance răzimat?
Ce chin tăcut, Zeiță, în marmură săpat,
Îți adumbri pleoapa de lacrimi pururi seacă?

Credeam că numai omul cu mintea lui săracă,
Divino, se frământă de patimi turburat.
Ce săgetare-ascunsă un zeu dușman ți-a dat?
Chiar rănilile lui Eros cu vremea au să treacă.

Mi-a spus nemuritoarea:— Grăești ca muritorii.
Sub alte legi stă neamul din care m'am ivit,
El n'are-amurg, nici noapte și nu cunoaște zorii.

Ce m'a durut odată, mă doare pe vecie...
Dar din senina pace și chinul otrăvit,
Mi-a învățat cuvântul înalta i simetrie.

XV

Din Helicon coboară iar cele două Muze
Inconjurând altarul cu pasul lor pios.
În număr și 'n cadență suind armonios
Eterna poezie li s'a desprins din buze.

Vin câte trele Grații în cântec de cobuze:
Un singur vânt le umflă vestmântul unduios
Din care, pentru tine crescând misterios,
Curat răsare ritmul din formele confuze.

Orfeu te părăsește pe veci, Euridice!
El lira și-o consacră Minervei ca un dar
Și imnul proslăvirii dă cerul să-l despice.

Chiar Egipanul tainic, ducând la colțul gurii
Un nai de trestii, lasă când repede, când rar,
Lung lauda să sune în liniștea pădurii.

XVI

In căutarea prăzii de aur a cântării,
Spre tainele Colhidei, nou Iason, am pornit.
De hiperboreene furtuni nebiruit,
Scăpai din valuri teafăr și de urgia mării.

Iar astăzi când din neguri răsar pe clina zării
Și dafinul și templul tău alb, ce liniștit
Imi trag la țărnișă trirema cu rostrul ei proptit
De plaja aurie în raza înserării.

Acum veniți, tovarăși! Juncanul nou la coarne,
Juncana fără pată, să-i ducem la altar —
Ca jertfa lor norocul spre noi să ni-l întoarne.

Și tu, Zeiță, lasă din falnicul tezaur
Ce l-a purtat Berbecul divin, să smulg măcar
Pe liră o fărâmbă din lâna lui de aur.

XVII

Nu-s vindecat cu totul, Senino, de Himeră.
Pe buze tot îmi arde sărutul blestemat
Și 'n ochiul rău și verde, pe care l-am urmat
Atât de mult pe vremuri, iubirea mea tot speră.

De nimeni deslegată și astăzi îmi oferă
Enigma-i dureroasă un Sfinx neîndurat
Și sufletul ce 'n ghiare atât i-a tremurat,
Mai tremură privindu-l și-acum, din altă sferă.

Nu-s vindecat cu totul, Minerva mea. Simt încă
Harpiile pe frunte cu sborul lor nefast.
Mai simt străvechea spaimă și vraja ei adâncă.

Iar glasul de Sirenă tot mai suav îmi sună
In cântecele morții, amăgitor și vast
Ca marea care-și mișcă argintul viu sub lună.

XVIII

Te-am regăsit, de mintea-mi cu-atâta mai aproape
Cu cât credeam, Ascunso, mai mult că te-am
[pierdut.

Erai aici, în suflet. Profilul cunoscut
Mă lumina cu umbra lăsatelor pleoape.

Cum am putut să-ți caut pe cer, pe câmp, pe ape,
Nepieritoarea urmă, când trebuia tăcut
Doar să m'aplec în mine puțin, să fi văzut
Inalta strălucire ce 'n lume nu încape.

Te-am regăsit aceeași de ieri, de totdeauna,
Cu chip de muritoare și gând nemuritor.
Ce laudă măi sfântă să născocească struna?

Și-acum, când știu că viersul din suflet nu-mi mai
[pleacă

Și 'n albia lui cântă curatul său izvor,
Pe veci de-acuma poate și lira mea să tacă.

B A L C I C .

1929—1939

IMPLINIRE

Copilăria mea privea pe râul
 Rodit cu cerul toamnei argeșene,
 Copilăria mea privea pe grâul
 De aur greu din lanuri moldovene.

Acum privesc la marea ce rodește,
 In umbră și lumină, doar cu spume,
 La pescăruși, la pânza ce albește
 Pe țărmul vrăjii regăsit în lume.

Copilăria mea era lăstunul
 Din cuibul prins sub streșini de colină,
 Copilăria mea era cătunul
 De pe câmpii cu unduire lină.

Acum sunt valul nesfârșit ce tună,
 Purtând pe spate ceruri schimbătoare,
 Sunt pasărea ce țipă prin furtună
 Cu aripi arcuite peste mare.

BALCIC BIBLIC

Pe piatra asta veche la care vii, cadână,
Cu vasul de aramă în seară la cișmea,
Ședeă Samarineanca tăcută la fântână
Așa cum stă de veacuri în Evanghelia mea.

Din luntrea asta veche culcată peste plajă,
De care-ai prins la soare, pescare, un năvod,
Apostolii odată svârliră largă mreajă
Pe apele sfințite în vremea lui Irod.

Și sub smochinul ăsta bătrân ca amintirea,
Sub care stai de pază, pândar cu cap de sfânt,
Grăia Galileeanul, cum spune povestirea,
Când pilduia Scriptura cea bună pe pământ.

Și pe asinul ăsta pe care, grădinare,
Ți-aduci la târg harbujii și poama, azi ca ieri,
Venea Mântuitorul așa încet, călare,
Pe drumuri înverzite cu foi de palmieri.

BALCIC DE SEARĂ

Când soarele stropește cu jaru-i alb Balcicul
Și marea argintie și coasta de argint,
Migdalii dorm pe dealuri și pe nisip caicul
Și sculptural adoarme cetatea ce-o alint.

Dar marea când își trage pe față vâlul serii
Țesut în borangicuri albastre-vișinii
— Cum biblic la fântână văzui pe drumul verii
Cadâne adumbrindu-și privirile pustii—

Atunci însomnorata trezindu-se ridică
Un umăr alb de stâncă pe ape tremurat.
De-acuma pânza fie pe barcă rândunică
Și valul să-mi arate obrazul tău curat,

Iubire, pentru care va crește minunată
Cetatea ce-o zărisem, copil, în Halimà.
Privește cum se-oglinde, de val cutremurată,
Din plaja cu murmure la muntele cu stea.

CÂNTECUL LUI ALI

Jos în portul cu caice
Adumbrit de chiparoși,
Ca să stau trei nopți aice
Cumpărai doi ochi frumoși,

Doi ochi mari și-o gură mică
Și în zumzet de cobuz,
Cu picior de rândunică
Și cu pântec de harbuz,

Jocul leneș de mă fură
Ce s'ascunde sub cearceaf,
Anii mei de foc și zgură
Se așează ca un praf.

Și pe când ca o lămâe
Mi se prinde de catarg
Luna galbenă, rămâe
Ție, ce-am adus din larg:

Fildeș vechi, sîdef ca spuma,
Țeasta broaștei cu bagă,
Chihlibare — cere numa
Și de vrei mai mult, ți-oi da

Și meîmuță și mătăsuri,
Peruzele, papagai —
Bogățiile să-mi măsur
N'ai putere, zile n'ai.

Și tot bând trei nopți de-arândul
Vinul alb cules pe stânci,
Marea, cine-i știe gândul?
Ochii tăi îmi sunt adânci.

Și să plângă geamandura
Valul verde, norul sur —
Griji și minți le pierd de-a-dura
Pe al sânului huzur.

SARCOFAG

Pe coasta ce coboară albă
Purtând smochini, migdali și duzi,
Spre marea de-un albastru negru
Pe care-o vezi și n'o auzi.

Prin pietrele cu flori săpate
Din vremi păgâne stând și azi,
Răsună limpede fântâna
In liniștea dela amiazi.

Măgarul turcului se-oprește
La jghiab de marmură să bea.
Pe vechiul sarcofag o formă
Mai flutură un vâl de nea.

Obrazul șters al jucăușii
N'o să-l cunosc în veci de veci.
Unde-a tăcut ieri gura-i caldă,
Acuma cântă ape reci;

Unde-a lăsat piciorul, saltă
Sub cuta spumei nimfa doar.
Pe urmele desăvârșirii
Se 'ntinde-al zeilor hotar.

BALCIC

Balcic, nostalgic cum e luna,
Albind pereții râpelor pustii,
Podind pe valuri licărite bruma,
Veghind cu basme moarte vremuri vii.

Balcic, încins cu ziduri de cenușă,
Balcic, cuprins cu murmur de fântâni,
Incununat cu ceruri de brândușă,
Impodobit cu semne din păgâni.

Cu dealurile surelor cămile,
Cu case vechi: încremenite oi,
Balcic, păstorule din alte zile,
Cobori pe țărnul biblic pân' la noi.

Cetate mai bătrână decât morții,
Loc sfânt, ca tinerețea de senin:
Migdalii să 'nflorescă pragul porții
Când în lumina ta mă 'nchin,

BALCIC LUNAR

Am regăsit fântâna,
Turcoaicele cu vase de aramă,
Asinii biblici,
Lumina serii
Și umbra care-așteaptă luna.
Fântâna șoptea încet...

Am regăsit cetatea
Smochinilor și-a pietrii,
Cu ziduri peste ziduri dărâmate,
Cu râpe albe și mai vechi,
Cu marea mai bătrână decât toate.
Fântâna șoptea încet...

Cu suflet greu, pe-o piatră grea,
Am stat în drum.
Am stat s'aud o apă din pământ,
Ce cântă lin și piere liniștit
Cu umbra trecătorului pe drum.
Fântâna șoptea încet...

O pasăre veni să bea
Cu sborul alb din apa lunii.
Argint neroditor pe dealul sterp,
Argint pustiu pe mări pustii,
Și eu pe piatra vemii.
Fântâna șoptea încet...

CINĂ CU PEȘTI

In sfeșnice lumini de ceară
Cum tremurau cu roșii dungi,
Pe mare luna 'ntinse iară
Năvod de-argint cu fire lungi.

Ne-aduse 'n talgere pe masă,
Cu ochi brumând talaz străbun,
Veniți din verdea lui mătasă:
Lufar, guvidii și barbun.

Priveam uimiți cum odihnește
Lumina sfântă peste ei,
Cum lumii noastre îi răpește,
De taina mării tot mai grei.

STELLA MARIS

La plaja liniștită când stelele înnumeri
Coboară pe poteca pustie sub smochin
Colina, cumpănindu-și izvoarele pe umeri,
Ca o fecioară greacă purtând urciorul plin.

Pârae în șoptire ascund prin seara sură
Străvechile tulpine cu tinere mișcări;
Treptat mai șters amurgul în ritmică măsură
Sandala de lumină o joacă peste mări.

Oglinzi se sparg cu sgomot și se refac pusderii,
Colina se ridică pe cerul tot mai clar,
Când le aștern pe piatră poverile durerii,
Privind cum crește steaua pe valul solitar,

LUNĂ PE MARE

Taci — totul nu e decât
O slabă cutremurare.
Taci — suie numai decât
Păunii lunii din mare.

Iși lasă cozile lungi
Pe înflorirea de valuri
Și tot mai adânci, mai prelungi
Se 'nchiagă albe portaluri.

Și stelele, boabe de-argint,
Cad lin din fluer de lună,
Și sufletul tău în argint
Departa pe ape mai sună.

Dar tot mai adânc lunecând,
Se surpă albe portaluri
Și floarea penelor blând
Se ofilește pe valuri.

Taci — duși sunt numai decât
Păunii lunii în mare.
Taci — totul nu e decât
O slabă cutremurare...

CASĂ LA BALCIC

Ii cântă marea, soarele îi cântă
Viers rumenit în suflete latine.
Tu, care treci, oprește-te și sfântă
Să-ți fie clipa, împăcat cu tine.

FLOAREA DIN FEREASTRĂ

Pe geamul înserării văd o floare,
Tulpina ei e prinsă în pahar.
Stă legănată între cer și mare,
Păstrând minunii tainicul lor har.

Amurgul o atinge de departe:
Plăpândul chip adânc a tremurat...
De ce să-l plâng? S'a mântuit de moarte,
Cu două veșnicii îngemănat.

SEARĂ LA ȚĂRM

Cișmele cântă, marea le răspunde.
Amurgu-și strânge pânzele în port.
De ce ecoul umbrelor pe unde,
În mine când lumina o mai port?

Un singur paltin stă de strajă mării,
Un singur dor și singură o stea.
Mă 'mbată vinul negru al uitării
Când toate pier în umbra tot mai grea.

De-acuma ochii stelelor păgâne
Răsar cu înecate licăriri,
De-acuma trec în văluri de cadâne,
Prin pacea înnoptării, amintiri.

DIONISOPOLIS

Terasele coboară către mare
Cu pasul de-armonie împlinit,
Purtând pe tava de aramă floare
Și rodul sudic toamnei ce-a venit
Cu pânze roșii pe străvechea mare.

În cinstea zeului de altă dată,
A săditorului de viță pe-aste locuri,
Strivesc pios ciorchini cu boabă 'nvoaltă,
Privind în larg delfinii prinși de jocuri,
Visând la zeii ce-au trăit odată,

La valul despicat de luntrea Argo,
La spuma dăruind pe Afrodita.
Lung îmi descântă 'n suflet și mai larg o
Descântă 'n clipe vremea, nesfârșita,
Cu murmure sub prora luntrei Argo!

Și sub smochinul ce aruncă umbră
Fugară pe vecia unui val,
Las ceasul cel mai sfânt să mă pătrundă,
Înalt, zâmbind uitării, un pocal —
Pe când Dionisos pândește 'n umbră.

SARCOFAG TRACIC

Pe drumul dela vii de unde marea —
Se vede ca un lan de stânjenei
Purtând lumina serii peste ei,
Răsare sarcofagul sur cu zarea.

Doar greerii vrăjesc tăcerea vie —
Păgâne mâni cu trudă l-au purces,
Cu vremea ei ce 'n pulbere s'a şters,
O barcă grea de veşnicii să 'nvie.

Dar un măceş în piatra despicaţă
Cu rădăcina 'n moarte a 'nflorit
Şi creşte floarea primăverii, toată
Impărăţia morţii biruind.

PLAJĂ PUSTIE

Și val și barcă au atins nisipul
Deodată și deodată mi l-au dat
Umbritul țărni și 'n depărtare chipul
Balcicului de-amurguri înălțat.

Izvorul, alergând cu unde repezi,
Pe sub finapi m'a prins; pe povârniș
A smuls din soare horbote pe lespezi
Sărind, păgân și gol, în vânturiș.

Pe mări țesute 'n firele luminii,
Nori vișinii mi-au înflorit și duși
De aur viu, s'au arcuit delfinii
Și 'n peruzeaua zării, pescăruși.

Iar eu tăcut am așteptat pe plajă
Hotărîtoare zodii pe tării,
Căci scrie 'n cartea lor să stau de strajă:
Corăbii cu minune vor veni!

CULES DE ZI

Pe un caic cu pânza cum e luna
In zori de zi când palidă se-apleacă 'n
Apus; pe golful: un smaragd în tremur
Prin care sboară umbre de legendă
Spre țărnul alb și rupt cu nume dorice —
In toamna dulce ca o primăvară
Purtând în ea puterea amintirii
Și vraja rodului sfios; acolo
Te-așteaptă viea de pe plajă. Tainic
Nisipul viței lui Dionisos valul
Il mângâie cu binecuvântarea
Luminii ce pătrunde până 'n suflet.
Acolo 'n viea cu migdali și piersici,
La umbră de smochin bătrân, ai coasta
De-argint în ochi; așează-te cu mine
Privind cum ziua — poamă grea de aur —
Rodește peste ape, cum Balcicul
Iar turmele de case le adună
La mare de pe râpe și cum seara,
Cu amfora amurgului pe umăr,
O sprijină de zare peste apa
Ce-și stinge rodiile 'nsângerate
In miezul tot mai vânat al smochinei.
E noapte-acum. In zări caicul lunii.
In noi murmur de valuri și de vremuri,
Lovind nostalgic țărnul unde zeul,
Pășind odată, ni se-opri în suflet.

PE ȚĂRM

Pe țărmul Mării Negre, când în toamnă
Și în amurg se pârguește rodul
Luminii pentru tine, suflet, aprig
Spălat de vreme și rotund ca piatra
Rostogolită lung. Pe plajă singur,
Privind în larg, ce cauți? Pentru care
Serbări sosit în ceasul cel din urmă?
Tu, păstrător de strămoșești priveliști,
Tu, paznic credincios al altor datini,
Tu, preot la altarele uitate.
Oprit, aici, pe un nisip cu spuma
Amarelor milenii și cu vântul
Din veacuri ne 'ncepute peste dânsul.
Oprit aici: în spate purtând țara
Cu văi pustii și stepe și gorgane,
Cu pietre 'n slove și mai vechi săpate,
Cu vulturi mari, gheboși de-atâta strajă,
Pleșuvi de-atât surghiun pe țărmul lumii.
Oprit aici: în față cu lumina
Amurgului și-a toamnei peste ape
Intărâtate, îmbulzind sălbatec
Năvalnica lor haită. Singur numai
Cu tine, suflet, urnă de argilă.
In golul tău mai tremură cenușa
De zei păgâni când valul ce se sparge
Pe țărm pierdut îmi strigă lung: Thalassa!

ȚĂRM PONTIC

Cu oase uriașe, povârnișuri
Căscate 'n gura iadului, legendă
De țări petrificate de-un descântec
Necruțător. Râpi albe și surpate
In bolovani, văi strânse 'n văgăună
Scoțându-și la iveală stânca sură
Prin prăvăliri. Rostogolită marea
Urcând albastră-neagră cu lucire
Pe-alocurea de-argint străvechi când soare
Pieziș o prinde, străbătând prin norii
Ingrămădiți în chip de munți, fantastic
Răstălmăcind pe cer ce jos pe coastă
A înghețat teluric. Singuratic
Mergeam, trezind cu pasul numai țipăt
De pescăruși pe valuri, numai sboruri
De vulturi grei păzind bătrâni gorgane
In care dorm cu cai și arme regii
Veniți prin stepe din străfundul lumii,
De când nu știe nimeni. Câteodată
Imi năzărea că văd pe ape pânză
De luntre; câteodată, că prin tufe
De măracini zăresc cum se respiră
O turmă de oi negre sau de capre
Sus cățarate 'n stâncă. Dar pustiul
Fără sfârșit al malului și-al apei
Mă prididea și tânguirea mării
Tomnatice și nesfârșirea stepei
Deasupra, presimțită pe podișul

Golit de rod ce-așteaptă vântul iernii
Cu vuet surd în sufletul Dobrogii.
Umblam pe țärm. Departe în șir tainic
Porneau tăcut movile migratoare
In nemișcare stranie către Asia.

INSERARE

Stau privind și azi cum țărmlul
Braț rotund încet aduce
Ca pe el amurg și mare
Frunte 'n frunte să se culce.

Tot mă uit de pe terasă
Cum răsar în soare-apune
Pe râpi șterpe maci de flăcări,
Pe talazuri micșunele.

Urmăresc, pe când Balcicul
De pe cap desleagă-alene
Vânățul turban al serii,
Păsări negre peste mare.

Cu aripile întinse
Cad pe ape înnoptate —
Greu coboară gânduri negre,
Gânduri negre, umbra vieții.

PRINOS

Ți-aduc migdale verzi ca ochii tăi,
Ca inima smochine pârquitate
De patimile verii: să le iei
Plocon în palma mânilor lipite.

Ia strugurele galben de gând greu
Din fagurii amurgului de miere
Și rodii sângerând ca dorul meu:
Le soarbe răcoroasa lor durere.

Le bea lumina vie ca un vin,
Le stoarce sucul anilor pe plajă.
Și-au îndulcit amarul lor deplin
Să guști, învolburato, zi de vrajă.

Nu vreau în schimb șoptiri, nici legământ.
Puțină spumă doar să-mi dai simbrie:
Din cer o duse valul pe pământ,
Imi lasă 'n mâni comoara ei pustie.

PIATRĂ

Mai albă ca brațul ales,
Brăzdată de-o vână viorie,
Pe plajă în zori am cules
O piatră rotundă și vie.

De unde adusă nu știu
De val, din ce peșteri străine,
De poartă un smalt străveziu
De vis desgolit pentru tine.

De unde venită, de simt
In juru-i ostroave cu palme
Și zări cu amurguri de-argint
Pe apele calde și calme.

Din ea voi ciopli idol sfânt,
Zeu tânăr ce crește din mare,
Lovind-o cu daltă de vânt,
Spălând-o cu spume amare.

Privește-mi copilul din flori,
Născut din credință și sânge:
Ard ochii ca marea în zori
Și părul în valuri se frânge.

Ți-l dau! Nu te-atinge de el
Cu mână semeață, că scapă
Topit într'o piatră la fel
Cu cele uitate de apă.

CIMITIR TĂTĂRESC

Printre râpi trandafirii în zori de zi,
De mărgean și de-argint vânat în apus,
De jar alb la focul zilei, pe deal sus,
Pietre sure pe mormintele pustii.

Printre ele cenușii ca iarba rea,
Cu urechile pleoștite, măgăruși.
Peste ele sinilie marea ca
O velință cu chenar de pescăruși.

Din colibe de lut ars și dat cu var,
Țigăncușe cu basma și în șalvari
Vișinii, portocalii, de-un roșu mat,
Joacă 'n pântec pe un viers târăgănat

Și aleargă și se bat pentr'o para.
Trec prin praf în harabale turci bătrâni,
Pe când seara s'a făcut de peruzea
Pentru somnul cimitirului păgân.

Măgăruși și țigăncușe nu mai sunt.
Cortul nopții urcă 'n stepe până 'n cer.
Un mânz negru rătăcește și stingher
Lung nechează la tătarii din pământ.

SEARĂ PE APE

Murmurul apei tot mai
Moale s'a stins împrejur.

Seara și-a tras aur pur
Sub bărci de pescar.

Păsări se duc în lumină.

Turma de fluer legată
Leneș cu-amurg se adapă.

Insulă, pace deplină.

Cântecul suie stingher
Pe brațe fluide la cer.

Linia țărmului ca un tăiș:
Sus, ostrov de humă,
Jos, ostrov de vis.

Intre mine și sufletul meu
Cumpăna stelei pe ape mereu.

M'aplec pe oglinda fără hotar,
Cu pașii luminii m'afund și dispar.

INSULĂ, TOAMNA

Insulă, toamnă și iar
Apa cuprinsă de șoapte.
Marea, molatec cleștar,
Mierla și viile coapte.

Seara cu stelele mari,
Cerul plin de primejdii,
Alge cu miros amar,
Vinul străvechi al nădejdi.

Insulă, toamnă și iar
Marea își joacă delfinii.
Suflete, veșnic hotar —
Fluerul mierlei cântă luminii.

Valul cu umerii goi,
Pasăre, poamă și frunză,
Totul se trage 'napoi,
Pe alt tărâm să se-ascunză.

SCOICA

Trandafirii petale,
Cristal plăpând și dur,
Zori încă siderale
Prin zarea de azur.

Perfectă simetrie,
Desăvârșit contur,
Păzind, fără să știe,
Poemul cel mai pur.

S'o smulgă mării mână
De om n'a cutezat.
Din raza spumei, zână,
Ea singură s'a dat.

Nisipul ce o poartă
Privirii mi-a propus,
In vasul fără toartă,
Un vis fără apus.

Misterioasă doică
A veșnicului cânt,
Urechea mea pe scoică
Li cere val și vânt.

Și marea părăsit-a
Seninul, straniul sol,
Să-mi chime iar ursita
Adâncului ei gol.

PESCĂRUȘUL

Sbucnită spumă de val
Cu pene pâlپاitoare:
Sbor alb pe verde cristal,
Sbor negru în soare.

Pe mări de cazi îndrăzneț,
Ești zarul nemărginirii.
In seara curată dai preț
Și taină gândirii.

Plăpând ca floarea de prun
Pe zări și totuși în stare
Să 'nfrunți talazul nebun
Cu aripă tare.

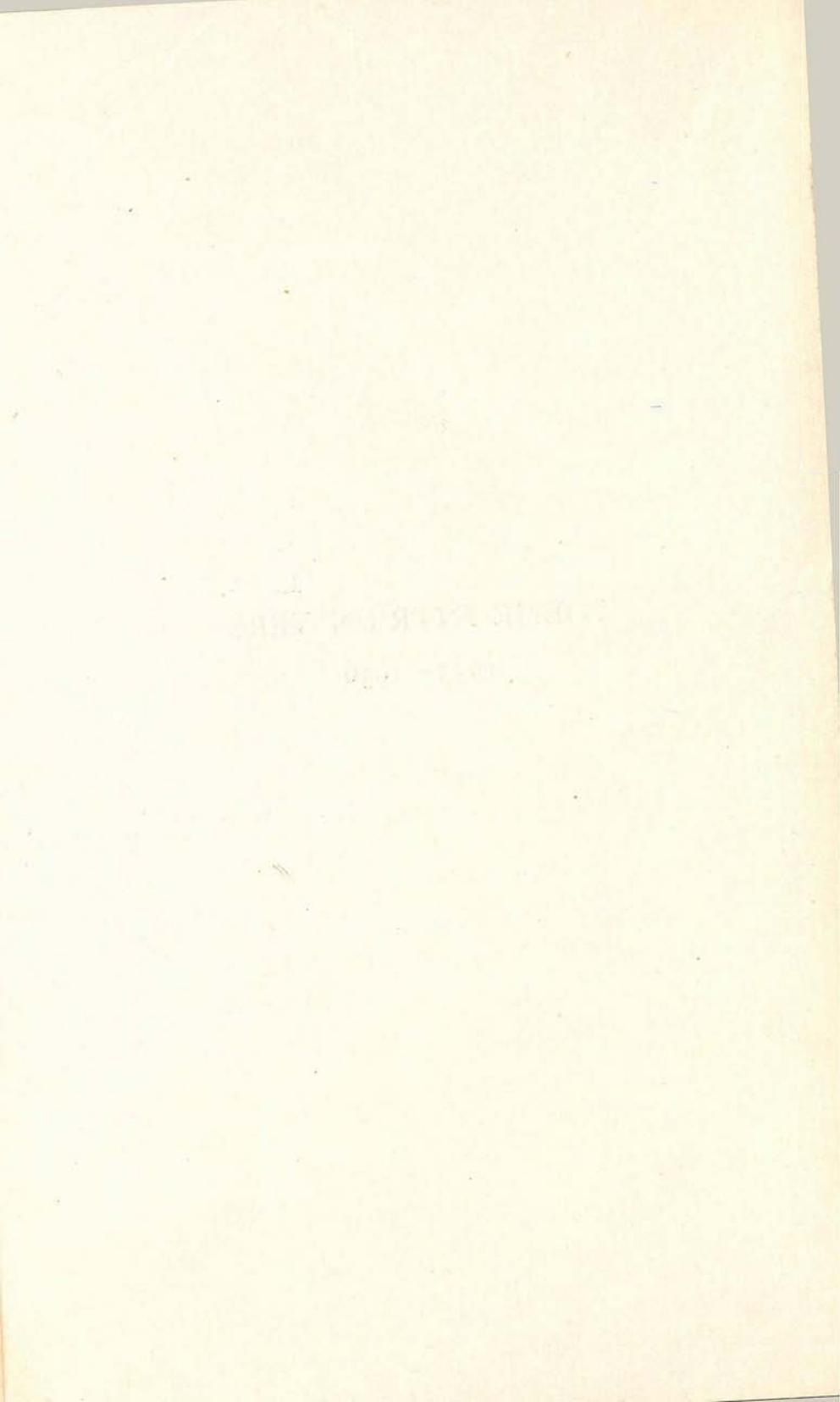
Poet al cerului pur,
Lumina ta suie și sună
Cu țipăt profetic, prea dur
Ca omul să-l spună.

Hulubul iubirii nu ești,
Nici buha înțelepciunii,
Ci solul cumplitelor vești
Prin țările spumii.

Cum treci pe furtuni voevod,
Deslegi a destinului carte
Și sufletul, pește nărod,
Il furi sus în moarte.

POEME INTR'UN VERS

1935—1936

POEME INTR'UN VERS

POEMUL INTR'UN VERS

Un singur nai, dar câte ecouri în păduri.

PĂSTORUL MĂRII

Copilul gol mai cântă din fluer la delfini.

IMBRĂȚIȘARE

Suia o viță de-aur pe negrul chiparos.

PAN

Prin frunza rară țapul privește, faun trist.

SVON

E roiul de albine sau numai amintiri?

STELĂ FUNERARĂ

O umbră joacă ramul pe piatra unei umbre.

STELĂ DE MIM

Cu plâns și râs de mască în mâini, nepăsător.

GROAPĂ NOUĂ

Pășește lin drumețe, pe moartă să n'o scoli.

STELĂ DE DANSATOARE

Cu vâlul tras pe față, se depărtează stând.

TRUP DE FATĂ

O salcie mlădie cum e tulpina ei.

DORINȚA

Iubire nu fii veșnic al inimii tăun.

COLORI

Zambilele, nori vineți, și cerul flori purta.

INTÂLNIRI

O piersică pufoasă și fraged un obraz.

VEGHIE

La gura sobei gândul, tovarăș călător.

PASĂREA DIN BASM

Sburau fasani de aur în focul din cămin.

IARNĂ

In zare zugălăii de sănii... Suflet nins.

ARTĂ POETICĂ

┌ Nu vorbele, tăcerea dă cântecului glas.

AMURG

Iubirea ta m'ajunge cu umbre tot mai lungi.

MELANCOLIE

Foșniră împuşcate lungi aripi. Dor târziu.

LOGODNA

Pe mal un singur paltin, pe ape doar o stea.

PASĂREA MĂRII

Un nor de taină sboară pe-o insulă 'n amurg.

CALEA NOPTII

Prelungul drum al lunii pe mare până 'n zori.

MARE SUDICĂ

Pe mări de micşunele ning pescăruşii fulgi.

INSULA DE MIRODENII

Mireasma ei pe valuri venea, ea niciodată.

NAVIGATORII

Pe zări amurgul singur cu dorul lor pustiu.

MARINARUL

Din larg zăream pământul, pe țărm privesc în larg.

TRECUTUL

În ochii verzi porți marea spălată de furtuni.

PLAJA

Nisip, talazuri, spume și scoici — tu, nicăieri...

TINEREȚE

Pe frunza toamnei pasul sfios al căprioarei.

APĂ NEINCEPUTĂ

Mi-ai dat să beau din cană iubire de izvor.

DESAMĂGIRE

Ai spart oglinda: chipul din țăndări nu-l culegi.

SEARA LA VORONEȚ

La sfinții 'n zugrăveală, amurgu 'ngenunchia.

VECERNIE

Ca stropi de ploaie toaca, și clopotul furtună.

HERACLIT

Priveam cum fuge ziua pe apele ce curg.

TIPAR

Nisipul poartă încă plăpândă urma ta.

ARTĂ POETICĂ

Iubiri, dureri, amurguri, un vers, în scrum de ani.

PORTRET

Durere cu ochi negri sub părul azi mai alb.

FLOAREA VREMII

Pe pajiști stânjeneii, în suflet toamna iar.

STOL COBORÎT

Cad frunzele, pământul e plin de rândunele.

MURMUR ETERN

In golul scoicii marea; în suflet nemuriri.

DARUL

Dă-mi pacea înserării pe care-o ții în mâni.

POETUL TRĂDAT

Un vers cu plâns de ape, când îl credeai cleștar.

VASUL LOVIT

Urciorul crapă, suflet rănit, de plânset gol.

BELȘUG

Am întâlnit azi toamna venind în car cu boi.

CASTANA

Din ghimpii amintirii trecutul l-am cules.

DRUM DE NOAPTE

Ne învelise luna în colb de amintiri.

NOCTURNĂ

Mai știi în noapte plopul cu luna, galben cuib?

CASA COPILĂRIEI

Sub lună casa albă: o piatră de mormânt.

MENIRE

Un clopot peste lanuri și vremuri, te chiema.

REÎNTOARCERE

Am pribegit cu zeii, la oameni să mă 'ntorc.

ASEMĂNĂRI

Viața-i fum — și fumul căminului ți-e drag.

PĂRERI

Brotacul: frunză verde; sitarul: frunziș mort.

AMURG IN CRÂNG

Albinele luminii prin frunze se jucau.

CASĂ LA BALCIC

Și sufletul și casa mi le-am deschis pe mări.

FATĂ LA FÂNTÂNĂ

Coboară, legănată din frizele grecești.

TURC BĂTRÂN

Iși numără mătânii de-o mie și-una noți.

MĂGĂRUȘUL

Stă cu urechi pleoștite, jupitul înțelept.

CIMITIR TĂTĂRESC

Prin pietre ceruri albe și marea 'n zări, argint.

GOLFUL

A strâns albastru 'n brațe și-l leagănă mereu.

CAMEE

Prin piatra străvezie ca un talaz: Sirena.

DRIADA

De trunchi lipești urechea s'auzi cum plâng și azi.

MARE PĂMÂNTEANĂ

Desfășurarea verde a grâului în zări.

CIOCĂRLIA

⌈ Din praștia câmpiei lumina cântă sus.

NORII

Albastru clătinate, aeriene culmi.

POPOR NOMAD

Cu norii și cu vântul porneam, pământul sta.

POPOR NOMAD

Foc stins, cort strâns, pustiul și pulberea plecării.

SCLAVE

Femei cu trup de noapte și miez de soare-aprins.

POPAS

Proptiți în lănci, cu hățul pe braț, la focuri mari.

DESCĂLECĂTORII

Intâiul fum de sate și 'n vale glas de câini.

CRĂCIUN

Se-oprise steaua, fânul în staul strălucea.

ARTĂ POETICĂ

Din teasurile vremii plâng lacrimă de vers.

ZILE ȘI NOPTI

Trecură ciute albe și 'ntunecați ogari.

HANUL VECHI

Cu zeghea amintirii la foc de cărauși.

PREVESTIRE

În codrul numai muguri, un sunet de topor.

COPILĂRIE

O jucărie spartă găsită într'un pod.

TOAMNA COPILĂRIEI

Mireasmă de gutuie într'un iatac bătrân.

PĂRĂSIRE

Pe orice cărărie dau iarbă amintiri.

CONAC DE ALTĂ DATĂ

La scări părăginite de suflet, surugii.

SINGUR

Prin pulbera de aur cu toamna în zăvoaie.

VEVERIȚĂ, TOAMNA

O frunză roșie suie pe ramuri, alte cad.

POETUL

Stă încărcat de versuri ca toamnele de rod.

VÂNĂTOARE

În zori prin ceața roză un sunet surd de moarte.

INIMA

O viață 'ntreagă bate la poarta liniștirii.

TEMPLUL ANTIC

Incremeniră patru coloane, cerul, marea.

MARMURĂ GREACĂ

Sub cuta caldă-a pietrii simți trupul unui zeu.

FRIZĂ

Strunindu-și calul, sare prin veacuri nemișcat.

FRIZĂ

De când îți legi sandala, s'au deslegat milenii.

FRIZĂ

Pe piatră stau eroii, în ea dorm zei ascunși.

PĂSTORUL

Cu fluerul la gură cum tace, codrul cântă.

SAN FRANCESCO NEL DESERTO

Din cerul apei moarte cresc seara chiparoși.

AMINTIREA

La cuib, o rândunică prin suflet sboară lung.

GORGANE PE BĂRĂGAN

Cămile 'ngenunchiate venite din Altai.

SFÂRȘIT DE IARNĂ

Cocorii țipă. Ghiața din suflet mi se sparge.

PRIMĂVARĂ PASTORALĂ

Din zare munți albaștri trezesc pe văi tălângi.

PRIMĂVARĂ

Livezi în floare, cucul, munți ninși, alt cuc, departe.

CETATEA DIN MARE

Prin valuri limpezi, toamna, vezi temple licărind.

STĂPÂNUL MĂRII

În plasa lor pescarii au prins un zeu străin.

CĂȚELUL PĂMÂNTULUI

Auzi-l cum te latră de pe un alt tărâm.

ȚARA

Balauri, munții vineți, păziau cetăți de-argint.

LACRIMI

De plângi, o primăvară s'o scutura de flori.

LUNTRAȘUL

Spre moarte mă tot duce, lin, inima vâslind.

FLOARE TÂRZIE

A nins pe munți. O roză a tremurat în parc.

CER RĂSTURNAT

În apele strălimpezi svârl undița, prind umbre.

NEMURIRI PLĂPÂNDE

Migdalul meu în floare și tu zâmbind sub el.

CLOPOT DE TAINĂ

La pasul tău îmi sună vecernii inima.

INTOARCERE

În toamna desfrunzită m'am întâlnit, copil.

CIMITIR TĂTĂRESC

Pasc moartea capre straniu încremenind pe râpă.

CIMITIR TURCESC

Prin pietre părăsite, cireșul: înger alb.

INTĂILE MICȘUNELE

Copilul primăverii deschide ochi albaștri.

BUJORI SĂLBATECI

Pe ruguri verzi ard flăcări în inima pădurii.

LALELE

Oștirea cu turbane stă șiruri în grădină.

PRIER

Oprit în drum, migdalul ne 'ntinde flori sfios.

PESCĂRUȘI

Din valuri spume albe au început să sboare.

INSERARE

Pe-oglanda legănată a sufletului: norii.

ZARZĂR LA MARE

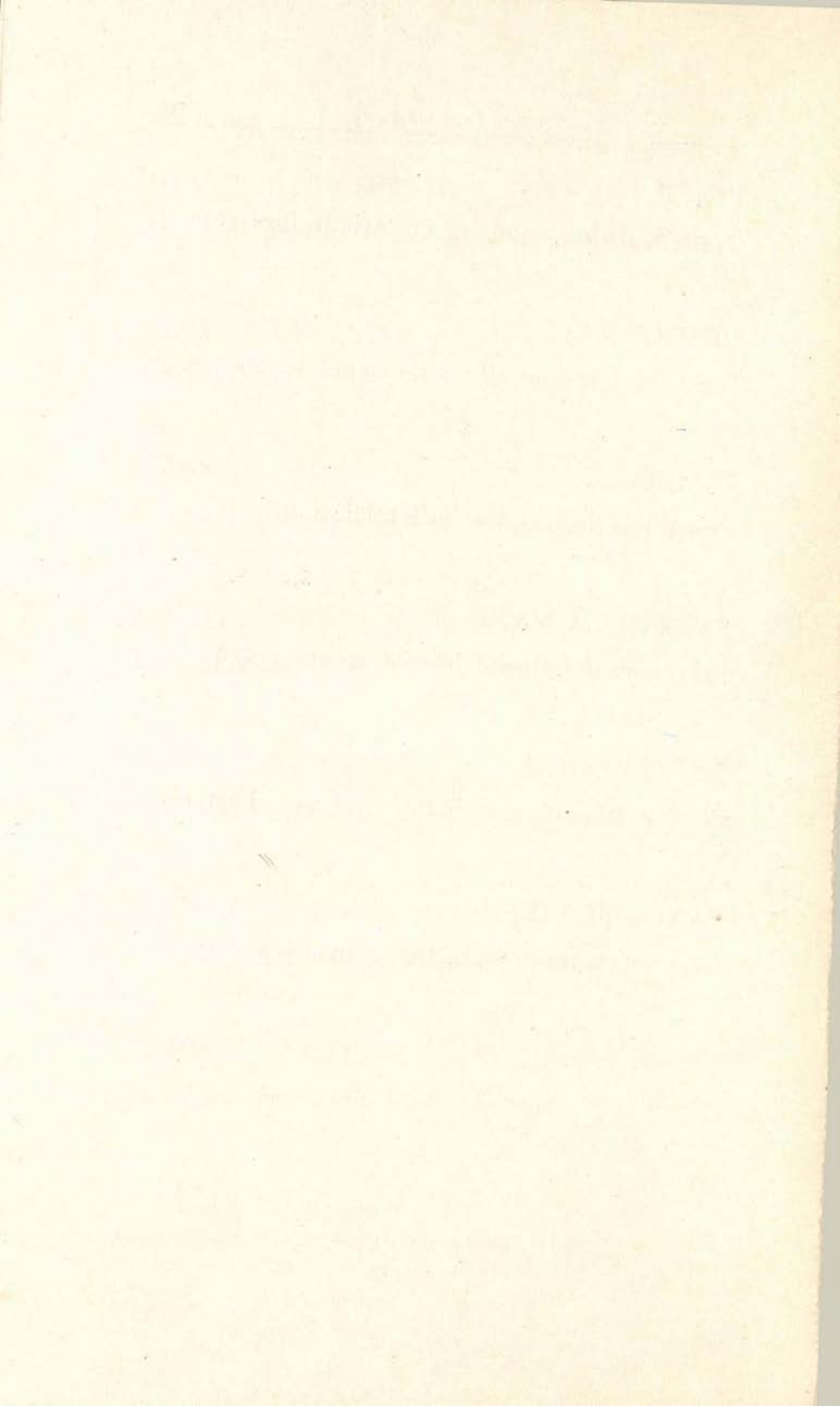
Prin ramuri înflorite bărci tremură petale.

DESPĂDURIRI

Se duc pe râul vremii toți anii mei, bușteni.

SÂNGELE VIETII

Ca vremea nu se-oprește, ca moartea nu-l aud.

VERSURI REGĂSITE

1927—1941

VĂNĂTORUL DE HIMERE

Sub lampa de faianță cu verde abat-jour
Visez tihnit în iarna ce viscolește 'n jur.

E 'n zori: trag cu băgare de seamă de cucoși —
In brazi, de ziuă cântă sălbaticii cucoși.

Aștept cu pușca 'n mână, să iasă găinușa
Pe cerul care 'n zare își schimbă 'n jar cenușa.

Larg îmi deschide poarta din cap de sat, jitarul:
Acum ochiesc în sboru-i înșelător sitarul.

Pe bărăgan, cu Geantă și Vlad cu păr cărunt,
M'oprește Odobescu de-amiazi la Dor-Mărunt —

In car cu rogojină, când câmpu-și strânge snopii,
Să dau, în dulce leagăn, cu carabina 'n dropii.

Și vânători nostalgici, cu Iermalai prin lunci,
Turgheniev ne tot mână să doborâm ierunci.

Pe creasta Ciornahorei, pe Stogul și pe Sturul,
Cu Dragoș-Voevodul am urmărit bourul

Și 'n plaiul Bucovinei, îmbălsămat cu cimbru,
Cu suliță de moarte răpunem mândrul zimbru.

Cu Freiherr von Münchhausen, sosit din Țara Baltă,
Trag broasca 'n vârful de codru și iepurele 'n baltă.

Cu Tartarin la 'ntreceri în țara lui Ovid,
Vânez pantera neagră și crudul leu numid.

Gonind prin stânci, nălucă, din Cerna 'n Vatra
[Dornii,
Mi-am repezit ogarii pe urmele Licornii.

Lăsând să 'mpuște alții prin munții noștri linxul,
Ucis-am, pe nisipul Egiptului, Sfinxul —

Și printr'un fără seamăn și minunat noroc,
Cu Simbad marinarul am prins vulturul Roc...

— Trezește-te! Hai, scoală! Vânatul e pe masă
Pilaful tău de vrăbii și-un iepure de casă.

CIRC PLANETAR

Incepe muzica de sfere ca o fanfară și pe pistă,
Pe care căile lactee au nins nisipul cel mai fin,
In fracu-i roș director Febus salută cerul și
[insistă
In libertate să-i prezinte planetele cu joc divin.

Pe calu-i alb se-avântă Venus într'un costum de
[baletistă,
Mercur, pe calu-i murg, împarte înflăcăratul ei
[destin.
Galopul lor se depărtează și Marte vine, după listă,
Mânând cu biciul Sateliții: doi ponei mici cu
[mersul lin.

Fanfara stă: sunt acrobații. Saturn se 'ntoarce
[prin inele;
In salt mortal Neptun și-Uranus se-aruncă din-
[colo de stele;
Cometele, paiate proaste, încurcă tumele cerești.

Deoparte Terra, stea uitată, cu fard spălat de
[lacrimi, șade
Pe brațe cu trupșorul rece al Lunii moarte — pe
[când cade
Pe-arena lumilor furtuna aplauselor îngerești.

FAGUL

La margine de codru stătea, așa de-oparte,
Ca unul care frunza și umbra nu-și împarte
Cu alții. Singuratic se bucura de cer.
Și turma care suie la munte în Prier
Și turma ce coboară când negura e joasă,
Le aduna în roată coroana maiestoașă.
Din când în când un vultur venit de pe Parâng,
I se oprea pe ramuri. Furtunile, ce frâng
Stejari și brazi, pe dânsul nu l-au răpus nici-una.
In nopțile de vară strângea în brațe luna
Și, ca o soră, ploaia i se plângea la piept.
Sbucnit din rădăcină, adânc și înțelept,
Creștea tăcut cum crește pe ceruri Carul mare —
Și frunza lui de aur în lină scuturare
Cădea, din toamnă 'n toamnă lăsându-l tot mai
[tare.

O bună dimineață, călcând cu pasul greu,
Doi bieți creștini urcară purtând un ferestru —
Și umbră le întinse copacul cu iubire.

Abia când fu să pice avu o tresărire —
Iși clătină pe ceruri frunzișul fără vânt
Și, prăbușit pe spate la pământ,
Le dăruî, în cruce, tulpina precurată.

PROLOG LA UN POEM PĂRĂSIT

In casa veche, părintească
Stau iarăși, singur, la Miorcani,
Dă tot trecutul să m'oprească,
Dar vremea fuge ani de ani.
Ce am făcut — o, Doamne, spune —
Cu ziua mea, cu ziua Ta?
Ca mâine sufletu-mi apune
Și umbra morții va fi grea.
În miezul vieții mele, iată,
Smerit, eu vreau să ctitoresc
Lăcaș de slavă-adevărată
În grai curat și câmpenesc.
Știu bine, Doamne, n'o să vie
Să calce pragul ce-l visez
Decât puțini — e nerozie
În stihuire să mai crezi.
În ea tot cred cu 'nvierșunare!
Otravă dulce mi-a turnat
Și boala sfântă leac nu are...
De secetă a fost crăpat
Pământul lanurilor mele
Și-acuma nori aduși de vânt
Revarsă ploaia 'n picuri grele
Sorbită lacom de pământ.
O, Doamne, îți adună norul
Și fulgeră în pieptul meu,
Îmi luminează drumul, dorul,
De-aicea pân' la Dumnezeu.

Dă-mi graiul ce-l vorbesc ciobanii
Și cei ce merg cu plugu 'n pas,
Dă-mi cântecul ce-l spun tufanii
Când vântu 'n frunză le-a rămas.
Atât îți cer și mai cer încă
— Eu slab și păcătos zidar
Să pot zidi cu viers de stâncă —
Drept ajutor să-mi dai în dar
Tot ce-am iubit în ea năpraznic
De când întâi o am privit
Pe masa lumii ca un praznic
Dumnezeesc și liniștit:
Intreaga țară pân' la mare
Și pân' la munții ei bătrâni —
Să-mi fie 'n suflet vin și soare,
Să-mi fie pită caldă 'n mâni!

De-acum cu seara lângă lampă,
Când zilele în toamnă scad,
Când stă la geam ca într'o stampă
Pustiul parc cu foi ce cad,
Mi-oi duce vremea doar cu dânsul,
Cu Dinu Arbore megieș —
Și pomenindu-i păsul, plânsul,
Voi spune viața-i de răzeș.
Iar cititorule de versuri,
Prietene neașteptat
Ce crezi în bieteles cresuri
Ce 'n sufletu-mi au tremurat,
Eu te poftesc cu cinste multă
In casa mea să-ți iai cvartir —
Te-așează, bea tutun, ascultă
Cum leg povestea fir cu fir...

SĂNI

Sân crud și mic de piersică pietroasă,
Sân brun, bătut cu efigia vieții,
Obraznic sân de fată sănătoasă,
Sân aplecat pe fuga tinereții,

Sân nou la joc ce tremură în mână
Ca porumbielul alb prins sub maramă,
Sân otrăvit de-o patimă bătrână,
Sân rece de fecioară, cald de mamă;

Sân, ploscă, unde sugem, prunci, viața,
Viață, unde bem, bărbați, pieirea,
Pieire, 'n care, 'mbătrânind, ghiața
Mormântului ne-o sparge iar simțirea;

Sân, piatra amintirii pentru moarte,
Sân, pernă a uitării pentru vii,
Sân, nebunia celui prea cu carte,
Sân, cumițenia minților pustii...

Dă-mi bustul Amazonei de-altădată
Și fără toarta goală-a brațelor,
Dă-mi forma în perfecție ancorată
A sânelui ce 'nvinge timp și dor!

PRUND

Imi stai în mugurul ființei tale
Cu sânii mici și tari ca piersici crude
Și te-arcuești din creștet până 'n șale
In jocul nou ce-ai învățat cu trude.

Din soarele care-a trecut prin tine
Păstrezi păgân un pâng de primăvară
Și râzi, în brațul ce te strânge bine,
Cu dinții albi și ascuțiți de fiară.

Ești numai trup, dorință și 'mplinire,
De tine nici un gând nu s'a legat
Și vremea — lipitoare azi subțire —
N'o simți de piept rotund cum te-a mușcat.

Dar eu o simt, simt clipa cum te schimbă.
N'am împlinit întâiul tău sărut,
Mireasma lui e încă pe-a mea limbă,
Când trupul tău prierul și-a pierdut.

Amanții sunt sculptori sculptând în apă.
Iubirea niciodată nu se 'nchiagă.
Ce-i pieritor ca fum albastru scapă.
Sunt blestemat să te dorească întreagă.

Din tine vreau să fac în piatră frântă
Un torso sfânt, strălucitor prin timp...
Doar ce-i etern în sufletul meu cântă;
E praf al morții tot ce nu-i Olimp.

Te vei topi, sân al iubirii, mâne!
Tu, sân al artei, vei trăi rotund.
Prin apa vremii bustul clar rămâne
Cum vezi prin valul râului un prund...

ISPITA FRUMUSEȚII

Ispita frumuseții n'o 'nvinge nicio moarte.
Pe-altaru-i îndărătnic renasc și mă distrug
Ca Fenixul din basme, cu aripe deșarte,
Arzând ca să învie din propriul său rug.

CUPA

Iți dau o sferă de cristal:
În soare arde clar și rece;
De ea se frânge vânt și val,
Prin ea lumina lumii trece.

Privind la raza ei nu știi
Genunea ce-o născu grozavă
Și patima ce-i limpezi
Seninul izvorât din lavă.

POTECA DIN PĂDURE

Sub bolți de ramuri goale, singur, peste
Cărarea desfundată unde care
Cu boi în toamnă coborîră lemne,
Urc greu priporul printre trunchiuri negre
Ce-așteaptă încă mugurii zadarnic.
Sub pașii mei uscat foșnește frunza
Din alte veri și tot aud departe
Cum bate în trunchi mort cioc surd de păsări.
Sus printre crengi cer înnorat boltește
Tot plumb și 'n mine plumb pustiu, adună.
Merg singur, apăsător, pe drumul umed
În care urma pasului rămâne.
Și trist mi se întipărește 'n minte
Obrazul tău mereu, așa cum dorul
Nealinat mi l-a păstrat în suflet.
O clipă-l văd și iarăși mi se șterge
Cu forma pasului lăsată 'n urmă.
Deacuma piere și cărarea, numai
Poteca din pădure mă îmbie
Spre genele poenii. Fără vrere
M'opresc uimit. Ești tu în alb, aavea?
Ba nu, un prun sălbatic stă în floare
Și peste groapa iernilor mai cheamă
Plăpândul chip al tinereții tale.

LA IAZ

Lângă iaz se-oprește boul
Răslețit dela cireadă —
Mângâe cu botul fața
Norilor tiviți cu sânge.

Luciul iazului se-aprinde.
Stol de grauri, salt de mrene,
Scânteieri de libelulă,
Joacă 'n trestii și pe ape.

O căruță ține drumul
Peste deal și-o ia la vale.
Chiotă prelung flăcăul,
Cailor speriați dând bici.

★

Oile se mișcă negre,
Vin pe miriștea de aur.
Sună fluer — și tăcerea
Câmpului sporește iarăși.

De pe Prut, din luncă suie
Seară sură și se culcă
Pe-o căpiță; o 'nvelește
Noaptea cu plocat de umbre.

Floarea-soarelui mirată
 Nalță fruntea. Unde-i stârcul?
 Chipul i-a rămas pe apă
 Oglindit într'un picior.

*

Câmp pustiu și vânăt. Cerul
 Iși deschide geana largă;
 Tot mai străveziu e ochiul
 Lui cel verde plin de stele.

Colo 'n stof un sbor de rațe
 Cade fâlfâind din aripi.
 Lung foșnește păpurișul,
 Se cutremură de spaimă.

Jos la iaz domol coboară
 Chiemând câinele la dânsul,
 Purtând pușcă grea pe umăr,
 Cu pas rar, un vânător.

*

Pe sub sălcii stă la pândă.
 Tot măsoară și măsoară
 Tava iazului suflată
 În arginturi de poveste.

Bubuie cu fulger pușca.
 Prăbușiri de pene, plescăt...
 Negru zugrăvit pe ceruri
 Cârdul își deșiră sborul.

Pe când sus, în zare, singur
 Un erete dă târcoale
 Peste țarini înnoptate
 Și se pierde 'n roate mari.

SEARĂ LA STÂNCA

Pe-aleea ulmilor amurgul
Cum plouă cu bănuți de soare,
Ne chiamă șipotul sub stâncă
Din glas de umbră și răcoare.

Pe ramuri nalte turturele
Tot guruie prin frunza rară,
Pe apa Prutului mai cântă
Un cântec adormit, o moară.

Nimic nu s'a clintit — nici satul
De peste Prut, cu case albe:
Aceiași nuci stufoși, aceleași
Căsuțe înflorind cu nalbe.

Mai toacă 'n seară cocostârcul,
Il știm — și câinii care latră...
Și apa vremii tot ne duce
Din mal în mal, din piatră 'n piatră.

CULES

Vin fetele cântând din vie,
Pe cap în coșuri duc amurg.
Toți strugurii striviți de soare
În rază purpurie curg.

În urma lor, purtând la cramă
Copăile cu rod, flăcăi
Țin cerul toamnei greu pe umăr
Și steaua nopții, cea dintâi.

DRUMUL DIN BASME

Inalții arbori ai aleii
Prin scâpărările zăpezii
Uitând de frunza de-astă vară
Mi-alungă pașii în trecut,
Și umbra lor vrăjind albastru
În razele după amiezii
Ridică pe cleștar de ape
Palat de-argint neînceput.

De chiciură își sună ramuri
În limpezime clopoței
Când soarele 'nserării bate
Cu aripi roșii pe ghiețuș
Și când Crai nou prin zări încercă,
În clipa când scânteie teii,
Patina lui rătăcitoare
Pe-al sufletului lunecuș...

VIERSUL ȚĂRII

E graiul tău ca frunza verde
Cu freamăt tânăr de pădure:
Grai de cioban noptând pe plaiuri
Cu turmele la foc de stâni,
Grai de plăieș pornind la munte
Cu cal, desagă și săcure,
Grai de pârâu legând luceferi
In zori, prin clăile de fân.

TERTINE

Oglinda pudruită cu polei
Purta pe alba-i filă descântată,
Drept pană de oțel, patina ei —

Și versul ce-l scria înaripată
Pe pagina de ghiață, în scânteii
De raze desvelea tot mai curată,

Sub chiciura din suflet, para ce-i
Sbucnea — foc pur — iubirea tremurată
Ca pe zăpezi argint de clopoței...

CÂNTEC

Coboară, dorule înfrânt,
De plumb o aripă rănită
Și taci. Nu plângă nici un cânt
Credința pururi isgonită.

In lut te culcă, dorul meu.
Dormi somn adânc, înfășurat
In aripi aprige de zeu —
Pe scutul vremii fulgerat.

CREZ

Cu versul meu n'am vrut să plac mulțimii,
Nici snobilor puțini să țin isonul;
Am zis doar pentru mine jocul rimii
De mi-a venit, curat în suflet, tonul.

Nu m'am silit să cânt pe mării zilii,
Nici să slăvesc mereu ce-aduce anul.
Las altora să facă pe abilitii —
Doar graiul românesc mi-a fost tiranul.

Cum ar putea, de l-ași uita o clipă,
Ca el mai vrednic alt stăpân să-mi fie,
Cu rădăcini de sânge, o aripă
Când mi-ai legat de umeri, Poezie!

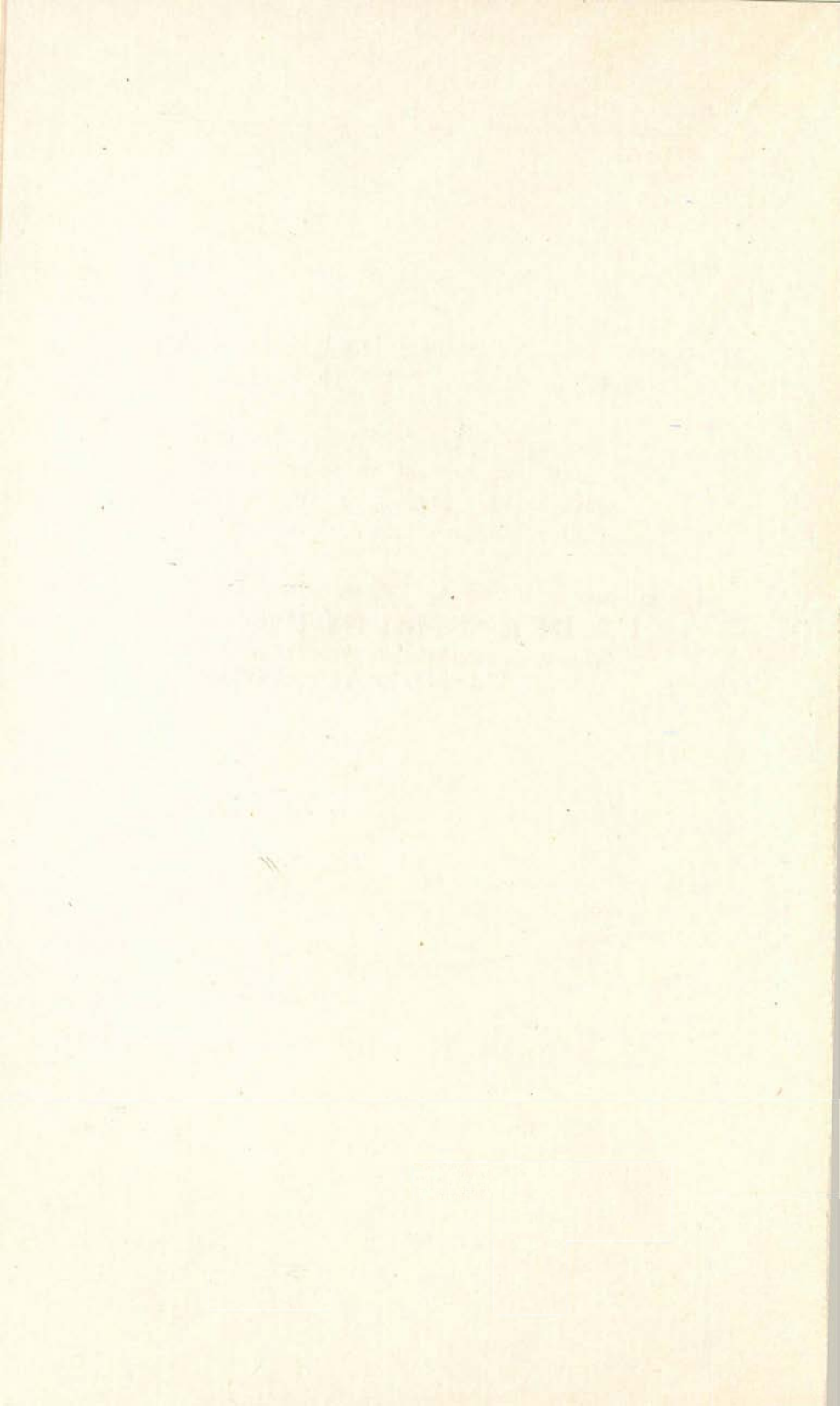
PE O ALEGERE PROPRIE DIN GEORGE,
HOFMANNSTHAL ȘI RILKE

Din sufletul a trei poeți rămâne
Acest prinos de versuri pe altar.
Trei flăcări se înalță, tot mai clar
Chiemând în noi porunca lor de mâne.

Ce vor mai mult? Ce pot dori mai mult?
Când morților le vântură cenușa,
Ei singuri cântă. Deslegând cătușa
Destinului: învie — și-i ascult.

UMBRA TIMPULUI

1934—1939

U M B R A T I M P U L U I

ZODIER

Trec vulpile toamnei furiș prin păduri,
Roșcate, gălbuie și sure.
Înalță poclitul grăbit pe trăsuri
Și pocnet de bici să ne fure.

Aleargă la dreapta și stânga câmpii,
Lungi lanuri arate și miriști.
Mai iute aleargă Brumarul, nu-l ții,
Nici iarna cu albele liniști.

Copitele scapără 'n noapte scânteii,
Gonesc telegarii nălucă —
Și soarele verii se-arată prin tei
Și vița în floare pe-ulucă.

Și iar vulpea toamnei prin codri și iar
De roți repezite vuire,
Din an vechi în an nou, din hotar în hotar,
Prin zodii în lină rotire.

IN TOAMNĂ

Lumina caldă de pe frunze
De aur și de purpură,
Lumina vie de pe miriști
E amăgeală, soarele
Nu se întoarce de pe drumul
Pe care pier cucoarele.

In parc pustiu de visul verii
Zadarnic bate inima,
Zadarnic te apleci pe urma
De pe nisip a pașilor.
Ascultă bine: pe alee
Cu sgomot surd cad nucile.

Te du în casa bătrânească
Ce-și naltă 'n timp coloanele
Și ia bastonul vechi cu capul
De fildeș, al bunicului.
E vremea să pornim, fți chiamă
Și anii morți și sufletul.

De treci prin porumbiști la iazul
Pe care-l taie lișița,
Un plop mai tremură o frunză
Drumeață ca și dragostea.
Oprește-te să te mângâie
Cu razele amurgului.

Zâmbirea caldă de pe buze
Și brațul gol și degetul
Ce-ți netezea pe vremuri fruntea
Sunt nălucire... Zilele
Nu se întorc din drum, nici fumul
Ce-l lasă 'n zare toamnele.

UMBRE PE IAZ

Toamna urcase pe cer
Fum lung de sboruri deșarte.
Iazul sub sălcii stingher,
Seara mai ștearsă pe zări și tot mai departe.

Ce căutam noi aici?
Anii pierduți sau obrazul
Nostru de-atunci? Licurici,
Stele sclipind pe oglinzi uitate cu iazul.

Fugi, nu privi în adânc
Vrajă de vremuri cernute.
Timpul de-l prinzi de oblânc,
Fața lui albă te vrea din apele mute.

Stai, nu căta ochii morți:
Ard amintiri pe sub geană.
Trec prin tremur de porți
Zilele tale mai stins ca umbre de mreană.

CEAS PIERDUT

Pe clae văd leneș cum timpul se duce
De-a-dura ca piatra de râu,
Cu-amurgul aprins ce 'n nori mai străluce,
Cu glasuri de greeri prin miriști și 'n grâu
Cu cântec de pitpalac.

Il văd cum piere pe aripi d'erete
Rotind și plutind tot mai sus;
Tălăngile turmei pe îndelete
Cu sunet nostalgic l-au dus
La târlă, pe-o coastă de deal.

Hoinar o pornește din nou și mă lasă
Cu înserarea pe fân.
L-aud cum foșnește din păr de mătăasă
Prin porumbiște stăpân.
L-aud cum tot umblă și nu-i.

Dar unde-i moșia și turma și iazul?
Dar unde-s și eu, cel de azi?
Tăria tăcută își nalță grumazul.
Și luna cu palid obraz
Se duce cu ceasul pierdut.

CÂNTEC DE VREMELNICIE

Suflet: cer întins pe-o seară
Tristă ca un svon de-argint,
Prin ce magic labirint
Păsările 'n tine zboară?

Zile cu obraz de moarte
Și cu zâmbetul fugar,
Vreme, fumuriu ogar!
Ce aproape, ce departe...

Dau să scap — de tine nu pot.
De 'nflorire și de spini
Stau legat cu rădăcini
Trainic ca de cer, un clopot.

Scriu — și litera înghiață.
Cânt — și sunetele pier.
In cenușe doruri cer
Veșnicie și viață.

Cresc prin foile uscate
Viorele, flori adânci.
Primăvara să n'o plângi,
Nici iubirile brumate.

Suflete, prin tine zboară
Toamne, frunze, amintiri...
Au fost vis și ispitiri:
Fă-le aripa ușoară.

CÂNTEC

Timpul care piere n'o să-l prind.
Dragostea ta mare cum s'o Țiu?
Vremea ce ne poartă n'are grind,
Drumul ce ne duce nu-l mai știu.

Mâna ta întinsă ca un dar,
Glasul tău în seară ca un cânt.
Fața ta întoarsă e de var,
Ochii tăi închiși nu mai sunt.

Raza se întunecă în crâng,
Viața 'și lasă umbrele în noi.
Dragostea ta mare cum s'o frâng?
Moartea ne pândește pe-amândoi.

CRA-RO-RA-RA

Pășeau ciulinii turmele la șes,
Fierbea 'n podgorii mustu 'n zăcători,
Iși întinsese codrul covor des
Și munții albi se arătau prin nori.
De nu știu unde straniu o pasăre țipa
Sub frunza moartă-a inimii: cra-ro-ra-ra.

Era de când e lumea, de mult, de nu știu când:
Se lumina de ziuă... cu țara cot la cot,
Se depărta chervanul din clopote sunând,
Ne tot purta pe drumuri ce le-am uitat de tot,
Pierdute pe vecie... Dar pasărea țipa
Cu glasul ei de toamnă târzie: cra-ro-ra-ra.

Cădeau fulgi mari și albi din cerul sur,
Priveam tăcut la jarul din cămin
Și însera albastru în parcul dimprejur
Țesând pe geamuri ceață, pe gând zăbranic fin,
Uitare peste toate... Și tot mai trist țipa
Lung pasărea din suflet: cra-ro-ra-ra.

DIN RAMELE IATACULUI VECHI

Ornicul alb de pe comoda bătrână
Sună subțire și straniu ceasul străin...
Picură timpul adânc din plină fântână
Peste iatacul străbun cu divan și cu scrin.

Și cine ușa deschide cu teamă, nu știe
Că fata în crinolină din ramele vechi
Și-așteaptă sfioasă și astăzi iubitul să vie:
Romantic, cu barbă și plete, joben pe urechi.

Și cine ușa o crapă, cum o să creadă
Că jupânița din ramă cu ochiul viclean
Tot mai pândește la scară să vadă
Calpacul blănit cu samur al Marelui Ban.

AN MORT

Casa veche cu coloane albe,
Par ul și mai vechi ca ea ;
Cerul vânăț peste care salbe
Pier cocorii 'n seara grea.

Nucii negri, pajiștea deșartă
Și pustie, ca și parc și nuci,
Amintirea care 'mi bate 'n poartă
Lung, în sufletul de tuci.

Miros jilav de trecut și ploaie —
Și mai putred și mai stâns
Calendarul veșted e 'n odaie
Stârvul timpului l-a strâns.

ELEGIE

Pe aleea naltă de castani
Taina, toamna, timpul mi se joacă.
Simt: m'ajung din urmă vechii ani,
Zurgălăii lor o să mă 'ntreacă,
Sună pe aleea de castani.

Vii de unde? din ce veac? din ce mormânt?
În berlina foșnind surd pe frunza moartă.
Nimănuia ori a mea? pe vecie ori nicicând?
Timpul, toamna, taina mi te poartă
Blând în zori, greu în amiaz, lin în mormânt.

Pe aleea veche nici un om,
Nici o frunză pe castanii de cărbune,
Doar trecutul: cucuvae într'un pom.
Und' ți-e râsul? unde plânsul? să mai sune
Pe alee în surdină ca prin somn.

Albă casă, neagră frunză, putred parc:
Roata timpului își pierde uruirea.
Taina vremii mână umbrele în țarc.
Numai toamna mi-a rămas și amintirea
Albă 'n zare, sură 'n casă, neagră 'n parc.

INNOPTARE

Câmpuri din Miorcani: lungi lanuri
De porumb și de secară,
Iaz de-argint din care seara
Stuf întunecat înalță.

Stepa nesfârșite, triste
Drumuri rătăcind prin zare,
Dor pustiu gemând în osii
De căruțe pe tarlale.

Sat albind la țărnuț noaptea
Turlă de biserici unde
Stăruie aprins amurgul.
Cocostârc cu sbor albastru

Aducând din cer pe aripi
Mari deschise, ca o umbră
Ce se lasă și se strânge,
Scrumul zilelor apuse.

PÂNDĂ

Cade umbra timpului pe lan.
Unde-s arăturile de an?

Grâul crește des cu spic crestat
Unde floarea soarelui ne-a mângâiat.

Stolul de hulubi cu sborul lin,
El să fie cel de an, dela vecin?

Brațul morilor de vânt ori mâna ta
Azi sau eri semn de adio flutura?

În amurgul adumbrit de liniști mari
Caut pasărea căzută în zadar.

Pe colinda iazului ceresc
Fața mea de an n'o mai găsesc.

PANTA RHEI

Spumă, fulg, vânt, val, nisip și ploaie,
Clipe uitate, ceasuri pierdute, zile și ani —
Totul se scurge, totul mă lasă, fuge și moare
În necuprinsul, în nesfârșitul tău ocean.

Cum s'opresc fața mea în oglindă?
Seara brumată, apa viorie, mi-o fură din ochi.
Vremea nălucă mă prinde în tindă,
Doruri uscate foșnesc prin vechile rochi.

Brațul iubitei, zâmbetu-i, păru-i,
Mâna le-atinge și trece prin fum.
Visul subțire în care mai stăruie,
Vraja de astăzi, zorii. amurgul: flăcări și scrum.

Versul acesta îl vrei pe piatra veciei —
Ștearsă, tocită, nu ține nici vorbă, nici pas;
Ard numai ochii sfinți ai Mariei
Tainic pe-al lumilor iconostas.

SOARTĂ

Decât să fiu cu gândul piatră grea,
Mai bine aripa ființei pure.
Și 'n loc de jocul sterp cu vorbe sure,
Logodna faptei vii ași vrea.

Din uscăciunea pielei moarte lin
Un șarpe nou alunecă spre soare
Și peste-a ghiții aspră renunțare
Foșnește-al mărilor destin.

SUFLET

Ecou necunoscut al cărnii mele,
Din care luni pierdute vîi zălog
Precum pe bălți coclite chiamă stele
Făr' de păcat. Și tainic inorog,
Ce vrajă mi te-a dăruit să-mi fii
Sol și stăpîn din mare pînă 'n munte
Logodnic alb prin negre veșnicii
Și peste moartea trupului o punte.

ZORI

Cine-mi lovește 'n inimă mereu?
La poarta ei închisă cine bate
Atât de surd, atât de greu —
Când noaptea s'a oprit la jumătate,
Cine-mi lovește 'n inimă mereu?

O Doamne, porțile sunt ferecate
Cu lanț și lacăt de păcatul meu.
Zadarnic bați în noapte, nu mai bate
Atât de surd, atât de greu —
La porțile din suflet ferecate.

Pe umbra toamnei zorile-s aproape;
Lumini de-argint se joacă 'n heleșteu.
Bătaia ta tot sufletul să-mi sape
Atât de surd, atât de greu —
Prin nopți de toamnă zorile-s aproape.

O, Doamne, Dumnezeuul meu!
Se-aprind în aur tânăr cer și ape,
Atât de clar sporesc mereu;
Lumina lor în suflet îmi încape
Cu Tine, Dumnezeuul meu!

TIPAR

In toamnă valea se deschide lină
Sub ochii mei ca un ceaslov iubit.
M'aplec, citind colină de colină,
Pe pagini cu chenarul ruginit.

Desenul ei mă fură cu o vrajă
Ce n'a ieșit din mână de zugrav,
Coloarea ei mă prinde într'o mreață
De-azur topit în aur de seraf.

Tot sufletul îmi pâlpâie ca jărul,
Surd amintiri trosnesc din orice vreasce,
Când Domnul însuși i-a sfințit hotarul
Și clipele scăpate de sub teasc.

In toamnă țara se deschide plină
De înțeles ca un ceaslov străbun
Și buchii negre joacă în lumină
Cu împletite aripi de lăstun.

ROD

Pământ umbrit de brazde cât duc ochii.
In zare munții mai bătrâni ca țara
Lui Lerui-Ler și a zeiței Dochii.
Din cer cocori coboară primăvara.

Din foișor se-aud tălăngi cum suie
Târând spre culmi pâraele de oi.
In suflete, vechi doruri se descuie
Și înfloresc pe merii încă goi.

Sămânță grea de grâu și de secară
Din mii de mâni se varsă din belșug,
Dar visului cântând sub sălci la moară
Nu-i trebuie, să rodească, nici un plug.

AMURG PE PRUT

Cum coboram spre apa limpezită
De soarele tot mai pieziș pe Prut,
Am regăsit frunzarele mai rare
Și liniștea poienii de demult.

Lumina verii se lăsa spre toamnă,
Lumina după-amiezii da 'n amurg.
Sta crângul verde și pătat de aur,
Poiana se 'ncheia cu umbre lungi.

Pe țărmul dimpotrivă unde satul
Alb prin livezi se odihnea și el,
Sta pânza la ghilit pe prund întinsă,
Când nori subțiri se 'nvăpăiau pe cer.

Nu se clintea o frunză în pădure,
In sat nu se mișca un om.
Cu roata molcum strălucind la soare,
Bătea o moară apele domol.

Pe firul apei se ducea o plută,
Pe apa cerului aluneca un nor:
Era de-argint ca sunetul tăcerii
Și-i tremura lumina peste tot,

Stam jos la rădăcina unei sălcii,
In jurul meu priveliștile vechi.
Priveam înmărmurit, cum într'o carte
Copil privisem țara din povești.

Amurgul îmi intrase în poiană.
Priveliștea, tot stând, mi s'a părut
Că-o fură 'n zări un stol de rândunele
Ce tot mai mic în ceruri se pierdu.

IARNĂ TÂRZIE

Neguri se lasă greoi
Pe câmp, pe sub dealuri și lângă
Lungi ape 'nghiețate 'n zăvoi,
Sălciile mugur n'au încă,
Nici floare zarzării goi.

Gerul de munți tot se leagă
Pe zarea cu dungă de nea.
Din ceruri o barză pribeagă
Greșind anotimpul și ea,
Mai cade în iarnă, buimacă.

Stă scocul împotmolit
La moară sub maldăr de frunză.
In cuibul de mult părăsit
Revin anii vechi să-și ascunză
Nostalgicul lor fâșâit.

INSERARE

In vârful carului cu snopi
Amurgul cum se 'ntoarce,
Iși vâără cerul noru 'n plopi
Și fir de stele toarce.

Văzduhul se-adâncește clar
De parcă-i lună plină ;
Privești sburând spre porumbar
Hulubii de lumină.

Și 'n tine, suflet, schit de-argint,
Pe aripi de tăcere
Se 'ntorc arhangheli, prelungind
Un ceas de mir și miere.

Și cum ușoare umbre 'n dungi
De sunet surd le măsură,
Lin evantaiul aripi lungi
Și-l strâng, foșnind mătăsură.

SCAMATORUL

Doamnelor, Domnilor, de-mi dați voe,
Cu un femur v'arăt pe Tata Noe.

Cu 'n ochi de sticlă prinsă de ochian,
V'aduc din ceruri pe Aldebaran.

Pe fir și fără fir, din Sud și Nord,
Ce glas voiți să sune, vi-l acord.

Caruso mort va mai cânta pe disc,
Vorbește Faraonul pe-obelisc.

Cu 'n hârb de vas rotund, cu 'n ciob cu toartă,
Vă 'nalț din altădată Theba moartă.

— Cu ele ce să 'ncep, bătrâne vrac?
Cu oase și-oale sparte ce să fac!

Ia-mi trandafirul ăsta veștejit
Și dacă poți redă-mi-l înflorit.

Ia-mi inima brumată fără timp,
Redă-mi-o proaspătă, de poți s'o schimbi.

Și dă-mi din apa vremii doar un strop,
Să-mi vină tinerețea în galop.

ROZA DIN URMĂ

Cu drag am deslușit-o cea din urmă
In parcul plin de frunze seci,
Mai mândră de-a fi singură, nu turmă:
O roză cu petale reci.

Ascunsă în deplina-i frumusețe
Sub învelișuri purpurii,
Parc'ar fi vrut în toamnă să mă 'nvețe
Că 'n moarte chiar poți înflori.

ALOES

Inalt și dur, în ghimpi legat,
El singur viu din zare 'n zare,
Stă candelabru verde 'n soare.

Nisipuri ard în lung, în lat —
Sub za de țepi nu-i umbră, nici răcoare;
Scot ramurile săbii tăietoare.

Dar când sleit de sete un drumet
Infige crunt cuțitu 'n coaja tare,
Din inima străpunsă-i dă ca preț
Al ranii seva ei isbăvitoare.

POETUL

Nu voi ara cu plug de lemn pământul
Strămoșilor în pas de bou. Sămânță
N'oi asvârli de orz și nici porumbul
Nu l-oi sădi. De talpă îmi lipește
Țărâna și de umeri colbul gliei
Și ochii mei sunt turburi de nisipul
Adus de vânt. Dar sufletul mi-e slobod.
Dar sufletul îmi cere tot mai aprig
Adâncea brazdă-a mărilor. Pe buze
Cu sarea spumei albe, cu amara
Înțelepciune a valului voi merge.
Voi semăna pământul până 'n zare,
Cădelnițând pe holde vorbe grele
De legănări de ape și de sterpe
Vui de valuri. Voi lega strălimpezi
Comori de matostate și smarande,
Iar peste ele norii, vechi vântrele
De foarte vechi corăbii către țărnul
Helladelor. Și voi suna din scoica
Scobită ca din tulnicul de munte,
Când păcurarii își adună turma
De oi ce-a răslețit pe culmi departe,
Sirenele să vină și tritonii
Și zeii mărilor cu ochii încă
Păinjeniți de somnul lor prin ape,
Incremenind legendele în blocuri
Tremurătoare. Voinicește, singur
Voi trage-un chiot până 'n zarea lumii —

Și desfăcută de mătasea verde
A valului se va sui vicleană
Ca marea, Afrodita pentru care
Zadarnic ar cu dorul meu întinderi
De vis deșert... Și 'n răsărit deodată,
Cu nechezat de soare roș pe mare,
Mă va fura quadrigile ce crește
Furtuna măsurată a luminii,
Involburând în aur armăsarii
Inaripați, struniți de zeu din liră.

PRIMĂVARĂ

Ce folosește frumusețea ta? Ce este
O primăvară fragedă, de nu e
Lumină rourată peste ramul
Plăpând și 'n sufletul cel nou ca firul
De iarbă verde, raza jucăușă
A dragostei curate? Sau la ce bun
Sunt ochii tăi izvoare liniștite
De ape proaspete și dinții, pietre
Mărunte 'n prundul străveziu al gârlei,
De nu coboară soarele iubirii
Nici când să le aprindă cu seninul
Biruitor umbrirea mohorâtă?
Deschide-te din muguri! Fii o floare
De piersic, de cais și de migdală
Ce tremură fior de fericire
Pe golful pur al mărilor azure.
De mii de ani te-au plămădit în taină
Zei înțelepți: înseninează-mi clipa!
Pe ochi îți lasă genele iubirii
Să cadă ca orbind să vezi mai bine.
N'auzi în munte cum își surpă ghiața
Dorințele, cum se topește neaua
Atâtor ierni, cum vin desfercate
Și spumegând șivoaie? Ce vechi faun
Își desmortește 'n mine nemurirea?
Ce zeu elin se naște iar când trupul
Tău svelt de oleandru îl atinge?

Ce folosește frumusețea ta? la ce bun
Intinerirea lumii, dacă nu e
Un sol iubirii! Peste marea caldă
Talazul primăverii înflorește
Amară spumă ca și dorul meu.

VERSURI

Mai mult era în ele — dar precum
Din florile culese de-a ta mână
Pe scrin în vase n'o să mai rămână
Decât părere, oglindire, fum.

Deși petale fragede duc încă
Pe ele rouă și lumini de zori —
Buchete, amintire de colori,
Fac umbra din pridvor și mai adâncă.

Mai mult era în ele — dar le ia
Aceste vorbe rupte în neștire.
Sunt încă rourate de simțire,
Mai poartă 'n ele încă vraja ta.

STANȚE

Cu sculptorul stă piatra, ia pictorul culoarea
Să-ți făure tiparul și trupul să-l redea,
Dar eu am doar cuvinte să 'ncerc fermecătoarea
Minune ce mi-o dărui s'o prind pe lira mea.

Din șoaptele suflării vreau să-ți cioplesc conturul,
Din cântec vreau să-ți aflu un har nemuritor.
Din sunet de mătase îți voi croi condurul
Și din silabe limpezi și coapsă și picior.

Cu râsete de rimă albi dinții tăi îi număr;
Cu ritmuri de suspine îți farmec sânul plin;
Cu rotunjimea strofei răsare braț și umăr
Și ca o alăută tot pântecul senin.

*

Atât ți-am privit trupul că l-am furat cu ochii;
Atât ți-am sorbit glasul, că vorba ți-am răpit.
Doar umbra ta rămâne să miște vis de rochii
Și ce mai spui răsună ca un ecou slăbit.

Strâng vânt și strâng cenușă la pieptul lor de-o
[seară
Acei cu care poate credeai că m'ai înfrânt,
Când pățimaș în suflet adun ca 'ntâia oară
Lumina linii tale curate ca un cânt.

Dar dacă tot mai sufăr și încă sânger, nu e
Cum crezi că plâng făptura cu buzele de lut —
Plâng vremea care 'n mine nimicitoare sue
Cu moartea mea smulgându-ți eternul tău sărut.

*

Precum de orice lucru în zilele cu soare
O umbră își anină făptura de-amăgeli —
De tine mi-am prins dorul, rețea tremurătoare
De patimi, de suspine, de spaime că mă 'nșeli.

Supus el te urmează oriunde-ți duce pasul,
Nu poți scăpa de dânsul oricât de mult ai vrea.
Chiar și în somn alături de tine își ia masul —
Așa va fi să fie cât ține viața mea.

Dar când, eu mort, doar viersul acesta va rămâne,
Lumina lui chiema-va de-acuma umbra ta.
Oriunde și 'n tot locul cuvintele-mi stăpâne
Vor ști să mi te lege și tu le vei urma.

*

Când râzi își scutur salba de rouă crengi în tremur,
Cu-o șoptă chiemi izvoare și iernile deslegi,
La pasul tău, ca iarba pe câmpuri, mă cutremur
Și cu privirea floare de primăvară legi.

O taină mă 'nrudește cu tot ce te 'nconjoară.
Din mine pân' la tine duc mii și mii de punți.
Obrazul tău mă 'nvață pământu 'ntâia oară.
In ochii mari porți noaptea și ziua 'n dinți mărunți.

Ești cheia ce deschide comorile iubirii,
Ești zidul ce păstrează refugiul cel mai drag.
De ai muri, se pierde tot înțelesul firii
Cum pier, de le rupi firul, mărgelele șirag.

*

Izvorul unde tânăr băusem altă dată
Mi-întinde iarăși ceruri din alte primăveri —
Mi-e vara împlinită și toamna numărată;
Ce vrea cu mine soarta? Și tu ce mai îmi ceri?

Iubire aprilină cu zâmbete și cântec —
La jocurile tale nu pot să mai mă prind.
Ce mi-a fost viers pe buze în suflet mi-e descântec,
Când pătimașe vânturi vin totul pustiind.

Mai bine lasă spinul cu floarea lui de sânge
Stingher să înflorească și 'n toamna lui să stea,
Tu, care crezi că vremea și moartea se înfrânge,
Și treci înfășurată în tinetetea ta.

Nu-mi pasă dacă 'n juru-mi urzesc din ură oameni
Priviri iscoditoare și vorbe cu venin,
Cât timp în ochi și 'n cuget cu nimeni alta sameni
Și din adâncuri oarbe îmi nălucești senin.

Nu-mi pasă de e blestem sau har pe a ta buză,
În care cu nesățiu din plin m'am adăpat,
De ești un demon fraged sau o plăpândă muză,
De porți în piept cenușe sau foc învolburat.

Ești tu — și îmi ajunge să fii cum ești: unică.
Din sutele de veacuri, doar unul te-a născut;
Din miile de stele, doar o planetă mică;
Din toată omenirea doar sufletu-mi tăcut.

*

Pe rugul ce mă arde te vei urca odată.
În flacăra iubirii și tu te-i mistui.
Privirea ta de piatră, azi dură și curată,
Iși va topi seninul și se va adumbri.

Mândria frunții nalte se va lăsa umilă
Pe pieptul unde jarul dorinței va fi strâns,
Și limpedele zâmbet, ce n'a știut de milă,
L-o turbura ghehena fierbintelui tău plâns.

În vâlvătăi de patimi cădea-vor în cenușă
Truface brațe albe și visuri, la un loc.
Căci n'o să poți — ca mine — prin tainica ei ușă,
S'ajungi la nemurire, cu aripe de foc!

*

Așa cum în furtună loviți trosnesc tufanii
Și-și clatină tulpina și-o surpă la pământ,
Iubirea ta cumplită îmi prăvălește anii
Și-mi pulberă frunzișul de amintiri în vânt.

Cu sila își deschide o neînfrântă cale;
Dă jos credinți de-o viață și îndrăgiri de-o zi,
Cu jertfa lor sporește puterea slavei tale,
Pe inima-mi pustie să poți în veci domni.

De-acuma ești stăpâna! Din mine până 'n zare
Nu sboară o dorință, nu tremură un gând,
Să nu ți se închine cucernic la picioare —
Și-ți sunt o alăută de laude sunând.

*

Să-ți pot uita făptura fugii în codru verde,
Și-am strâns în brațe, albă, tulpina unui fag —
Dar am simțit cu spaimă copacul că se pierde
In trup de fată, fraged și despuiat și drag.

Să-ți pot uita privirea, ascunsu-m'am în noapte,
Dar stelele cu ochii tăi galeși m'au găsit
Și glasul tău din umbră, în cântece și șoapte
De ape nevăzute, revine deslușit.

Atunci cu îndârjire m'am sihăstrit în mine,
Durai o mânăstire pe temelii de gând.
Dar la altar, în locul icoanelor străine,
Mă aștepta obrazu-ți și îmi zâmbea plâpând.

CÂNTEC PENTRU TINE

Vrei să vii puțin
Numai până 'n câmp?
Stelele mi-l țin,
Cornul lunii strâmb.

Vrei să uiți un pic
Inima ce-o porți?
Strânge-ți-o în plic
Cu zâmbiri și morți.

Vrei să-mi dai în schimb
Lutul până 'n zori?
Dorul tău îl plimb
Pe cărări surori.

Vrei să-l port stăpân
Prin vârtejuri sus?
Lasă-mi-l pe mâni,
De căpăstru dus.

*

Lasă-mi-te lasă
Dacă mai vrei tu,
Tânără mireasă
Cine te făcu?

De mai crede 'n mine
Roșul tău sărut,
Patima din vine
Cine ți-a păscut?

Vineți ochi ca pruna,
Ochi cu negre pungi,
Pântec cum e luna
Printre ramuri lungi,
Brațe reci ca șerpii
Lunecând pe prund,
Și în floarea ierbii
Scutul tău rotund.

Lasă-mi-te lasă
Peste pieptul meu,
Viță mlădioasă,
Rod cu boțul greu.
De mai crede 'n mine
Părul tău de tuci,
Zumzăie albine
Viersuri, de-l usuci.

*

Apa de izvor
Ia-mi-o din urcioare
Și să-mi dai și tu,
Adiind răcoare,
Cerule cu prigori
In apus de soare.

Ți-am cules frunziș,
Mladă de răchită;
Dăruie-mi și tu
Pace amurgită,
Raza pe furiș
Prutului tivită.

Ți-am adus un rug
Negru, tot, de mure
Ca să-mi dai și tu
Seara din pădure,
Apele ce curg
Nori cu clipe sure.

CÂNTEC PENTRU LUMINĂ

Lumină, lumină, de ce
În toamnă târzie te duci?
Amară e coaja de nuci
Şi floarea soarelui e
Tăciune când tu ne-o usuci.

Lumină, lumină, mai stai,
Spre iarnă nu te grăbi!
Ce-or face în vânturi pustii
Foşnitele frunze şi mai
Mâhnite de nu le mângâi?...

Lumină, lumină, n'ai nici
O milă de flori şi furnici.
Dar greerii, bieţii, ce strâng
Dcar bobul de soare din crâng,
Ce-or face la iarnă şi cui
Să ceară de nu-i îndestui?

Lumină, lumină, mai stai
La mine măcar până 'n Mai!

PASĂRE DE LUT

Pasăre galbenă 'n cioc
Bate ușor la fereastră.
Umbrele nopții n'au loc
In dimineață albastră.

Oblon pe suflet căzut
De mult — spre cer se ridică
Și sburătoarea de lut
Pătrunde 'n țării fără frică.

Prin geam de cleștar brumăriu
Pasăre de-aur sau frunză
Sau rază pierdută, nu știu,
Vine la piept să se-ascunză.

BURATEC LUNAR

Buratec pe foaia de nufăr
Plutește pe ceruri de iaz.
Intâile stele când sufăr,
Pe pajiști de ape și-atlaz,

Drac verde al verii, buratec,
Privește cu ochii holbați
Cum suie în dom de jăratec
Lung luna prin plopi tremurați...

Când clopot din funduri de baltă
Răsună în schitul pierdut,
Buratec, lin scara te saltă
Pe ceru 'n paftale bătut.

VEVERIȚĂ

Veveriță, care n'ai
Casă, curte și alai,
Legănându-te îmi stai
Sus pe ramură ca 'n rai.
C'o alună 'n ghiare mici
De nimic nuț-i pasă, nici
De pafțale și măргеle
Scumpe 'n ochii dragii mele,
Nici de rublele de-argint
Pentru cari se bat și mint,
Lingușindu-se avan,
Toți boierii din Divan...

Stai pe ramură de tei
Și te uiți de sus la ei,
Stai pe creangă de stejar
Și de nimeni n'ai habar.

ȘARPELE CASEI

Nod din adâncuri,
Șarpe al casei,
Lapte ca spuma
Ia-mi-l din blid.

Lapte muls noaptea
Pe lună nouă,
Miere de-albine
Scoasă din stup.

Lasă poiana,
Umbra pădurii:
Casa te-așteaptă,
Șarpe bătrân.

Casa trosnește
Din temelie:
Vatra te chiamă,
Șarpe bătrân.

Noaptea de friguri
Pruncul bolește;
Galben te strigă,
Șarpe bătrân.

Boii pe brazdă,
Oile 'n țarcuri,
Pier de-a 'n picioare,
Șarpe bătrân.

Vrajă de babă,
Rugă de preot,
Leacuri și ierburi,
Nu pot nimic.

Lasă pădure,
Lasă poiană,
Șarpe al casei
Vino la cuib.

FRAȚII

De frații mei creștini m'am săturat,
De răutatea lor cea bună,
De târg, de casă și de sat,
De adevărul lor minciună.

De sora mea păgână m'am scârbit,
De sărutarea ei ce mușcă,
De patul ca mormântul adâncit,
De dragostea-i îngustă cușcă.

Vreau să mă duc la frați adevărați,
M'așteaptă 'n munți părinți de totdeauna.
Din leagăn de copil îmi stau visați
Ca soarele de dragi, frumoși ca luna.

În funduri de păduri și de coclauri
Și peste vremi, ca om să nu străbată,
Păzită de poveste și balauri
Stă seminția lor curată.

TĂCERE

Cântecul păsării sus,
Cântecul apelor jos
Și eu ca un trunchi de stejar
Prins între ele:

— Pasăre dă-mi
Trilul tău, clar.
Murmurul tău,
Apă, mi-l dă!

— Aripă n'ai
Să desfășori
Aerian
Râsul solar.

— Nu ești cristal
Pribegitor,
Neturburat
Plânsul să-mi furi.

— Aripă și val
Dacă-mi lipsesc,
Tainic îmi duc
Zei senini.

Cântecul păsării sus,
Cântecul apelor jos
Și eu ca o grea
Stană 'ntre ele.

IMPLINIRE

1939—1940

CARTEA PRIVELIȘTILOR

POETUL

Când unul spumă de săpun
Suflând în jocuri irizate
Văzduhul visului străbate
Cu pieritoarele minuni,

Un altul în granitul dur
Cu dalta îndărătnic bate
La gândul că 'n eternitate
Va sta desprins de-un lut impur.

Păstoru-și zice 'n fluer dorul
De care fuge călătorul.
Dar pe simetrice cântare

Poetul cumpănindu-și versul,
Mai chiamă 'n suflet o cântare
Și naște tainic universul.

NOMADUL

Gorgane, taine unde își dorm regii
Un dor neogoit de pribegiri —
Sub iarba stepei vălurând umbriri,
Călare stau cu arcu 'n mâini vitejii.

Adânci semințe în bătaia vrăjii
Rechiamă roiul slobod de simțiri;
Vin călăreții vremii 'n năpădiri —
Pe tot pământul tremură betegii.

Puhoiul ploilor cum umflă iazuri,
Pornesc șivoaie și se sparg zăgazuri —
In mine bate valul lor săpând.

Oprește-te! movila n'o deschide!
Să nu trezești iar sufletul flămând
De ceruri vii, sub glie și obide.

LA MOARA REA

La moara rea vin care la făină
Și nu e grâu curat ci e neghină
De suflete ce au trăit haină
Viață neagră de păcat și vină.

La moară stă în poartă Necuratul
Și omului îi macină păcatul
Bob după bob, la rând aștepte satul
Un an bătut că nu-i încurcă leatul.

Draci pirpirii în cârcă umflă sacii,
Coboară scări prin beciuri fără fund,
Aluatul șec să-l plămădească dracii.

Și pe lopeți ce 'n guri de jar răspund,
Pâini rumenesc mai roșii decât racii
Răscopți de vii, într'un cuptor rotund.

CINĂ

Deschide poarta. Intră. Şezi la masă —
Acoperită e cu in curat.
Ia caşul alb şi proaspăt strecurat,
Şi frânge pita cea dospită 'n casă.

Livezile de pruni sub frunza deasă
Goldane rourate ți-au păstrat.
Din viea mea bea vin întunecat,
Din faguri gustă miere luminoasă.

Când seara dă de ramuri să se prindă
Şi luna-şi lasă razele pieziş,
Ți-oi dărui priveliştea din tindă.

Sunt dealuri argintate ca icoane
Şi văi de ulmi sfințiți în luminiş,
De care ştiu, străine, că ți-e foame.

PASTORALĂ

Pe sunet de fluer în sus
Prin veac izvorît din vecie
Se intră în țara pustie
A mitului ce ni l-a dus.

Cu luna, cu stelele sus
În nalta lui cununie
Păstorul se leagă să fie
De-o turmă de zodii sedus.

Și jos pe o gură de rai
Trei baci în Prier reiau drumul
Povestei spre verdele plai.

Mioara mai plânge și azi
Când toamna fâșii lasă fumul
Să cadă pe fagi și pe brazi.

VIZIUNE POLARĂ

Banchizele, diamante șlefuite
Pe cari zăpada lunii ninge clar,
Iși duc solemn spre zarea ce le 'nghite
Fantastice corăbii de cleștar.

Pe cer de-opale gerul pironit e
Cu reci sclipiri astrale și arar
Răsfânge cataracte împietrite,
Aprinde bolți din basmul selenar.

În peșteri de smaragd lovește marea
Vuind a moarte cu adâncu-i glas,
Sculptând în țărnm de ghiață nemișcarea.

Și când tăcând din nou și-a tras pologul —
Pe spuma sclipitoare a rămas,
Cu 'n singur corn în lună, inorogul.

HOKUSAI

Lăptos și roz un cer de dimineață,
Sub care — inundate — abia vezi
Pătratele plantații de orez
Cu sate mici în pâlcuși de verdeață,

Și-aprinde luminoasele dovezi
Și, săgetat pieziș de-un sbor de rață,
Rupând închipuirile de ceață,
Iți suie 'n minte piscul ce-l visezi.

Furnici, pe cap cu mari ciuperci de paie,
Iți pare 'n zări un șir de peregrini —
Dar tu, chiamând priveliștea 'n odaie

Și la măsura ta lărgindu-i rama,
Cu-o trăsătură de penel senin
Culegi din nori eternul Fuji-Yama.

PORT BRETON

Căsuțele cetăților bretone,
Cu spate-adus și șoapte guturale,
Inghesuite 'n șiruri monotone,
Se 'nchină 'n umbra naltei catedrale.

Bat clopote blajine în surdină...
In zori de zi e împânzită marea.
Prin neguri zăbrelite de lumină
Simțind prelung cum se goleşte zarea.

Nevestele pescarilor ce pleacă
Nu se bocesc, nu flutură batiste —
Tăcutele, când sufletul le seacă.

Și în amurg purtându-și pruncul, triste,
Mai stau pe țărnel mărilor bretone
Ca pe vitralii ștersele Madone.

NATURĂ MOARTĂ

Lin trandafirul din pahar
Lăsând petala lui să cadă
Sărută roza de zăpadă
Din apa cu albastru har.

La doi păstori de porțelan
De Saxa: mică și pudrată,
Marchiza 'n Sèvres își arată
In alb disprețul suveran.

Și pe un scrin din vremea 'n care
Trăia și Goethe și Voltaire:
In lungi bățai crepusculare

Străvechiul ornic sună rar
Prin timpul cu brumat cleștar
Vecia ceasului ce moare.

ZORI DE PRIMĂVARĂ

Cu vălu-i roz pe ceruri azurii
A 'ncremenit aerian migdalul —
Sineala golfului își frânge valul
Molatec peste scoici trandafirii.

E-atât de clar văzduhul că nu știi
Ce proaspăt vis și-a limpezit cristalul:
Balcicul își descoperă tot malul
Și 'n soare norii se topesc fâșii.

Pe plaja potopită de lumină
Un turc bătrân vopsește un caic,
Pescari cârpesc năvod cu plasă fină.

Și piersicul, ieri gol, e azi în floare!
Pe când — petală albă — tot mai mic
In zări catarg cu pânze stă pe mare.

HELLAS

Măslini străvechi, munți numai stânci, și colo
Culcată: marea ca un cer mai clar.
Orice atingi e rugă ori e dar,
Și pini în vânt sunt lira lui Apollo.

Sau, de preferi, coloanele acele
Dormind la umbra crângului sfințit,
Bucolica talangă 'n asfințit
Și miei pășunând prin asfodele.

Vrei sarcofagul alb în foc de maci
Sau stela 'n drum a dansatoarei moarte
Și vântul viu în marmură încins?

Dar mie dă-mi, deplin să mă împaci,
In rama ei de-argint fluid, departe,
O insulă de-azur pe valul stins.

RĂSĂRIT DE SOARE

Cu coamele de flăcări ies din mare,
Sufflând prin nări învăpăiate zori,
Tuspatru caii soarelui, prin nori
Trăgând un car cu osii arzătoare.

Și zeul aplecat pe 'ntinsa zare,
Inflăcărutul, îmboldind cu zor
Innebuniții roibi nechiezători,
Gonește aprig alba arătare

A lunei lunecând în spre apus
In scaun de ninsoare și de nacru,
De ciute negre către noapte dus.

Și mâna de lumină de-o atinge,
Pe-al morții ei zadarnic simulacru,
Clar aurora roze roșii ninge.

ENDIMION

Plângi, nimfă, ziua stinsă în izvoare...
Pier oile luminii pe prundiș.
Păstorul gol ți-ascunde sub frunziș,
In somn destins, un trup rodit de soare.

Dar peste liniști pururi călătoare
Chiemând talazuri noi la luminiș,
Imensul dor al lunii, drum pieziș
Intinde scânteind ca o ninsoare.

Pătrunde 'n guri de peșteri gol de munte,
Aprinde ape 'n tănuite chei
Și prin păduri adânci durează punte.

Cu ochi de rază crengile desface
Și lacrimi prind în arzător polei
Tot visul celui adormit în pace.

FAUNUL

Ivit cu luna intră în livezi,
Când răsunând în magica tăcere,
Din crengi pe selenarele zăpezi
In troeniri de vis cad grele mere.

Stă împietrit de taină, ca 'n obezi,
Pândit de nemuriri și de mistere.
In pârguirea sevei parcă vezi
Cum crește 'n el pământul în putere.

Un nor. Iar luna. Și din umbră sare
Răpind la piept plăpânda înnodare
De nimfe — lebezi albe sau păveri.

Se sparg pe căi lactee rodii coapte
Și, îmbătat de trupul lor de lapte,
Un faun soarbe luminosul cer.

CENTAURUL

Vuiră stânci căzând în rostogol
Și pietre scăpărară sub copită,
Când răsări cu umbra lui lungită
De-amurg, Centaurul pe vârful gol.

Cu bust de zeu și trup vânjos de vită,
Se înălța trufaș și trist: simbol
Credințelor uitate, aspru sol
Gonind sălbatec inima-i rănită.

I se-arcuise fruntea, grea de gând,
Ca bolta cerului purtând tăria
Și cu tăceri solemne munți umplând.

Privirea lui de stea păstra vecia —
Doar nechezat de iepe 'n văi vibrând
Cu surd ecou îi turbura stihia.

LUI ATLAS

Proptești în van cu umărul Pământul,
Uriașule — nu scapi de tăvăluḡ.
Cu chică grea de bivol roș de jug,
Puterea ta nu-i apără mormântul.

Loc Terpsichorei! Lasă-i ei avântul.
Ușoara țină 'n deget ca un fulg
Rotunda tavă cu întins belșug
De țări și mări — să nu răstoarne vântul

Năframei ei de raze și azur:
Platourile Asiei din care
Curg fluviile sfinte împrejur,

Pustiurile Libiei arzătoare
Și, lin sunând de țarmuri valul pur,
Ciclade albe în surâs de soare.

NARCIS

Îți pleci pe liniști de iaz
Prin umbre profunde
Nostalgica sete și azi,
Amurg de-o pătrunde.

Te chiemi. Luminos ca 'n pervaz
In taină răspunde
Misteriosul obraz
Ascuns pe sub unde.

Cu mâna încerci să-l atingi
Din vis cum răsare,
Dar chipul pe ape îl stingi.

Grumazul și fața îți pier
Și raze și stele și cer
Cu o tremurare...

BASORELIEF

Și-au prăbușit imperii înflorirea,
Cetăți din slăvi s'au scufundat în lut,
Nisipul dus de vânt e așternut
Pe unde-au fost Niniva și Palmira.

Câți regi și câte neamuri în trecut
Și-au înfruntat puterea și oștirea:
Pustiul i-a înghițit și risipirea
Ca nouri de lăcuste i-a păscut.

Dar tu rămâi pe-un soclu de muzeu,
Ca o sfidare veșniciei oarbe,
In frumusețea ta de tânăr zeu.

Pe dușmănia veacului hain
Și peste timp, ce lacom ne tot soarbe,
A biruit profilul tău elin.

C A R T E A T Ă R I I L O R

CTITORUL

De greu păcat să aflu mântuire
Și sufletul să mi-l așez în rai,
Punându-i hram pe Sfântul Niculai,
Smerit durez din viață mânăstire.

Ales-am o poiană cu alai
De brazi bătrâni să-i stea împrejmuire
În miez de munți, de ea să n'aibă știre
Tătarii, să mi-o calce 'n trap de cai.

Am tras în juru-i zid cu meterez,
I-am întărit cu drugi boltita poartă
Și Preacuratei în cucernic crez

I-am îmbrăcat icoana cu-argint greu.
Acum aștept, încrezător în soartă,
Pe-Arhanghelul trimes de Dumnezeu.

PREVESTIRE

M'aplec pe tine ca pe arătură
Plugarul însetat de verde grâu —
Va crește spicul galben pân' la brâu.
Când totul m'amăgește și mă fură?

Ce n'am putut eu spune, prins în frâu
De zile grele, oare altă gură,
Destăinuind un suflet de răsură,
Va limpezi-o 'n glas curat de râu?

Mi-ești, fiule, un clopot sfânt în care
Aștept să sune ceasul meu deplin
Când voi porni spre umbră și uitare —

Cum stă legat de cer un peregrin,
M'așez și eu cu sufletul în zare,
Chiemându-ți limba grea ca un destin.

FRATE ICONAR

Cu mintea 'n zare ziua stă năuc,
Slab, cu ochi stinși și turburi cum e iazul.
Nu-i știe nimeni păsul vechi, necazul,
Ge trupu 'n post și veghe îi usuc.

Dar când amurgul sare clar zăplazul
Și albe aripi prin livezi se duc —
Monahului încremenit sub nuc,
Arhanghel tânăr i-a deschis obrazul.

A prins albastru nou din ceruri pure
Și aur viu din lanul greu de spic
Și verde crud din muguri de pădure.

Și toată noaptea zornic, în chilie,
Pe lemnul ceruit după tipic
Fecioara Preăcurată o învie.

PUSTNIC

De-atât amar de vremi se sihăstrise —
Că talpa îi prinsese rădăcină.
In iască putrezită barba i se
Schimbase, lacrămile în rășină —

Atât de-adânc în munți că nu suise
Acolo gând de om să-i ducă vină
Că rugile le-a dat pe brazi și tise,
Că schitul l-a pierdut pentr'o tulpină.

I-aduc în ghiare veverițe hrană,
L-adapă norii; codrul îi e strană
De-odihnă, cerul larg: iconostasul.

Ceaslov de n'are, de-i lipsește clopot:
Il chiamă la vecernii ape 'n ropot,
Cu stele — buchii — tălmăcește ceasul.

TOAMNĂ

Târziul luminiș de foi gălbuie
Imbracă ulmii în odăjdii vechi.
Tăcerile din codru ies perechi,
Trezind prin siliști pașii mei ce suie

In anotimp... Și nalta mânăstire
Cu tâmplă aurită de lumini,
Adună la icoane fagi senini
Sub ceruri ruginii de patrafire.

In strana mea de umbră m'am oprit
Și liniști cu evlavii mă 'mpresoară,
Singularități din veacul împietrit —

Și am zărit, sfioasă și ușoară
Venind în sihlă la izvor ferit
Să se cuminece, o căprioară.

HERUVIM

Când seara țese umbră prin odaie,
Din jâlț de vremi privind oglinda, stai—
Un singur fulger o cuprinde mai
Infricoșat ca ochii de văpaie.

Și cum adânc pândești, se întretaie
Pe ger de ape aripe de rai...
Să fie El, solia ce-așteptai?
Așa lumină 'n inimă ce grea e!

De slăvi orbit te frâangi făr' de putere,
Biet îndrăsneț, la rându-ți fulgerat
De flacăra cumplită ce te cere.

Oglinzi se 'nchid și suflete, pustii —
Din noaptea lor brumată a sburat
Foc alb prin înstelatele domnii.

INGER RĂMAS

Dăduse iarna 'n primăvară iar
 Și sub un piersic scuturat de floare
 Lăsase nea de scoici ca în Brumar
 Și mic un înger înghiețat la soare.

Părea o rândunică de cleștar
 Uitată jos de toamna migratoare —
 Cu aripile 'n cruce, tainic dar
 Căzut din cer și care 'n suflet doare.

Avea doi ochi ca boabe de mărgean,
 Pe cap purta un cerc de albă lună
 Ca o icoană dintr' un schit muntean.

Fetița cea mai mică l-a văzut;
 Plângând fugi în casă să le spună —
 Și toți au râs și nimeni n'a crezut.

ROZĂ

Desăvârşire-ascunsă 'n mii de gânduri,
Şi 'ntr'o petală fiecare gând;
Inşiruire de chilii păstrând
Tot duhul lor chiar de le smulgi din rânduri;

Şchit tăinuit ai cărui fluturi sunt
Anahoreţii duşi de vis şi vânturi;
Psaltire de colori, ceaslov de cânturi —
Dai mânei cui te-a rupt tot mirul sfânt.

Văd fruntea-ţi grea de rouă cum se pleacă
Pe un boboc deplin, ce-l strângi în cracă —
Marie-a florilor, n'ai alt destin!

Când sora ta din ceruri mă învaţă
Prin jertfă vie ca să scap de chin,
Dă-mi sihăstria ta să uit de viaţă.

SPECTRUL ROZEI

Roza pe masă sta
Ruptă tulpinii —
Albă ca mâna ta
Piere grădinii.

Moartea o prinde ca
Sborul albinii.
Vântul floarea îi ia —
Umbrele, spinii.

Fetele ei de acum
Numai cenușe,
Albă părere de fum —

Tremur prin tremur de zori,
Fără cătușe
Aripi, arhanghel de flori.

VÂNĂTOARE

Ogarii Tăi, o Doamne, 'mi dau de urmă,
I-aud chefnind ne 'nduplecat prin zări.
Zadarnic fug în mine și 'n uitări
Adânc m'ascund de apriga lor turmă.

Bătaia lor cumplită nu se curmă.
Ingenunchiază — ciută 'n tremurări —
Tu, inimă, 'ncolțită de 'ntrebări
La ape vii când colții buni te scurmă.

Pe apele curate îți apleacă
Și setea pătimășe și fiorul
Iubirii care 'n veci de veci nu seacă.

Ogarii Tăi, o Doamne, mi-au rupt lutul —
Acuma poți, Părinte, să-mi fii scutul
Și, pradă, îmi prind singur Vânătorul.

JOC DE FLĂCĂRI

Copilul adormind privește focul.
Sar veverițe roșii pe podele,
Alungă aur granguri prin perdele
Și lupii umbrei suri își mută locul.

Și el, legându-și dorul de norocul
Luminii jucăușe și rebele,
Își vinde viața pe 'nsoriri: rubiele
Și galbeni fără preț de-ai pierdut jocul.

Se lasă seara pe grădini de ghiață.
Nu-l încălzește scrumul vetrei sale
Pe cel cu noaptea timpului pe față —

Dar cum pe geam ning iarăși zodii vii,
Ard aripi și îl fură siderale
Inchipuiri de jar prin veșnicii.

PRIVEGHI

La căpătâi i-au pus o lumânare.
O viață împietrește, și o ceară
Când umbra cade pașnică în seară,
Invie steaua ei pâlпăetoare.

Din mugur flacăra s'a făcut floare;
Obrazul e de zgură. De afară
Prin geam deschis albine glonț sburară
Și râset de copii jucând la soare.

Gândesc la tine, ceară de altar,
La florile de unde te-au ales
Albine 'n stupi de lut și de șovar,

Să te prefaci lumină de eres —
Și mă gândesc la moartea ce-ai cules,
Tu, omule, cu masca ta de var.

CALENDAR

O foaie cade, sboară-o zi
Pe albe aripi de hârtie —
Nu încerca s'o mai reții
Viața ta ce se subție.

Copil râdeai când fâlfâi
Intâiul vânt ce 'n gol adie,
Acum începi a te sfii
De-a calendarului stafie.

Pe apa timpului nu poți
Urca 'napoi cu nici o luntre.
Și inima — un ceas cu roți —

Cum dă vecia s'o înfrunte,
Lăsându-ți tâmplele cărunte,
Ne culcă în sicriu pe toți.

CIMITIR

Revin în cimitir cum intri 'n casă
Alți oaspeți dragi să-i însoțești mereu —
Sunând a plumb iubirea mea îi lasă
Pe scări de mauzolee tot mai greu.

Cad peste cruci seri putrede de ploaie,
Rugină prind coroanele de fer,
Sub neguri reci castanii se îndoaie —
Scheletul lor trosnește mai stingher.

În cimitir revino, primăvară!
Dau muguri, cântă păsări și plăpând
Din gropi ies flori pe cei ce le uitară.

Dar eu nu uit de vechea mea oștire,
Cernit sub prapuri, gârbov, merg la rând,
Când sună veșnica lor pomenire.

CHIPAROȘII

In plin azur cresc negri chiparoșii
Sus pe colină 'n albul cimitir ;
Cu rădăcina 'n moarte stau setoșii,
Sorbind lumină fără de umbriri.

Sub piatra ce ne-acoperă strămoșii
Inchiagă glia vaste înrudiri ;
Tot sângeră 'n tulpini rășine roșii
Și râvne vechi înalță nemuriri.

Nu-i văd tremurătorii plopi, nici ulmii
Păstorilor, nici sălciile ce plâng,
Și unde e stejarul, strajă culmii ?

Cipreșii au rămas să ne 'nțeleagă,
Ei ce 'n azur fuiorul sfânt și-l frâng
Și, drepți și duri, de morți adânc se leagă.

TIMPUL

In sticlă nu-i, în ceasul cu nisip
Ce curge lin și sec aceeași oră.
Nu-i în apus și nici în auroră
Și urma-i pe pământ nu are chip.

Dar îl aud târziu, la foc de sobă,
Cum pasu-i apăsător își face drum
Venind din țara umbrelor și cum
In inimă îmi bate ce 'ntr'o tobă.

Rechiamă tot ce-a fost și o să fie;
Toți anii mei cu clipa lor învie
Din totdeauna, fără ieri și azi.

Simt mâna-i cum m'atinge ca o moarte —
Și în oglindă stă un alt obraz
Îngălbenind ca fila dintr'o carte.

ETERNITĂȚI, VREMELNICII

Eternități, vremelnicii —
Le ține moartea în balanță.
Zadarnic te trudești să știi
De ești de bronz sau de faianță.

Suflați cu fulgi de pădăii,
Părtași cu munții în constanță,
Din fruntea noastră la țării
Sau la schelet nu-i vre-o distanță.

Tot ce sculptăm, tot ce clădim,
Le 'nghit veciile ce curg
Pe-al veacurilor țintirim.

Și pe un cer proteic norii,
Topindu-și sborul în amurg,
Rămân — doar ei — nemuritorii.

STELE

Lumini pe limpezimi de veșnicie
Stând pironite 'n loc ori călătoare,
Inchipuiți deplina geometrie
Sau zar scăpat din mâni nemuritoare?

De mii de veacuri pentru cine oare
Deschideți cale vremii ce-o să vie?
Cristal plăpând pe ceruri de ninsoare,
Ființe de foc alb și armonie.

Perfecte ca un cerc închis și totuși
Nostalgice ca florile de lotuși
Pe-oglinzi în tremur, ați rămas fecioare —

Legând de valuri văluri argintate,
Pe mări urcați și, reci scânteietoare,
V'aprindeți taina în singurătate.

CARTEA MĂRTURIILOR

IMPLINIRE

Ne'nvinsul vers în care inspirarea
Imi bate ca un pește în năvod,
Mi-o ține poezia de uitarea
Obștească, dăinuind-o în norod.

În vânt se duc mândrii de voevod
Și orice slavă 'n veac o spală marea —
Când, încheindu-mi tainic cugetarea,
Mă copleșește 'n suflet greul rod.

În anii mei moșiile fecunde
Ridică holdele de grâu etern,
Sub mana lor pământul se ascunde.

Și singur din pridvorul casei mele,
Privind la cerul toamnei, îmi aștern
Pe alt tărâm recoltele de stele.

SONETUL

Incerc și eu corabia cu minuni
Infrigurat, încrezător să-mi fie
Catarg înalt, severă armonie
Și punte arcuită pe genuni.

Cu prora ei ce clasic se subție:
Săgeată șlefuită de furtuni,
Cu suflet singuratic din străbuni,
Semeț înfrunt talaz și veșnicie.

La cârmă simt sub mână trainic vasul
Cum se cutremură înaripat
Și cum deodată 'și domolește pasul —

Clar-văzător și buimăcit de basme,
De stricta mea busolă îmbătat
Pe-un ocean de vis și de fantasme.

CRISTAL

Din neagra culme — mumă care poartă
 În pântecul de taină prunc ursit —
 Milenii împietrite ți-au urzit
 Curatul chip descătușat de soartă.

Tulpini de orgă — jocul împlinit
 Doar pentru ochi pe a tăcerii poartă —
 Prind soarele în urne fără toartă,
 Scot stele strălucind la infinit.

Minunea ta e dură și fragilă,
 Cleștar, de care mi-am legat și eu
 Un suflet clar, un trup opac de-argilă;

Prin tine îmi învăț arhitectura
 Divină și, desăvârșind natura,
 Răsfrâng senin vecia în vers greu.

HAR

Ce-ți veni de sus, nu-l lăsa să cadă,
Ține-ți-l adânc în pământul bun.
Ți-a blagoslovit grâul un străbun,
Crezul îngropat tainic sub zăpadă.

Lasă-te ca 'n somn zodiilor pradă,
Va veni Prier înverzind pășuni,
Sufletul va fi sboruri de lăstuni,
Vei uita umbriri, nori cumpliți și sfadă.

Ce-i născut întreg, moartea nu-l sfărâmă,
Veșnicia-i stă sâmbure în dar
Și din nalte vrăji duce o fărâmă.

Lasă-l aruncat pământescul zar —
Cerul, el ne dă stele bune, rele,
Cântecul deplin, gândurile grele.

POTIR AMAR

Potir amar... viață, băătură
Cu tot mai mult venin când anii scad:
Iubirea otrăvită prinde ură,
Paradisiacul vin se face iad.

Când josnici frați dela altar decad,
Credința sfântă de le-a fost sperjură:
Zadarnic cerci, împotmolit în vad,
Tu singur să te speli de neagra zgură.

De ce nu poți ca ei nepăsător
Trădându-ți sufletul să urci pe scara
Cleioasă a îngenunchierilor?

Ci tot ții piept puhoiului nătâng —
Stăpân pe tine, surghiunit în țara
Inaripărilor ce nu se frâng.

CHEMARE

M'apasă seara, sufletul mi-e gheață
Și ce pustiu căminul stins sub nea.
Dă-mi jarul ochilor tăi mari, să stea
In flăcări dorul dătător de viață.

Intind, flămând, mâini reci spre clara față,
O chiamă din adânc nevoia mea.
Ești raza caldă după iarna grea,
Lumina primăverii ce mă 'nvață

Intinerirea lumii și îndemnul
De sbor al ciocârliei spre țării.
Aprinde focul cerului cu semnul

Privirii tale. Dă-mi învolburarea
Iubirii, că în patime pustii
Prin rai și iad să-mi aflu împăcarea.

PEGAS

Pe când în geambașlâc de iarmaroc
Toți poetaștrii noștri vând mârțoage
Și umflă inspirații slăbănoage,
Schimbându-și lira 'n lire cu soroc —

Neașteptând ca nimeni să mă roage
Să mă amestec în murdarul troc
De 'njurături și laude, nu joc
In tumbe, dând în tobe și în doage.

Clădindu-mi din cuvânt de fildeș turnul,
Nu-mi pasă dacă singur am tăcut,
Păstrând senina mască și coturnul.

Căci zi de zi tot mai cumplit mă paște,
Cu gâtul încordat ca și un scut,
Inaripatul cal, ce mă cunoaște.

PĂRERE

De-ai suferi cumplit, n'ai țipa tare ;
Adâncul tău cu umbre nu-l sporești ;
Decât luceafărul pe bolți cerești,
Un foc de târlă, noaptea, e mai mare.

Preferi — o știi — deplina 'ntunecare ;
E greu în miez de zi să ne orbești ;
Prin umbră doar ești mit, de te 'nvelești
In ea întreg: viers, patimi, cugetare.

Eu, unul voi rămâne azi ca ieri
Dăltuitor de vorbe vii în soare,
Limpezitor de rodnice tăceri —

Sau în umbriri albastre de nopți clare,
Cu sufletul pe apele din cer,
Adunător de râuri de cleștare.

FARMEC

Cu ape verzi-albastre, fără teamă,
Foșnind prin ierburi, izvorînd pe prund,
Ies șerpii — când din fluerul rotund
Intărâtarea lor umbrit o chiamă.

Urmând în modulare strania gamă,
Inmlădieri viclene îi răspund —
Și el, pierdut în iaduri fără fund,
Se 'mbracă 'n piei de vis ca 'ntr'o năframă.

Stau, spice 'n snop, înlănțuiți de cântec,
Șerpi săgetând venin șuerător —
Și iar învinși alunecă pe pântec.

Pe când stăpân pe limba lor grozavă,
Cu meșteșug înalt, un vrăjitor
Alege viers de miere din otravă.

TREPTE

Cu legănări de pântec ca o lună
Alunecând sub gingaș vâl de nor,
Iși mișcă rar, din umăr la picior,
Perfectul arc ce ritmic se înstrună

Și se destinde iar, turburător,
Când surd tambura monoton răsună...
In juru-i gloata hanului s'adună
Cu pofte și sudălmii de călător.

Dar cântărețul orb cu turban verde,
Cum suflă lung în flaut ascuțit,
Grozavul alb al ochilor nu-l pierde

Pe fața ei, ci-l lasă, 'ntors, să-l fure
Prin suflet scări de sunet, adâncit
In jocuri de imagini tot mai pure.

SAADI

Cădea 'n Şiraz o seară de safir,
Urcau cipreşi, havuzuri, minarete...
Columbe albe se lăsau încete.
Saadi ținea în mâni un trandafir.

Plutea rotind, poemul: un erete —
Petală de petală, fir cu fir,
Al rozei har și al luminii mir
Inaripau un vers pe îndelete.

Sus, pe Şiraz, ardea un cer de aur...
Dar la hotar, pe stepe da pârjol:
Tătari veneau cu mugete de taur.

Pe când într'o grădină, tainic sol,
Păzind pe lume singurul tezaur,
Saadi privea o floare și un stol.

GRĂDINARUL

Le știe. Cântărind uscate cepe
Din ochi numai, a și văzut în zori:
Albastre, roșii, albe, mii de flori
Pe strat, când anotimpul lor începe.

Cu mintea el îmbracă țarini, stepe —
A florilor oștire n'o măsoari:
Zambilele, turbane de ninsori,
Lalelele, pașale trase 'n țepe.

Cunoaște cu migăli de fântânar
Cât dór de apă duce fie-care,
Și cerului o cere ca un dar.

Cu el pornesc purtând o stropitoare,
Cădelnițând belșug, cu pasul rar
Visând la truda florii din răzoare.

BASM

Când suie caldă primăvara,
La piersicul cu frunze mici
Slujind din zori și până seara,
De-omizi îl apăr, de furnici.

Il scap de grindină, de para
Vipiei, de-al furtunii bici.
Cu grijă îmi păzesc comoara,
Ca, smeule, să nu mi-o strici.

Cu-obrazul ei plăpând de fată
Stă piersica îmbujorată
De dorul soarelui păgân.

Dar zânele zvârliră zarul —
Și mâna mea culege darul
Rotund al micului ei sân.

NAVIGATORUL

In geam își desfășoară pânza clar
Pe ape înnoptate bricul lunii,
Lăsând să-i joace stelele prin funii —
Pe punte sufletul veghiază iar.

Deschide stranii hărți cu vechi chenar,
Pe care zugrăviră șters străbunii:
Sirenele, Tritonii și Neptunii
Pe continentul încă legendar.

Să-și suie alții turma 'n transatlantic,
Debarce liniștit sub sgârie-nor
Pe țarmuri fără zei și vis baccantic.

Prin globuri străvezii ca porțelanuri,
La Antipod te văd, nou Christofor
Columb, ivindu-te din oceanuri.

DON QUICHOTTE

Fantastic deșirându-și lung umbra din perete,
Se înălța din perne și boală Don Quichotte.
Ardeau ca jarul ochii bătrânului netot,
Dur se-arcuia profilul său aprig de erete.

În cușca îmbâcsită în care, cot la cot
Cu Sancho, cu mojiicii, sfârșea pe îndelete,
El — ce slăvita luptă cu morile o dete —
Spre-amurgul din fereastră se întinsese tot.

Căci dorul său din urmă îi arăta prin zare,
Strălucitor de tânăr în zale sunătoare
Alt Don Quichotte, mai mândru, de-acelaș vis
[atras,

Ce părăsind pământul și răii toți și bunii,
Schimbându-și Rosinanta pe 'naripat Pegas,
Cu lancea poeziei lovea în scutul lunii.

LEGENDE

Aud prin veacuri sborul lor înalt
Și de pe țărmul rotunjit al mării
Mă fură 'n depărtarea fremătării
Adânci vârtejuri, suitor asalt.

Și-a stins cenușa 'n vis văpaia zării.
Acum le văd pe ceruri de cobalt
Tremurător, alunecând pe alt
Tărâm al lumii și al descântării.

Dar arcul meu a săgetat vecia:
Imi cad rostogolite la picioare,
Cu stropi de stele împrôșcând tăria.

Și aplecat pe fabulosul chip
Al marilor legende migratoare,
Culeg cu spaimă spumă pe nisip.

REGĂSIRE

Ating cu anii toamna și, precum
Pădurea mea din suflet își așterne
Frunziș brumat pe veștedele perne,
Tot ce mi-a fost străin s'a stins în drum.

Pieri culoarea verii: foc și fum —
Răsar arhitecturile eterne.
Din rămurișul alungat de ierne
Rămân coloane trainice de-acum.

M'am despoiat de lume și de mine,
Ca să-mi găsesc prin jertfă bogăția
In marmora cu 'nfiorări senile.

De-asupra turmei ce grăbește 'n moarte
Primind cununi de-o zi, eu am tăria
Să-mi hotăresc nemuritoarea parte.

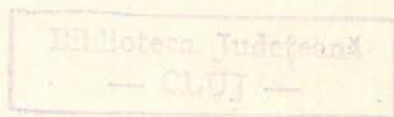
PATINOR

Prin suflet înghiețat în nemurire
Ca lacul sub sclipirile de ger,
Un patinor, despoleind tăceri,
Inscie 'n zodii semnul său subțire.

În sticla siderală taie spire
Și linii albe ninse de mister,
Și sub călcâi înaripat îi pier
Năluci — dușmane vremuri în neștire.

Nu-l văd din țara lor încununații
Acestui timp haotic și barbar,
Cum suie 'n simetrii de constelații —

Cum crește jar lucid pe alba cale,
Desvăluind tăinuitor de clar
Deschisul cerc al patinării sale.

PREFAȚĂ LA POEME INTR'UN VERS

... Poemul într'un vers nu trebuie confundat cu epigrama greacă ori latină, cu rubaiul persan sau cu hai-kaiul japonez. Câte trele corespund unui sentiment de concentrare lirică și cel mai descriptiv e și cel mai extrem oriental. Poemul într'un vers duce această concentrare la limită. El se prezintă față de un poem obișnuit ca o picătură de parfum față de un coș plin de flori. E o esență capabilă de nesfârșite diluări. Dintr'un singur vers, un vers în care ca sugestie intră și titlul, se pot desvolta poeme întregi după puterea de realizare a fiecăruia.

Ideea acestei forme mi-a venit recitînd, în vederea unei conferințe, câteva poeme mai lungi din Victor Hugo. Vrînd să citez câteva versuri din « Le Pape » am fost izbit că unele din ele se izolau dela sine ca adevărate poeme într'un vers:

Une émeraude où semble errer toute la mer ...

pentru care propun :

Smarand în care parcă se rătăcește marea.

Paul Valéry numește « versuri dăruite » acele versuri ce izvoresc spontan ca hărăzite nouă de soartă. Ele se opun altora, construite de poet, și care doar desăvârșesc ceea ce primele ne-au indicat printr'o străfulgerare adîncă a conștiinței.

Un singur vers, născut și nu făcut, purtat ani de zile, adesea inconștient, filtrînd poate ani de patimi, rezumînd în el versuri multe, nescrise, și atâtea fețe și locuri — să ne poată reda taina călătoare a poeziei redusă la unica ei bogăție de a fi goală și eternă.

O atare poezie, prin însăși definiția ei, riscă să rămână prea individuală, să devie intransmisibilă și obscură, grație unui grai poetic sigilat, a cărei cheie o posedă numai poetul. M'am străduit să fiu cât se poate de limpede ca expresie verbală și mi-am ales, drept măsură de vers, cel de 14 silabe ca fiindu-mi întotdeauna mai la îndemână; căci un vers, și în deosebi cînd e izolat, ar trebui să aibă maximum de simplitate și de rezonanță sufletească.

Poemul într'un vers ar fi acela în care un singur vers e scris, cel dătător de mișcare, iar celelalte rămân sugerate pînă la sfîrșitul poemului. Ca foaia strălucitoare a lîntiței de baltă care acoperă foile neieșite încă la fața apei.

S'ar putea întîmpla să se creadă că aceasta este o facilitate pentru autor. Și firește că trebuie să recunoaștem că poezia ajunsă la o asemenea despuiere, dacă permite cititorului înalte delectări, îi cere în

schimb o mai susținută și intimă colaborare. Pe cât poetul a scris mai puțin, pe atât cititorul e nevoit să citească mai mult. Colaborare, ce se obține cu o recitare cât mai liniștită a fiecărui poem în parte.

Un poem lung se poate citi mai repede, căci fiecare vers ajută la pătrunderea și la gustarea celui alt. Un singur vers se vrea citit mai încet. Scrisorile se parcurg iute, telegramele însă ne opresc.

O astfel de poezie mai cere din partea cititorului un efort de imaginație și fantezie creatoare. Așa cum concep versul-poem: ar fi o sămânță, căreia îi trebuie neapărat ca să germineze și să-și dea toate roadele, ca o humă fertilă, o a doua înțelegere sufletească.

Dar odată regulile jocului însușite, amatorul de poeme într'un vers va găsi în fiecare din ele materia unor lungi poeme, sporind cu linii și colori pururi altele și căpătând noi perspective de câte ori le va reciti.

... Sau cel puțin o nădăjduesc.

Poezia n'are nevoie de pre- sau postfețe: orice justificare, explicație sau comentariu e de prisos și turbură supărător puritatea textului însuși. Aici însă câteva lămuriri sunt necesare.

Ediția de față, dorită definitivă, se străduie să mențină în general înfățișarea și succesiunea volumelor familiare cititorului, să urmeze, cel puțin în linii mari, pe epoci de creație, principiul cronologic și să respecte, în marginea posibilului, unitatea de stil și de inspirație a operei întregi.

De aceea ea se deschide cu primele dibuiri poetice și cu Casa Amintirii (anunțată odată cu publicarea Visărilor păgâne și anterioară ca dată de compunere), a adăugat volumelor originare cartea Balcic, iar din Asfodela — atât de fericită și de competentă alegere a lui N. I. Herescu — a împrumutat ciclul Hellada, cu mici modificări și cu titlul mai vechi de Țărnișă pierdută.

În ce privește aspectul formal al poeziilor din întăile volume în special, prin unele revederi, retușări, contopiri și suprimări, mergând câteodată până la variante noi, dar fără a altera inspirația inițială, ca și prin însușirea mai întoldeauna a textului ultimei publicări, s'a căutat stabilirea unei lecțiuni mai pure și, să sperăm, autentice.

Numai în două, trei cazuri, s'au păstrat ambele versiuni ale aceluiaș poem, când ele difereau prea mult ca formă ori intenție.

Pe lângă poeziile tuturor volumelor, dela Visări păgâne (1912) până la Împlinire (1942) și Asfodela (1943), apar aici mai multe inedite ca volum, între altele: cele două din Prima Verba, cele 27 poeme dela sfârșitul Poemelor într'un vers și cele 18 Poeme regăsite, aceste din urmă constituind o grupare nouă, așezată aproape cronologic, din poeziile publicate mai toate prin reviste și uitate acolo.

Lipsește din volum doar două încercări de tinerețe, în vers liber și alb, « Nocturnă » și « Ultima nox », amândouă din Casa Amintirii, apărute în Amăgiri și întâia din ele retipărită în Intoarcere. Din prima versiune a poemului Bătrâniei, în 12 părți autonome, versiune mai dezvoltată decât cea păstrată aici, a rămas, ca poezie de sine stătătoare, doar « Ursul lui Donici ».

Dedicațiile, prefețele și însemnările din edițiile originare, au fost lăsate volumelor respective, de care sunt legate și unde cititorul curios le va putea ușor regăsi. O excepție o fac reproducerea prefeței dela Poeme într'un vers și nota inedită, la poezia « Turla », din Vol. I.

Necesități tehnice au împiedicat tipărirea pe o singură pagină a fiecărui poem într'un vers, așa cum apăruseră în 1936 și cum genul nou al acestei poezii îl cere imperios.

Sonetele din Împlinire alcătuiesc un singur poem, ca și cele din Scutul Minervei unde unitatea e evidentă.

T A B L A D E M A T E R I I

CAETUL VERDE

	Pag.
Scrisoare	555
Adormind	557
Odaia ei	558
Sonet	559
Stanțe pe un motiv de Ronsard	560
Recuerdo	561
Sânge străbun	562
Scitul	563
Vrăjitorul de șerpi	564
Mortul	565
Ornic	567
Călătorire	568
Oglinda fermecată	569
Cocorii	570
Țara	571
Primăvară nouă	572
Piersicul	573
De Paști	574
De-o fi să fie răiul	576
Octomvrie	577
Seară pascală	578
Icoană pe sticlă	579
Assisi	580
Toledo	581
Norul	582
Dansatoarea	584
Inscripție votivă	585
Veghie	586
Elegie în pădure	587
Elegie în toamnă	589
Elegie în fața mării	590
Elegie pentru mine	591
A doua Elegie	593
A treia Elegie	595
A patra Elegie	597
Țărm sudic	598

ȚĂRM PIERDUT

Helladă	601
Sunium	602
Himet	603

	Pag.
Dafni	605
Acrocorint	607
Epidaur	608
Olimpia	609
Delfi	610
Asfodela	611
Insula	612
Păstor ionian	613
Centaurul bătrân	614
Prinos	616
Bust antic	617
Țărm pierdut	618
Insulă	620
Cicladele	621
Mit	622
Ovidiu	624
La un poet	626
Păstorul și Faunul	627
Capre	629
Moartea păstorului	630
Stelă	632
Sirena	633
Insula	634
Alesul	635

SCUTUL MINERVEI

Ajuns acum pe culmea	639
Deoarece, Senino	640
Acelaș zeu profetic	641
Adăpostit sub scutul	642
Precum prin crâng	643
Neptun pe mări	644
Cu armonie simplă	645
Sub rod se 'ndoaie pomul	646
La Roma, când Horațiu	647
Pe mări nu poate vasul	648
Abia sosi Prierul	649
Icar cum îl sfidase	650
Din toate numai roza	651
Nespovedită mie	652
Din Helicon coboară	653
În căutarea prăzii	654
Nu-s vindecat cu totul	655
Te-am regăsit	656

BALCIC

Implinire	659
Balcic biblic	660
Balcic de seară	661
Cântecul lui Ali	662
Sarcofag	664

	<u>Pag.</u>
Balcic	665
Balcic lunar	666
Cină cu pești	667
Stella maris	668
Lună pe mare	669
Casă la Balcic	670
Floarea din fereastră	671
Seară pe țarm	672
Dionisopolis	673
Sarcofag tracic	674
Plajă pustie	675
Cules de zi	676
Pe țarm	677
Țarm pontic	678
Inserare	680
Prinos	681
Piatră	682
Cimitir tătăresc	683
Seară pe ape	684
Insulă, toamna	685
Scoica	686
Pescărușul	687

POEME INTR'UN VERS

Poeemele	691
--------------------	-----

VERSURI REGĂSITE

Vânătorul de himere	709
Circ planetar	711
Făgul	712
Prolog la un poem părăsit: Dinu Arbore	713
Sâni	715
Prund	716
Ispita frumuseții	718
Cupa	719
Poteca din pădure	720
La iaz	721
Seara la Stâncă	723
Cules	724
Drumul din basme	725
Viersul țării	726
Terține	727
Cântec : Coboară dorule	728
Crez	729
La o culegere proprie din George, Hofmannsthal și Rilke	730

UMBRA TIMPULUI

Zodier	733
In toamnă	734

	Pag.
Umbre pe iaz	736
Ceas pierdut	737
Cântec de vremelnice	738
Cântec : Timpul care trece	739
Cra-ro-ra-ra	740
Din ramele iatacului vechi	741
An mort	742
Elegie	743
Innoptare	744
Pândă	745
Panta rhei	746
Soartă	747
Suflet	748
Zori	749
Tipar	750
Rod	751
Amurg pe Prut	752
Iarnă târzie	754
Inserare	755
Scamatorul	756
Roza din urmă	757
Aloes	758
Poetul	759
Primăvară	761
Versuri	763
Stanțe	764
Cântec pentru tine	769
Cântec pentru lumină	772
Pasăre de lut	773
Buratec lunar	774
Veveriță	775
Șarpele casei	776
Frații	778
Tăcere	779

IMPLINIRE

Cartea priveliștilor

Poetul	783
Nomadul	784
La moara rea	785
Cină	786
Pastorală	787
Viziune polară	788
Hokusai	789
Port breton	790
Natură moartă	791
Zori de primăvară	792
Hellas	793
Răsărit de soare	794
Endimion	795
Faunul	796

	<u>Pag.</u>
Centaurul	797
Lui Atlas	798
Narcis	799
Basorelief	800

Cartea țărilor

Ctitorul	801
Prevestire	802
Frate iconar	803
Pustnic	804
Toamnă	805
Heruvim	806
Inger rămas	807
Roză	808
Spectrul rozei	809
Vânătoare	810
Joc de flăcări	811
Priveghi	812
Calendar	813
Cimitir	814
Chiparoșii	815
Timpul	816
Eternități, vremelnicii	817
Stele	818

Cartea mărturiilor

Implinire	819
Sonetul	820
Cristal	821
Har	822
Potir amar	823
Chemare	824
Pegas	825
Părare	826
Farmec	827
Trepte	828
Saadi	829
Grădinarul	830
Basm	831
Navigatorul	832
Don Quichotte	833
Legende	834
Regăsire	835
Patinor	836

216 folgi +
117 grene într-un vers

333

201

194

728

MONITORUL OFICIAL ȘI
IMPRIMERIILE STATULUI
IMPRIMERIA NAȚIONALĂ
BUCUREȘTI. — 1944

er

ANTICARIAT 2
CLUJ
- Lei 65 -

0566/190

V.L.

30